PUBLICAREA SOCIETĂŢII PSIHOLOGICE DE LA MOSCOVA ÎNTREBĂRI DE FILOZOFIE Și PSIHOLOGII JURNAL, fondat de prof N Ya Grotom și A A Abrikosov ANUL V Cartea ( ) > C- - >-ului nostru în același mod ca alți pozitiviști și semipozitiviști Biblioteca "Runivers" A KOZLOV sens simbolic Semi-pozitivismul reprezintă o reacție împotriva direcției senzualistic-pozitiviste, deși nu este clar conștient de originea și semnificația acesteia Nemulțumit de o teorie senzaționalistă sau chiar sceptică a cunoașterii, semipozitivismul recunoaște ca realitate nu numai senzația dată, în opinia sa eronată, în experiența senzorială exterioară, ci vrea să o recunoască și în spatele altor activități mentale ale unei persoane date în experiența internă a conștiinței directe Dar din moment ce el, împreună cu pozitivismul, consideră că adevărata și cea mai de încredere cunoaștere filozofică a științei naturii este punctul de plecare, el cade în diverse dificultăți și contradicții insolubile (de exemplu, el fundamentează concepte și idei), așa cum am văzut în exemplu rѣ Fullier *) Dar chiar și în acest punct de a recunoaște ca reale diverse alte activități mentale, și nu o singură senzație, semipozitivismul nu se eliberează de o eroare importantă Într-adevăr, nu este suficient să recunoaștem ca reale voința, sentimentul, motivul sau ideea; substanța omului trebuie și ea recunoscută ca reală, deoarece toate aceste Funcții, prin ele însele, nu există separat, ci există doar diferit coordonate în ființa care se manifestă și acționează în ele, și anume, în substanța umană Prin urmare, dacă doar aceste Funcții (accidente) sunt recunoscute ca reale, dar purtătorul lor (substanța) nu este recunoscută ca atare, atunci chiar și astfel de oameni talentați precum, de exemplu, Fullier, cad inevitabil în diverse erori și neînțelegeri A Kozlov *) Din faptul că am ales Fullier, Guyot și Tarde drept reprezentanți ai acestei direcții, nu rezultă deloc că în ea nu ar fi existat alți reprezentanți minori și mai puțin cunoscuți Biblioteca "Runivers" Argument între rațiune și credință Articolul meu publicat în a -a carte a revistei "Probleme de filosofie și psihologie" - "Credință și cunoaștere" - a provocat remarcile profesorului A Iv Vvedensky Domnul Vvedensky își începe articolul "Despre tipurile de credință în relația sa la Cunoaștere**) cu obiecții la adresa mea și apoi, ca și cum ar curăți terenul în acest fel, își expune propriile opinii asupra esenței credinței După ce am răspuns la observațiile care mi-au fost făcute, îmi voi permite să-mi exprim și părerea despre părerile domnului Vvedensky însuși Consider că este necesar să reamintesc că în articolul meu am dat o astfel de definiție a credinței și cunoașterii: cunoașterea este o judecată recunoscută ca adevărată după o verificare logică a rațiunii sale; iar credința este o judecată considerată adevărată fără o astfel de verificare Apoi am dedus trei tipuri de credință: i) credința naivă, apărută într-o persoană înainte de trezirea activității critice a rațiunii în el,) credința oarbă, cauzată de un sentiment pasional care îneacă glasul rațiunii și) credința conștientă, constând în recunoașterea a ceva pentru adevăr nu mai cu tăcerea completă a minții, ca în primele două tipuri, ci în ciuda protestului său *) Vezi KP și "Quest Phil și psiho " Biblioteca "Runivers" * P KALENOV Referitor la această împărțire, domnul Vvedensky remarcă că am indicat doar o diferență cantitativă, și nu esențială, între credința oarbă și cea conștientă În ambele forme, spune el, rațiunea este înăbușită cu forța, dar cu singura diferență că în credința oarbă este complet înăbușită, iar în credința conștientă își exprimă încă uneori protestele Este imposibil să nu recunoaștem validitatea acestei remarci Într-adevăr, la începutul articolului meu, distincția dintre credința oarbă și cea conștientă nu este exprimată

clar; dar, mi se pare, o lectură atentă a întregului articol ar putea dezvălui ceea ce cred eu a fi diferența lor esențială Așadar, mă grăbesc să corectez acest neajuns și acum afirm că credința conștientă, la fel ca și credința oarbă, se bazează pe un sentiment care îneacă protestul rațiunii, dar între timp, cât de oarbă credință este cauzată de un sentiment, uneori, poate , respectabilă, dar nu necesară în natura umană, credința conștientă în cele două dogme ale sale (liberul arbitru și existența lui Dumnezeu sunt indisolubil legate de două sentimente fundamentale, fără de care o persoană este de neconceput - o ființă care acționează conștient Aceste două sentimente sunt: I) Sentimentul de sine, independent opus lumii exterioare, hotărând să acționeze în acest fel și nu altfel și puternic - desigur, în anumite limite - în conformitate cu decizia sa de a schimba cursul predeterminat al evenimentelor externe Cu acest sentiment este indisolubil legată ideea liberului arbitru, adică că alegerea mea a uneia dintre cele două acțiuni opuse nu este supusă vreunei necesități, așa cum îi sunt supuse toate fenomenele lumii exterioare Nici o singură acțiune nesemnificativă, dacă este realizată în mod conștient, adică după un plan prestabilit, nu este de conceput fără ideea liberului arbitru, care este implicită în luarea în considerare a oricărui plan De ce, într-adevăr, ar trebui să încep să mă gândesc cum Biblioteca "Runivers" DISCUȚII DE DISPUTARE TREBUIE SĂ FIE, ROY ce ar trebui să fac dacă aș fi un predeterminist complet convins, adică dacă aș ști fără îndoială că toate acțiunile mele au fost predeterminate dinainte cu o nevoie de fier? Și din moment ce nu mă pot opri să mă gândesc la acțiunile mele, nu pot fi impregnat de predeterminism, abandonând credința în liberul arbitru, oricât de ilogică ar părea această credință Un predeterminist pe deplin convins s-ar transforma dintr-un om într-un automat) Sentimentul rădăcină, cu care reprezentarea lui Dumnezeu, mintea-voință care guvernează lumea, este indisolubil legată, aș numi sentiment cosmic Limitele înguste ale articolului meu de răspuns nu îmi permit să precizez mai precis ce înțeleg prin sentiment cosmic și, prin urmare, să justific titlul pe care l-am propus Mă mărginesc aici să arăt acest sentiment Dar poate fi recunoscut ca fiind fundamental ca primul sentiment, adică se poate susține că o persoană lipsită de el este la fel de neconceput ca și una lipsită de sentimentul eului său activ?; Nu îndrăznesc să răspund categoric la această întrebare, dar cred că, dacă există oameni lipsiți de sentimentul cosmic, atunci ei, împreună cu acesta, sunt lipsiți atât de simțul estetic, cât și de adevărata morală, adică capacitatea de a servi dezinteresat binele necondiționat și nu poate purta decât masca unui astfel de serviciu, acoperind cu ea egoismul care este în prim-plan Dar chiar dacă acest sentiment cosmic nu este inerent tuturor, el poate fi recunoscut ca fundamental în același sens în care viziunea este recunoscută ca o abilitate fundamentală, deși există atât orbi născuți, cât și orbi Așa cum orbii sunt recunoscuți ca anormali, tot așa și cei lipsiți de sentimentul cosmic trebuie recunoscuți fie ca fiind subdezvoltați mental, fie lipsiți de înclinația fundamentală Cele două sentimente înrădăcinate de mai sus, în legătura lor inseparabilă cu cele două dogme ale credinței conștiente, evocă și activitatea fundamentală a omului: sentimentul unui eu liber evocă toată activitatea conștientă Biblioteca "Runivers" P KALENOV deloc; iar sentimentul cosmic al lui Dumnezeu evocă: în al doilea rând, știința în spiritul ei estetic și nu utilitar; în al doilea rând, virtutea, adică serviciul dezinteresat pentru binele necondiționat Dacă cineva, pe lângă cele două dogme pe care le-am indicat: liberul arbitru și

existența lui Dumnezeu, consideră că este necesar să recunoască o a treia, a patra, etc dogmă, să indice al treilea și al patrulea sentiment fundamental, legat de dogmă ; Nu văd al treilea sentiment și, prin urmare, nu văd Văd și un al treilea adevăr, care ar putea fi numit o dogmă a credinței conștiente Mă grăbesc însă să fac o rezervă: consider că cele două dogme pe care le-am numit nu sunt în general singurele, ci doar singurele dogme de bază Există, desigur, și dogme derivate analitic din cele principale, de exemplu, dogma binelui necondiționat, derivată din dogma existenței lui Dumnezeu Cu toate acestea, cea mai importantă este cea compusă sintetic din ambele dogme de bază ale datoriei morale, adică subordonarea obligatorie a voinţei libere a omului faţă de voinţa divină a lumii Inextricabil legată de sentimentele rădăcină stă puterea pe care dogmele credinței o păstrează în ciuda protestului rațiunii Insist mai ales asupra acestui protest al rațiunii, pentru că văd în el principala trăsătură mentală care deosebește omul de alte animale Această trăsătură constă în lupta internă a elementelor mentale, ceea ce complică la om lupta generală a animalelor cu lumea exterioară pentru existență Dar tocmai spre acest protest al rațiunii domnul Vvedensky mi-a îndreptat principala forță a obiecțiilor sale G Vvedensky crede că protestul reprimat al rațiunii este îndreptat numai împotriva afirmațiilor credinței oarbe; el referă dogmele credinței conștiente la o zonă foarte extinsă, în cuvintele sale, de credință admisă de rațiune Prin această regiune de credință admisă de rațiune, el înțelege un număr destul de considerabil de adevăruri, Biblioteca "Runivers" DISPUTA DE MINTE CU VROI Õ pe care mintea este în egală măsură îndreptățită să recunoască și să nege, de exemplu: există Dumnezeu și nu există Dumnezeu, sufletul este nemuritor și muritor, lumea este creată și necreată și multe altele În acest domeniu, crede el, se dezvoltă două feluri de credință: zadarnică și conștientă Prima parte a articolului domnului Vvedensky este dedicată stabilirii limitelor credinței permise de rațiune După ce le-a stabilit, în partea a doua încearcă să descopere în aceste limite acele adevăruri pe care le recunoaște drept dogme ale credinței conștiente, în contrast cu cea deșartă Cum se determină limitele acestei zone? Potrivit domnului Vvedensky, descoperirile filozofice ale lui Hume și Kant au făcut ca mintea umană să fie extrem de acomodativă și pregătită să accepte astfel de poziții, la care nu și-ar fi dat niciodată consimțământul fără a urma pregătirea hume-kantiană G Vvedensky afirmă atât de răspicat că "mintea noastră, după ce a recunoscut legea lui Hume, se găsește plasată ca urmare a acesteia într-o asemenea poziție încât acum, în ceea ce privește multe obiecte, este logic obligată să considere judecăți diametral opuse la fel de permise** (cartea , p) Domnul Vvedensky formulează însăși legea lui Hume astfel: "legătura dintre cauză și efect este de natură sintetică (adică nu poate fi raționalizată) și ne este cunoscută doar cu ajutorul experienței anterioare sau noi" (p) Permiteți-mi să subliniez o greșeală majoră în această formulare propusă de domnul Vvedensky Hume nu a afirmat că cauzalitatea este cunoscută prin experiență Cunoașterea prin experiență a cauzei a fost asumată în mod dogmatic de empiriștii care l-au precedat: Bacon și Locke, în timp ce Hume însuși a afirmat exact contrariul, că cauzalitatea nu este cunoscută din experiență Hume a susținut că experiența ne arată doar o secvență temporală constantă a două evenimente, nu Întrebări de filosofie, KN Biblioteca "Runivers" P KALENOV dar nu vedem între ele o legătură cauzală necesară și, numai datorită imaginației bazate pe obișnuință, atașăm fără nici un motiv post-hoc experimental un propter hoc metafizic Astfel, recunoscând, la

fel ca empiriştii care l-au precedat, incognoscibilitatea raţională a conexiunii cauzale şi, în acelaşi timp, negând cognoscibilitatea sa empirică, Hume a transformat conceptul de cauză într-o iluzie şi a redus ştiinţele experimentale bazate pe acesta de la gradul de anumite cunoștințe până la gradul de presupuneri mai mult sau mai puțin probabile ale ei Astfel, Hume, primul dintre empirişti, în succesiunea sa dreaptă, a bănuit axioma cauzalităţii, a cărei plenitudine epistemologică a fost restaurată mai târziu de Kant în Critica raţiunii pure Icismul lui Hume şi consideră că axioma cauzalităţii va fi abolită ulterior , și de aceea afirmă că mintea, după ce a recunoscut legea lui Hume, este acum obligată logic să considere judecăți diametral opuse despre multe obiecte la fel de permise În acest fel, domnul Vvedensky extinde foarte mult zona de credință permisă de rațiune El dorește să demonstreze această maleabilitate a rațiunii în dogma vieții de apoi Chiar și materialistul, spune el (cartea , pag), care înainte a respins cu hotărâre viața de apoi, este acum obligat să recunoască posibilitatea acesteia Materialistul, crede el, care consideră viața fiziologică a creierului drept cauza vieții psihice, ar putea anterior, bazându-se pe propoziția: cessante causa cessât effectus și știind că viața creierului (causa) încetează odată cu moartea, să ia în considerare și viața psihică (effectus) a încetat; dar acum, odată cu abolirea, datorită descoperirii lui Hume, a caracterului obligatoriu al propoziției de mai sus, suntem obligați să considerăm posibilă existența necauzată a oricărui lucru și, prin urmare, materialistul este acum obligat să ia în considerare existența fără cauză Biblioteca "Runivers" DISPUTERE CU V'ROY posibilă o viață de apoi potrivită Deci, evident, domnul Vvedensky recunoaște axioma cauzalității, abolită de Hume Eu personal nu pot admite acest lucru și, deși sunt pe deplin de acord cu toți empiristii în general că necesitatea cauzală nu poate fi dedusă rațional și cu Hume în special că nu poate fi văzută în experiență, totuși recunosc necesitatea logică a acestei axiome, adică eu cred că odată cu abolirea legii cauzalității, care este o modificare a legii de bază a logicii, a legii identității și a contradicției, această lege în sine este abolită și gândirea la orice obiect devine imposibilă Domnul Vvedensky se pare că nu crede așa Continuând să demonstreze că chiar și un materialist este acum obligat în mod logic să considere că este posibil să continue viața după moarte, în ciuda încetării cauzei sale cu moartea, domnul Vvedensky spune (cartea , p): după ce a apărut, continuă pentru totdeauna, în ciuda faptului că încetarea cauzei care le-a cauzat În primul rând, ceea ce mă surprinde în aceste cuvinte este cuvântul veșnic subliniat de mine - mă surprinde mai ales în gura Filosofului, care stă din punctul de vedere al lui Hume: până la urmă, sensul principal al lui Hume constă în a arăta să-i spună adevărul că nimic veșnic nu se vede în experiență Dar chiar dacă luăm acest cuvânt drept un lapsus linguae involuntar, atunci, totuși, pătrunzând în sensul frazei de mai sus, nu se poate decât să vedem în el o încălcare flagrantă a logicii De fapt, dacă considerăm că un fenomen a este cauza altui fenomen b și vedem, totuși, prin experiență că b continuă în ciuda încetării lui a, atunci logica ne obligă să nu concluzionăm că acțiunea continuă fără o cauză, ci doar la faptul că am considerat greșit a ca fiind cauza lui b, că fie nu reprezintă deloc pentru b într-o relație cauzală, fie servește drept cauză nu a lui b însuși, ci doar a unei modificări calitative sau cantitative a acestuia , care, * Biblioteca Runiverse Q KALENOV desigur, și încetează odată cu încetarea cauzei care a cauzat-o Deci, dacă materialistul ar putea fi cumva convins că viața continuă de fapt după distrugerea organismului:

ar trebui să se convingă că funcțiile acestui organism acum distrus au fost cauza nu a vieții însăși, ci doar a unora dintre definițiile sale calitative , care, fără îndoială, și au fost distruse împreună cu organismul Deci, nicio experiență nu poate desființa regula a priori: cessante causa cessât effectus, căci a desființa ea ar însemna să admitem că ceva se poate întâmpla fără o cauză, din nimic, care poate fi sau nu - și aceasta ar fi răsturnarea toată logica Prin urmare, dacă așa-zisul materialist admite posibilitatea de a continua viața după moarte, iar așa-zisul spiritist posibilitatea încetării ei, atunci aceasta nu se datorează faptului că Hume le-a dat permisiunea de a face acest lucru, ci pur și simplu pentru că nici unul, nici celălalt cunoaște esența vieții și nici esența morții și de aceea nu știu dacă cauza vieții încetează odată cu moartea sau nu Deci, cuvintele de mai sus ale domnului Vvedensky, că, după ce a recunoscut legea lui Hume, rațiunea este obligată, cu privire la multe obiecte, să considere judecăți diametral opuse la fel de permise, conțin ideea ciudată că legea lui Hume obligă logic să încalce logica Dacă, într-adevăr, judecăţile diametral opuse sunt permise asupra oricărui subiect, atunci este logic nepermis să spunem ceva despre un astfel de subiect, cu excepţia faptului că nu îl cunoaştem, căci orice alt raţionament va fi o retorică fără motiv suficient, intolerabilă de logică Însă domnul Vvedensky, aparent, nu consideră nepermisă o asemenea rătăcire și toate cu același scop, pentru a demonstra posibilitatea unei vieți de apoi, începe lungi discuții despre ea (p -), la care mă refer la cititor interesat, fără să mă supun eu însumi Biblioteca "Runivers" DISPUTA DE MINTE CU VROI analiza zikh Cu toate acestea, nu pot să nu mă opresc la un moment dat în aceste discuții, ceea ce mi se pare deosebit de curios Dacă, spune domnul Vvedensky, în materie de admitere a posibilității unei vieți de apoi, cineva se ghidează după indicarea experienței, atunci prin analogie se poate ajunge la următoarea concluzie: întrucât după moarte materia corpului (substratul viata spirituala) este parca dizolvata in tot restul materiei, apoi viata spirituala din aceasta cauza se extinde (?) Purtatorul ei dupa moartea trupului este pamantul *) (si nu numai limitele inguste) a acelui cimitir în care corpul a fost dizolvat? - îndrăznesc să întreb), iar în noua viață spirituală acum direct, fără ajutorul activității fiziologice a organelor de simț, va reflecta atât viața cosmică a pământului, cât și viața toate organismele (p /) Nu cred că înțelegerea nu protestează împotriva unor astfel de concluzii din experiență, chiar dacă prin analogie Cu toate acestea, domnul Vvedensky însuși, ca și cum ar fi condescendent la o astfel de concluzie, spune că "poate că este posibil să reușim După ce a arătat cum Hume a extins limitele credinței permise de rațiune, domnul Vvedensky spune că Kant le-a extins și mai mult El a făcut acest lucru subliniind diferența dintre lucrurile în sine și fenomene și demonstrând că ideile a priori și legile logice, care sunt obligatorii pentru a judeca fenomenele, nu sunt obligatorii în a judeca lucrurile în sine Prin urmare, crede domnul Vvedensky, se poate judeca despre obiectele credinței: Dumnezeu, lumea și liberul arbitru, care aparțin lucrurilor în sine, fără să se jeneze măcar cu legea de bază a logicii, care interzice contradicția Dar este posibil să judeci ceva, chiar și lucrurile în sine, fără a respecta legile logicii? Kant însuși, afirmând inaplicabilitatea categoriilor lucrurilor în sine, le-a aplicat, totuși, acestora, numărând lucrurile în sine Cursive în original Biblioteca "Runivers" lõO v KALENOV cauza lumii fenomenelor Într-adevăr, orice raționament cu privire la ceea ce nu se aplică legile logicii va fi din nou ranking la întâmplare, împotriva căruia

motiv, desigur, protestează Dacă lucrurile în sine sunt așa, atunci se poate spune un singur lucru despre ele, că nu le cunoaștem și nu le putem cunoaște Se poate ca diverse interpretări antropomorfe despre Dumnezeu, prezentate ca adevăr, să nu întâmpine proteste din partea minții? Datorită lui Kant, nu-l vor întâlni, crede domnul Vvedensky Hume, spune el, nu ne-a împuternicit încă să credem în realitatea unui obiect dacă conceptul său conține o contradicție internă, dar Kant a dat această permisiune și cu privire la lucrurile în sine Din acest punct de vedere, progresul gândirii filozofice este ciudat: pare să coincidă cu extinderea câmpului dezvăluirii neîngrădite Domnul Vvedensky, așa cum spune, se grăbește să profite de permisiunea pe care a primit-o de la Kant și, începând de la paginile până la , poartă puține discuții instructive despre posibilitatea de a admite crearea lumii nu numai șapte mii de ani înainte de vremea noastră, dar și la începutul secolului al XIX-lea, chiar și cu câteva clipe înainte de momentul prezent - crearea lumii cu toate clădirile, cărțile, instituțiile - într-un cuvânt, cu tot ce este în ea acum Dar chiar dacă am fi de acord cu domnul Vvedensky că rațiunea nu protestează împotriva dezvăluirii despre lucruri în sine - Dumnezeu să fie cu ele, cu lucruri în sine la care nu vom ajunge niciodată - ideea este însă că înțelegerea protestează în principal împotriva amestecului credinței în domeniul fenomenelor pe care se consideră chemat să le interpreteze - protestează, deoarece această imixtiune împiedică interpretarea lor A interpreta fenomene înseamnă a fi convins de necesitatea originii lor În activitatea sa interpretativă, rațiunea pornește ca dintr-o ipoteză Biblioteca "Runivers" DISPUTERE CU VYROY axiome, dintr-o viziune asupra lumii aproape identică cu viziunea lui Spinoza, și anume că lumea este o substanță unică, eternă, a cărei viață se manifestă într-o serie de moduri care decurg neapărat din ea și unele din altele - fenomene Dar numai metoda rațiunii creatoare de știință este diametral opusă metodei pe care Spinoza a încercat să o urmeze Pornind de la ideea unei substanțe unice pretins direct cognoscibile, Spinoza a procedat a priori prin explicarea necesității originii modurilor; înțelegerea, pe de altă parte, trece a posteriori de la multe fenomene, trecătoare, trăite, la o singură substanță, eternă, necunoscută, pe care speră să o cunoască, cel puțin parțial, doar văzând necesitatea unei serii de fenomene Astfel, coincid cu ideea de substanță, ideea de necesitate este atât presupunerea inițială, cât și finalul final al înțelegerii Fără această idee, funcția rațiunii este de neconceput - gândirea Dar chiar fiind de acord cu empiriştii că necesitatea unei legături între cauză şi efect nu poate fi dedusă raţional, a priori, fiind de acord cu Hume că nici în experienţă nu se vede, mintea însă nu poate decât să recunoască, ca să spunem aşa, metafizice (subterane, în expresia Schopenhauer) semnificații de necesitate de neînțeles și invizibilă Astfel, văzând în experiență doar Faptul combinării a două fenomene elementare, de exemplu, șocul și mișcarea, și ridicând acest Fapt de neînțeles într-o lege, rațiunea caută să interpreteze fenomene complexe, adică să înțeleagă necesitatea originii lor, identitatea lor cu combinarea tuturor elementelor care au provocat aceste fenomene, așa cum în aritmetică se vede identitatea sumei cu combinarea tuturor termenilor Astfel, științe exacte precum mecanica și fizica sunt ferm stabilite și, fără îndoială, se dezvoltă, nu numai cunoscând empiric, ci și înțelegând rațional fenomenele care intră în sfera lor, adică văzându-le necesitatea şi prezicându-le cu acurateţe Biblioteca Runiverse II KALENOV Căutând să se convingă de necesitatea fenomenelor complexe, rațiunea în căutarea sa, în gândire, se ghidează după legile

logicii: legea ei de bază, legea identității și a contradicției, care, ca adevăr metafizic, exprimă ființa unui substanţă unică şi neschimbătoare, iar legea raţiunii suficiente, care este doar o modificare legea identităţii p, ca adevăr metafizic, exprimă necesitatea originii modurilor - fenomene naturale - din substanţă Ideea de necesitate naturală, postulatul rațiunii, este diametral opusă ideii de libertate, postulatul voinței conștiente Reprezentarea necesității este reprezentarea imposibilității absolute a contrariului; și nu putem privi altfel fenomenele naturale, ca la rezultatul necesar al rațiunii lor suficiente existente Uneori se pare că admitem posibilitatea egală a două fenomene naturale opuse; deci, credem ca poate ploua sau nu Dar, în același timp, știm că o astfel de posibilitate identică nu este o posibilitate reală, ci doar o posibilitate care ni se pare, izvorâtă doar din necunoașterea noastră a condițiilor care există în momentul prezent, din care va ieși neapărat un singur fenomen , dezvăluind imposibilitatea anterioară a fenomenului opus Dar ideea de libertate este ideea nu numai a unui imaginar, ci și a unei posibilități reale de a efectua oricare dintre cele două acțiuni opuse Prin urmare, atunci când una dintre ele a fost îndeplinită, el nu dezvăluie imposibilitatea anterioară a celeilalte, iar pe meritul sau vina făptuitorului îl imputam că nu a profitat de această ocazie; dar la urma urmei, este imposibil să atribui meritului împlinirea necesarului fizic și vinei neîmplinirii imposibilului O astfel de credință în posibilitatea egală de a face una dintre cele două acțiuni opuse este o credință în liberul arbitru, contrar tuturor legilor logicii Biblioteca "Runivers" DISPUTAREA rațiunii cu inamicul Căci a recunoaște un act ca liber înseamnă a-l recunoaște ca un fenomen care a avut loc fără o bază naturală; iar un astfel de fenomen din punctul de vedere al rațiunii logice ar fi un miracol nefiresc, o imposibilitate Astfel, protestând împotriva dogmei libertății, rațiunea protestează nu împotriva recunoașterii unei esențe transcendente, ci împotriva acordării unui caracter nenatural fenomenelor naturale Trebuie să recunoaștem același lucru în ceea ce privește protestul rațiunii împotriva dogmei existenței lui Dumnezeu Credința în Dumnezeu, ca și în mintea lumii și în voința atotputernică, nu se limitează doar la recunoașterea existenței Sale în lumea transcendentă, ci este și legată de recunoașterea puterii rugăciunii noastre, de exemplu posibilitatea de a provoca intervenția Lui supranaturală în cursul necesar al fenomenelor naturale, pentru a schimba aceasta, din punctul de vedere al rațiunii, necesitatea stabilită invariabil Astfel, credința în existența lui Dumnezeu este unită cu credința într-o minune Fiecare rugăciune este o rugăciune pentru un miracol Căci nu are rost să ne rugăm pentru ceva care ar trebui să se întâmple în mod natural de la sine; nu are sens să te rogi fără a crede într-un miracol, adică în posibilitatea unei încălcări a ordinii naturale, iar un miracol este o absurditate logică Deci, credința în cele două dogme ale sale de bază, în dogma existenței unei voințe divine necondiționate, care poate încălca orice ordine naturală, și în dogma liberului arbitru al omului, care nu poate încălca această ordine decât în anumite limite, credința se bazează pe ideea de miracol, care contrazice ideea de necesitate , postulat al oricărei gândiri Lupta ireconciliabilă a credinței cu logica este lupta acestor două idei, care sunt ambele postulate inevitabil de natura mentală a omului, dar nu se pot înțelege împreună Dar, deși protestul rațiunii este îndreptat în principal împotriva amestecului credinței în domeniul experienței, totuși, rațiunea nu poate fi indiferentă față de judecățile abstracte despre esența

obiectelor transcendente ale credinței, la Biblioteca Runiverse Î, KALENOV încearcă să înțeleagă această esență; căci toate astfel de judecăți sunt în mare parte determinate de imaginația antropomorfizantă și, ca pornind de la un fundament care conține o contradicție internă, ele însele suferă în mod inevitabil de contradicție și sunt, prin urmare, retorică inactivă Protestul rațiunii tăce doar atunci când dogmele credinței, limitându-se doar la recunoașterea ființei obiectelor lor și refuzând orice explicații teoretice ulterioare, funcționează ca regulatori practici ai voinței care acționează conștient În disputa dintre credință și rațiune, mintea, cea mai înaltă autoritate în om, spune voinței credincioase: acționează, nu filosofând cu viclenie, după sugestia unui sentiment fundamental, ci rațiunea: găsind, pe cât poți, un bază suficientă pentru fenomene, amintiți-vă că în fenomenele în sine există ceva inaccesibil pentru dvs Noe Dar ideea este doar că ambele părți țin cont de aceste instrucțiuni ale rațiunii: credință, filosofare vicleană, adică căzând în raționalism, ea produce tratate inutile despre lucrurile în sine; rațiunea, care se închipuie a fi singurul criteriu al adevărului în lumea fenomenelor, străpunge cu forța Stâlpii lui Hercule, acolo unde cerul se întâlnește cu pământul, și disputa dintre ei nu se vede un sfârșit Iată răspunsul meu la principala obiecție a domnului Vvedenny, că rațiunea nu protestează împotriva dogmelor credinței conștiente și că există un vast câmp de credință admis de rațiune Mie personal, această zonă mi se pare imaginară, deoarece constă fie în dezvăluiri despre lucruri în sine care nu sunt permise de rațiune strictă, fie în judecăți despre un miracol care nu mai sunt permise de niciun motiv Dogmele credinței nu sunt discutate, dar, cu toată iraționalitatea lor, ele trebuie respectate ca regulatori ai voinței Domnul Vvedensky explică eroarea părerilor mele despre credință prin presupunerea că mintea mea nu este în acord cu Biblioteca "Runivers" DISPUTĂ DE MINTE CU BT,ГОЇI inima (cartea , p) Da, a ghicit el, eu sufăr de asemenea discordie; dar cred că el însuși suferă de ea și mai mult decât atât, că toți cei care trăiesc în mod conștient suferă de ea Căci această suferință, dacă este doar suferință, este lupta interioară care caracterizează omul , voința, ghidată de ideea de miracol, și gândirea, călăuzită de ideea de necesitate, o luptă care are loc cu mai mare sau o forță mai mică în fiecare persoană, chiar dacă nu o recunoaște Mă întorc acum la o considerație a ceea ce domnul Vvedensky numește credință zadarnică și conștientă În gama largă de credințe permise de rațiune, domnul Vvedensky distinge două tipuri de credință: zadarnică și conștientă Obiectele ambelor sunt astfel încât judecăți diametral opuse sunt la fel de posibile despre ele Dar, totuși, domnul Vvedensky crede că, dintr-un anumit motiv, o persoană alege unul dintre aceste opuse Și astfel, dacă aceste motive sunt nesemnificative în valoarea lor intrinsecă, atunci credința aleasă va fi zadarnică; iar dacă sunt de mare valoare, conștienți Dar mi se pare ciudat să cred că credința depinde de motivați, adică de o alegere oportună a unei judecăți, care în sine nu are deloc puterea de a-l obliga să o accepte ca adevăr, deoarece, până la urmă, judecata opusă este la fel de posibilă Aceasta înseamnă că, dacă o persoană crede în Dumnezeu, atunci crede nu pentru că nu poate decât să creadă, ci din cauza unor alte considerații, care, dacă se schimbă, atunci el, poate, va înceta să creadă O astfel de concepție, privând credința de caracterul involuntar, îi conferă caracterul unei artificialități utile Dar care este vanitatea și valoarea motivelor pentru alegerea unei credințe? Fără să dea o definiție delimitătoare și mulțumindu-se doar să dea exemple de una sau

alta credință, domnul Vvedensky lasă cititorilor să facă o astfel de definiție Biblioteca "Runivers" Õ P KALENOV Dacă cineva, spune el, ar fi impregnat de învățătura materialismului de dragul modei, care a fost la modă la noi în anii bo-x, atunci aceasta ar fi o credință zadarnică Un alt exemplu: dacă, de dragul originalității, o persoană a început să creadă că lumea a fost creată la începutul secolului al XIX-lea (la urma urmei, o astfel de credință este permisă datorită descoperirilor lui Kant), atunci și aceasta ar fi o credință zadarnică Poate fi cu adevărat demn de titlul de credință, chiar dacă ar fi zadarnic? La urma urmei, toată credința este în primul rând convingere Poate efortul de a fi cunoscut ca un om avansat sau un original poate da această convingere Fanteziei unuia și delirului nebun al celuilalt? O astfel de credință este imposibilă din punct de vedere psihic Dar ce este credința conștientă și cum diferă ea de zadarnică? Domnul Vvedensky însuși o definește astfel: "se deosebește de zadarnicul care ia naștere și este susținut sub influența unor motive de mare valoare și în niciun caz de un caracter vanitesc" (cartea , p) mai mult decât atât, nu este deloc în zadar Să ne mulțumim, de dragul credinței conștiente, cu exemple, pentru care domnul Vvedensky este în general mai generos decât pentru definiții exacte Iată un exemplu de dogmă a credinței conștiente - nemurirea sufletului Rațiunea o poate recunoaște și nega în egală măsură De ce cred ei în el? Dacă suntem de acord cu punctele de vedere ale domnului Vvedensky, atunci trebuie să ne întrebăm despre dogmele credinței, nu pentru ce, ci pentru persoană, ei cred în ele Astfel, am văzut că unii cred în crearea lumii la începutul secolului al XIX-lea pentru a trece drept originale Și deci, de ce cred ei în nemurirea sufletului? - În ordine, răspunde domnul Vvedensky, pentru a susține sensul preceptelor datoriei morale - a sluji fericirea aproapelui G Vvedensky argumentează astfel: prescripția datoriei morale are sens numai cu condiția ca fericirea să fie fezabilă Dar din moment ce fericirea necondiționată este imposibilă pe pământ și este posibilă numai în viața de apoi, cu negarea ei, fezabilitatea fericirii necondiționate este de asemenea negata Biblioteca "Runivers" DISPUTĂ DE MINTE CU FOARTE fericirea și, în consecință, cerința de a servi o astfel de fericire devine absurdă Acest raționament ar fi perfect logic dacă datoria morală ne-ar porunci cu adevărat să slujim fericirea necondiționată a vecinilor noștri; dar datoria morală nu impune o asemenea cerere, deoarece fericirea necondiționată nu este în puterea noastră Cerințele datoriei morale, deși dificile, sunt mai fezabile: hrănește pe cei flămânzi, mângâie pe cei triști și alte porunci ale iubirii creștine Dar domnul Vvedensky crede că flămândul ar trebui hrănit doar cu condiția ca sufletul său să fie nemuritor, altfel ar fi lipsit de sens "Fără credință în nemurire", spune el, este inutil să slujim fericirii oamenilor Da, este lipsit de sens să-i iubești: ei bine, prin ce se vor deosebi de orice animal, chiar și de un câine? (cartea , p) Dragoste ciudată dependentă de considerații metafizice! Credința în nemurire, crede domnul Vvedensky, nu este necesară pentru că salvează sensul legii morale prin perspectiva recompensei și pedepsei - o salvează convingându-l de fezabilitatea fericirii necondiționate Deci, dacă credem în nemurire, nu este pentru că nemurirea, ci împreună cu ea și fezabilitatea fericirii necondiționate, sunt persuasive în sine (la urma urmei, contrariul este la fel de posibil), ci din considerația valoroasă că altfel ar fi datoria morală pierde orice sens, Nu cred că simțul rațional al datoriei morale are nevoie de sprijin din credința în nemurire O persoană acționează moral nu în vederea unei recompense (perspectiva unei recompense ar reduce

moralitatea la nivelul de prudență), și nu în vederea fezabilității unei fericiri de neconceput chiar și necondiționat, ci pe impulsul puternic al unui sentiment cosmic La gândul la moarte, o persoană cu adevărat morală nu încearcă să umple întunericul impenetrabil cu imagini fantastice ale nemuririi personale, ci este impregnată de un sentiment exprimat în Biblioteca Runiverse Q KALENOV cuvinte: fă-se voia Ta Mi se pare că sensul dogmelor credinței, adică puterea persuasivității lor, nu constă în considerații străine, chiar dacă valoroase, ci în acele sentimente rădăcină de care sunt indisolubil legate și, prin urmare, nu au nevoie de justificare Domnul Vvedensky, considerând necesară o asemenea justificare, recurge la un fel de metode raționaliste, deși el însuși, reproșându-mi incorectitudinea opiniilor mele, mă intitulează raționalist Găsind însă o justificare insuficientă a raționalității legii morale prin asumarea nemuririi, domnul Vvedensky recurge și la alte presupuneri Cursul raționamentului său este următorul: legea morală își păstrează sensul numai sub presupunerea nemuririi, adică fezabilitatea acelui scop final de dragul căruia a fost creat omul și a fost investită în el conștiința datoriei; iar acest scop, după cum am văzut, este fericirea desăvârșită și, mai mult, așa cum vom vedea mai târziu, fericirea nu numai a celor care sunt demni de fericire, ci a tuturor și a tuturor fără excepție Deci, fericirea tuturor și a tuturor trebuie să fie realizabilă, altfel datoria morală este un nonsens Dar dacă acest scop este fezabil în alt mod decât îndeplinirea datoriei morale și dacă încălcarea lui nu împiedică realizarea lui, atunci datoria morală își pierde din nou sensul De ce, într-adevăr, ar trebui să merg pe calea mai dificilă a ascultării față de datorie, spre ceea ce poate fi realizat chiar dacă este încălcat? Deci, încălcarea datoriei morale ar trebui să împiedice realizarea celui mai înalt scop Dar, la urma urmei, datoria morală a fost încălcată și este încălcată în fiecare oră și nu se poate decât spera că numai în viitorul îndepărtat toată lumea va fi necondiționat drepți și, în consecință, numai acești drepți viitori vor atinge fericirea perfectă, în timp ce trecutul și prezentul păcătoșii nu o vor realiza Dar dacă da, atunci scopul final | - fericirea tuturor fără excepție - nu este realizabil și, prin urmare, așa cum noi Biblioteca "Runivers" DISPUTA DE MINTE CU FOARTE S-a convenit anterior că datoria morală nu are sens Ergo, susține domnul Vvedensky, pentru a salva sensul datoriei morale, este necesar să descoperim în omenirea însăși un mijloc de salvare a păcătoșilor și de a-i obișnui cu fericirea desăvârșită Domnul Vvedensky găsește cu ușurință un astfel de mijloc în rugăciunea celor drepți, datorită cărora iertarea va fi acordată tuturor și astfel, pentru bunăstarea generală, scopul ultim al omenirii va fi realizat Deus ex machina! Deci, fără mijlocirea drepţilor, ar fi rău nu numai păcătoşilor, ci şi legii morale în sine; iar acum sensul ei, în opinia domnului Vvedensky, a fost în sfârșit salvat Cu toate acestea, îmi voi permite să-mi exprim o îndoială La urma urmei, dacă doar mijlocirea celor drepți duce la realizarea scopului final, atunci, prin urmare, pentru păcătoși acest scop va fi realizat într-un mod diferit decât prin îndeplinirea ei înșiși a datoriilor lor morale Și cum nu ar afecta acest lucru sensul însuși îndatoririi morale? Într-adevăr, în certitudinea că fericirea mea într-un fel sau altul se va împlini cu siguranță, eu, poate, voi începe să încalc această lege morală Desigur, va trebui să plătesc pentru asta, să sufăr, poate mult timp așteptând să mă ajute alții; dar la urma urmei, chiar și un secol nu este nimic în comparație cu eternitatea și, prin urmare, de ce să nu-ți asumi un risc și să nu încurajăm pe teren? Deci, salvând sensul

datoriei morale, descoperirea domnului Vvedensky, poate, îl va ruina Am dat doar esenţa argumentului domnului Vvedensky; cititorul interesat de cuvintele sale originale le va găsi în de cărți pe , și de pagini Acest argument arată cât de periculos este să raționalizezi credința; la urma urmei, aceasta înseamnă a încredința interesele credinței antagonistului ei firesc, rațiunea, care, în cazul pe care l-am luat în considerare, s-a angajat să-și justifice sensul, nu și-a dezvăluit decât contradicția internă, iraționalitatea, adică absența sensului, din punct de vedere al aceluiaşi motiv Biblioteca "Runivers" II KALENOV Încercarea nereușită a domnului Vvedensky de a raționaliza credința, adică de a o concilia cu rațiunea, de a o înțelege, este instructivă tocmai din cauza eșecului ei, întrucât demonstrează încă o dată că rațiunea nu numai că nu poate înțelege credința, dar că cu atât mai mult pătrunde în ea, cu atât mai mult deschide contradicții în ea și, prin urmare, din singurul punct de vedere posibil al necesității naturale, el nu poate decât să protesteze împotriva ei ca împotriva absurdității În concluzia raționamentului său, domnul Vvedensky caracterizează credința ca fiind o stare care exclude îndoiala altfel decât se face cu cunoașterea (cartea , p) Aceste cuvinte sunt puse cu caractere cursive chiar de autor, ceea ce înseamnă că le acordă o importanță deosebită, ca o concluzie din tot ceea ce a spus Această concluzie suferă de ambiguitate În întregul articol, nu se spune un cuvânt despre modul în care îndoiala este exclusă în cunoaștere Cât despre faptul că îndoiala este exclusă de credința însăși, nici Faptele, care arată cât de des cad în îndoială oamenii care cred, nici ideea însăși de credință, un adevăr recunoscut fără sancțiunea rațiunii, un adevăr irațional , da dreptul la o astfel de concluzie Îndoiala apare imediat din credință de îndată ce aceasta, depășind limitele Funcției sale legitime - de a servi ca regulator practic al voinței, încearcă să devină fundamentul teoretic al gândirii Dar nu numai că este imposibil să construiești pe credința noilor adevăruri, dar este chiar imposibil să-i corectezi contradicțiile interne fără a trezi un protest al rațiunii, adică îndoieli Vedem dovada acestui lucru în încercarea domnului Vvedensky de a raționaliza dogma datoriei morale Nu pot decât să închei articolul meu comparând dogmele credinței conștiente cu axiomele teoretice Axiomele, care dă certitudine tuturor celorlalte adevăruri, sunt ele însele adevăruri imediat evidente, asigurate împotriva oricărei îndoieli; dogmele credinței, deși nu pot minți prin natura lor irațională Biblioteca "Runivers" DISPUTERE CU V'RÓY pe baza dovezilor altor adevăruri, dar ei înșiși, ca postulate ale sentimentelor rădăcină, nu au nevoie de nicio dovadă și sunt la fel de adevăruri imediate ca și axiomele Principala greșeală a multor credincioși este că, considerând că este necesară dovedirea dogmelor, ei caută pentru ei o sancțiune rațională În felul acesta reducând dogmele de la nivelul adevărurilor imediat sigure și inventând dovezi nepotrivite lor, acești raționaliști credincioși scutură dogmele, stârnind îndoieli împotriva lor, ca și împotriva celor iraționale Dar oricât de îndoială zguduie dogmele, ele nu pot fi infirmate, căci fără ele, ca regulatori practici ai voinței conștiente, nu putem concepe un om, o ființă conducătoare rațional axiomele practice au, deși fluctuante, dar de necontestat stabilitate P Kalenov Întrebări de filosofie, KN Biblioteca "Runivers" Contemplarea mondială a cercului lui Stankevici și a poeziei lui Koltsov (Din istoria mișcării literare și filozofice din Rusia) {Sfârşit) IV Serebryansky a devenit dependent de filozofie pe când era încă la seminarul Voronezh, de unde a intrat mai târziu la Academia de Medicină și Chirurgie din Moscova;

deja la seminar a devenit celebru pentru cântecul: "Repe ca valurile sunt zilele vieții noastre" și poezia: "Nemurirea" și până la sfârșitul vieții a rămas poet și estetician, după cum se vede din articolul său: "Gânduri despre muzică", care a dus la încântarea lui Belinsky În general, trebuie menționat că toți cei mai buni schellingiști - Odoevski, Stankevich, Belinsky - erau pasionați de muzică; interpretul gândurilor și sentimentelor lor a fost Serebryansky în acest articol, publicat în Moscow Observer (mai) Ulterior, a fost retipărit de Belinsky în poeziile adunate ale lui Koltsov - ca un articol remarcabil nu numai în rusă, ci și în european literatura Serebryansky este un Schellingist în ea;el dezvoltă aceeași idee în raport cu muzicianul,* pe care o vom vedea mai târziu în aplicarea la poet în gândul: "Poet" natura Acordurile ei sunt transferate în acordurile lumii A fost auzită în natură de un geniu uman El a adunat Biblioteca "Runivers" VIZIUNEA LUI STANCEVICI ȘI POEZIA LUI KOLTSOV tonuri împrăștiate în spațiu nemărginit și le-au adus mai aproape de urechea lui, inspirându-le cu viața inimii și a fanteziei sale " Notele și coardele sunt aceleași litere, cuvinte, doar îndepărtate dintr-un anumit particular al sensului lor într-o comunitate poetică muzicală coardele geniului sună viața lumii: vuietul fiarei, foșnetul brizei, stropirea valurilor etc - totul le-a răspuns și a primit o a doua viață poetică: totul răspunde la ei sunetul nativ în acest fel, pare ca și cum ceva care are doar culori, miros, a răspuns și el, gust sau există ca ceva tangibil "Prin atingerea corzilor, muzicianul atinge nenumăratele corzi ale lumii Puterea sunetului este aripile ușoare pentru a purta spiritul în imensitatea vieții* Serebryansky, într-un loc al articolului său, numește muzica "sufletul nostru rebel" Acordând textul cântecului cu sunetul instrumentelor, vocea umană, spune el, este cel mai bun reprezentant al uniunii strânse dintre viața sunetelor și viața inimii, dintre "sufletul oricărei creaturi muzicale și spiritul oricui îl ascultă fără nepăsare; iar expresiile faciale caracteristice sub tonul muzicii indică clar această unire Muzica este sufletul rebel al altora j Fără îndoială, în această dispoziție furtunoasă, în acest impuls emoțional, aceeași bază schellingiană era vizibilă, neclară și încețoșată, dar impulsivă, deoarece în același sens - mișcare, impuls, străduință pentru ceva mai bun, în care vorbea Serebryansky despre muzică, se poate numi "sufletul răzvrătit" și însăși filozofia lui Schelling cu învățăturile sale despre polarizare, despre lupta și fluctuația constantă a lucrurilor, despre mișcarea veșnică, al cărei simbol viu era însuși filozoful, care a rămas în nehotărâre între cei doi filozofii, diferite una de alta Toate acestea, desigur, nu vorbesc în favoarea naturii sistematice a Schellingismului, dar pentru asta dezvăluie în el lirismul, impulsul, străduința spre ce este mai bun Suflet, conform învățăturilor lui Shellin- * Biblioteca "Runivers" V JARMERSTEDT gistov, de asemenea, poate, "răzvrătit", precum muzica lui Serebryansky este rebelă, dar "răzvrătită" în sensul cel mai înalt, cel mai bun de neoprit, luptă spre ce este mai bun , pe care Magnițkii, Runichi și obscurantiştii ca ei, persecutori ai iluminismului într-un timp de stagnare extremă, nu a înțeles deloc Dacă cineva are dreptate în opinia că trăsătura distinctivă a activității artistice este instinctul pentru ce este mai bun, în sensul efortului natural al unei persoane pentru aceasta - și o astfel de concepție nu poate fi refuzată soliditatea - atunci devine clar de ce filosofia artei a fost atât de apreciat de Schellingism și, pe de altă parte, de ce acesta din urmă a atras artiști și poeți, precum Prince Odoevski, Venevitinov și, în sfârșit, Koltsov *) Se știe ce rol înalt a fost atribuit artei conform

învățăturilor lui Schelling: filosofia a fost încununată cu estetică, deoarece aceasta din urmă studiază cea mai înaltă activitate a spiritului, care se manifestă în artă ca o reproducere conștientă a idealității inconștiente a naturii , iar în unitatea conștientului și inconștientului se află tocmai cea mai înaltă activitate a spiritului Artistul își atinge scopul înalt cu ajutorul intuiției intelectuale, acea abilitate psihică cea mai înaltă, care recunoaște identitatea idealului și realului în absolut, recunoaște unitatea "eului" cu mintea lumii: începutul absolut dorit de marea lume este realizată de artist în *) Un alt mentor-conducător al tânărului Koltsov de câțiva ani, A D Velyaminov, a citit filozofie și științe fizice și matematice la seminarul Voronezh Koltsov a luat cărți de la el și a folosit sfaturile sale literare, ca mare iubitor și cunoscător de literatură Poetul-prasol însuși nu a studiat științele naturii; dar era un mare iubitor, un observator subtil și un cunoscător al naturii și își petrecea cea mai mare parte a timpului între stepă și poezie În consecință, nu un fel de accident, ci un comun de dezvoltare a reunit pe toți cei implicați în cercul lui Stankevici, a condus la acesta, ca și centru, pe toți cei care, pe de o parte, au perceput ideile oamenilor de știință și gânditori avansați, iar pe de altă parte pe de altă parte, a popularizat aceste idei și a raportat într-o formă revizuită artistic Biblioteca "Runivers" VIZIUNEA LUI STANCEVICI ȘI POEZIA LUI KOLTSOV artă când își creează micile sale lumi artistice Despre această abilitate a artistului Stankevich, conform biografului său, a auzit pentru prima dată la prelegerile lui Nadejdin, care a numit arta "universul în miniatură" *J Știm deja că prelegerile lui Nadejdin au fost asistate la fel de sârguincios ca și prelegerile antipodului său, Prof Pavlov și a avut o influență incontestabilă asupra opiniilor tinerilor din cercul lui Stankevici și, prin intermediul acestuia, asupra lui Koltsov În mijlocul activității sale de prelegere, Nadejdin și-a exprimat părerile cu privire la "direcția modernă a artelor plastice" într-un cuvânt rostit la o reuniune universitară solemnă din iulie Pe baza punctului de vedere al lui Schelling, că întregul ocean nemărginit al ființei este format din două elemente opuse, materie și spirit, Forme și idei, trebuie să admitem că inspirația artistică nu poate avea decât două direcții principale; extern, medial, material și intern, medial, ideal Dar prima a fost deja epuizată de antichitatea clasică, iar cea din urmă de entuziasmul creștin al Evului Mediu Ce rămâne pentru geniul modern? "Combină animația ideală a Evului Mediu cu frumusețea grațioasă a antichității clasice, echivalează sufletul cu trupul, ideea cu Forma ·'· Sarcina este mare, deoarece această unire nu ar trebui să fie în niciun caz mecanică și eclectică; nu, "trebuie să fie o fuziune interioară, vie, a ambilor poli ai ființei, a ambelor elemente ale creativității , iar o asemenea fuziune se exprimă deja "cu mai mult sau mai puțină claritate în diversele mișcări ale activității artistice contemporane" *) Nadejdin a fost maestru în teologie și profesor de arte plastice și arheologie la Universitatea din Moscova; Din până în , a citit mai întâi teoria artelor plastice, apoi istoria lor sau arheologia și în cele din urmă logica, deoarece era convins, în cuvintele sale, că este imposibil să studiezi legile artelor fără a se familiariza mai întâi cu legile gândirii în sine În , catedra de estetică și arheologie a fost desființată cu ocazia introducerii unei noi carti Biblioteca "Runivers" V JARMERSTEDT Ca și cum ar fi prevăzut în acest discurs al său activitatea poetică a lui Kolțov, care a început în acea perioadă, Nadejdin a vorbit mai departe despre astfel de cerințe speciale care decurg din principiul principal tocmai

menționat, precum naturalețea și naționalitatea Pornind din punctul de vedere Schelling asupra activității creatoare, ca și asupra "reproducătorului de ființă, concurentul spiritului vieții care curge în adâncurile naturii", Nadejdin consideră că necesitatea naturaleței este inerentă geniului, deși natura este de obicei contrar art Arta greco-romană și medievală a înfățișat doar "jumătate de lume, jumătate de viață, jumătate de viață, dar este oare asta cu adevărat firesc?" Direcția estetică modernă "întreabă, dimpotrivă, imaginea: unde este spiritul tău? la gândul: unde este corpul tău?", cerând de la operele de artă" o asemănare deplină cu natura și, în egală măsură, evitând harul fals atât în formele materiale exterioare, cât și în expresivitatea interioară, ideală Prin naționalitate, el înțelese că "inspirația patriotică a artele plastice, care, hrănindu-se cu impresii și amintiri autohtone, reflectă în operele sale cerul fertil nativ, pământul sfânt natal, tradițiile prețioase autohtone" și așa mai departe Nadejdin ar trebui să adauge la aceasta "cântecul nativ", reproducerea artistică pentru care textierul nostru popular a devenit faimos Dar Nadejdin era fiul vârstei sale: un teoretician-profesor talentat, despre ale cărui prelegeri Stankevici a scris că au dezvoltat în el un simț al eleganței, oricât de insuficiente ar fi în sine, ca estetician, adică ca critic literar, s-a dovedit a fi slab chiar și în ochii celor care văd în el "predecesorul și profesorul" lui Belinsky Îi lipsea un gust estetic direct, motiv pentru care deseori "se așeza în Biblioteca "Runivers" VIZIUNEA LUI STANCEVICI ȘI POEZIA LUI KOLTSOV sanie" când s-a ocupat de evaluarea operelor de artă contemporană Așa s-a întâmplat cu Nadejdin și în relație cu Kolțov: când a apărut o carte de poezii a acestuia din urmă, publicată de Stankevici în , atunci "un scriitor celebru din Moscova (cred că Nadejdin) a considerat-o o farsă, o glumă din partea lui Belinsky , fiind surprins când s-a întâlnit cu acesta din urmă nim Ce a găsit în aceste poezii, ce fel de talent există? Această poveste este transmisă de biografi, precum, de exemplu, domnul Ogarkov, în biblioteca biografică a lui F Pavlenkov, cu condiția: "se pare Nadejdin" Faptul este nesatisfăcător, dar incidente similare i s-au întâmplat lui Nadejdin de mai multe ori, pe care biografii săi nu le ascund Cine, se pare, dacă nu el, ar trebui să aprecieze un popor atât de adevărat, un poet ca Koltsov, în ale cărui lucrări cele mai bune se reflectă cu atâta naturalețe viața oamenilor și natura înconjurătoare, care satisface pe deplin toate cerințele teoriei estetice a Schellingienilor; cererea lor pentru o fuziune inseparabilă și naturală a formei și conținutului, a trupului și a gândirii a fost pe deplin realizată Slavofilii pur și simplu au trecut cu vederea, deși ar fi putut profita de steaua ei în ascensiune Fie cum ar fi, meritul Filosofia naturală schellingiană rămâne că, prin impulsul său animat, a trezit dragostea pentru naturalețe și originalitate în literatură și în viață și a ajutat la dezvoltare, a prezentat astfel de oameni de știință precum Nadejdin și Pavlov, critici și esteticieni precum Belinsky, precum Serebryansky, poeți precum Koltsov Datorită acestei conexiuni de curente ideologice, poetul nostru ar fi trebuit să fie foarte apreciat în acest cerc Și într-adevăr, a fost apreciat de critici, datorită lui Biblioteca "Runivers" V JARMERSTEDT Stankevici, a cărui dezvoltare a fost impulsionată în această direcție de prelegerile lui Pavlov și Nadejdin Când abisul care separa natura și spiritul s-a închis în fața lui, Stankevich, după cum spune biograful său, "prin natură și dreptul de a gândi, a transferat natura în sine, a analizat-o în profunzimea propriei conștiințe, într-un cuvânt, a devenit centrul său, judecător și explicator Natura a fost

absorbită de el și în el a înviat și pentru existența nouă, rezonabilă și spiritualizată ;/· cu entuziasm, a dezvoltat gânduri asemănătoare, de parcă visează Basinsky, numind arta universului universului (Întregul arta poetului constă în a arăta cititorului natura în miniatură, ca un glob pe o hartă terestră, pentru a-l face să-și uite măcar o clipă el, simțind suflarea, suflarea vieții generale a naturii; aceasta este plăcerea grațioasă Koltsov a exprimat același gând într-un gând: "Poet, vorbind * ^întreaga natură este în sufletul omului * Impregnat de sentiment Încălzite de iubire, toate forțele ies din ea În imagini Suveranul-artist creează o imagine - Marea Dramă, Istoria Regatului Ei au spiritul vieții veșnice, conștient de sine, În vederi nesfârșite se manifestă; Și trăiește de secole, Lovindu-ne mintea, Peste moartea fără suflet, Veșnic triumfător Biblioteca "Runivers" VIZIUNEA LUMNULUI CERCULUI STANKEVICH II POEZIA DIN KOLTSOV, v Așadar, Kolțov, un poet realist, a trebuit să fie autorul cărții "Dums", în care a încercat să-și exprime propria concepție filosofică diferită și foarte abstractă, iar după gânduri au apărut cele mai bune cântece ale sale, perle din poezia lui Koltsov [Pentru a pune întrebări de natură filozofică într-o formă populară, el a fost suficient de pregătit atât prin curiozitatea minții sale puternice, deși nedezvoltate, cât și prin perspectiva intelectuală directă, puternic dezvoltată în el, ca și într-un artist sensibil și simpatic Mulți sunt de acord cu Belinsky că întrebările se pun în gânduri frumoase: doar încercările nereușite de a le da răspunsuri, la problemele metafizice despre viață și moarte care îl chinuiau pe poet, sunt recunoscute ca slabe poetul-prasol a făcut față unei asemenea sarcini? a fost foarte șocat și și-a oprit temporar activitatea creatoare de impresia profundă și uimitoare pe care i-a făcut-o lui Kolțov definiția filozofică a vieții naturii "De mult timp nu a putut", scrie biograful lui Stankevici, "să dobândească acea viziune directă asupra lumii, care era esența poeziei sale " Dar natura lui Koltsov a transformat un element nou din gândurile sale, mai mult de jumătate din care aparţin anilor şi Din aceeași perioadă au început să apară cele mai bune cântece ale poetului nostru, precum "Pădurea", dedicată memoriei lui Pușkin, "Cântecele lui Lihach Kudryavich", "Trădarea logodnilor" și așa mai departe Anul a fost deosebit de rodnic, căruia îi aparțin: Ultimul sărut"; cu Biblioteca "Runivers" V JARMERSTEDT "Evadare", scrisă în , talentul lui Koltsov devine din ce în ce mai puternic și dă poeziei cântece precum "Calea", "Ce dormi, omuleț?", "Khutorok", "Așa că sufletul este sfâșiat" și așa mai departe ca să spunem așa, după exemplul lui De Poulet, poetul-filozof, nu numai că nu a intervenit, ci a venit în ajutorul textierului - compozitorul, ceea ce ar deveni și mai clar dacă în colecția de poezii ale lui Koltsov publicată de Belinsky, gândurile au fost așezate între cântece în ordine cronologică și nu au fost evidențiate într-o secțiune separată, așa cum a făcut criticul nostru, deși acest lucru a dat o armă adversarilor săi s-a dovedit a fi pentru poezia lui Kolțov acea ploaie fertilă, care, se pare, cu ea toamna presează vegetația pe pământ, iar apoi contribuie la creșterea și vitalitatea acesteia Koltsov însuși a avertizat această comparație reușită, numind nori de gânduri, spunând în poem: "Comemorare", dedicat memoriei lui Stankevici, despre membrii cercului său, că "gândurile lor sunt ca norii, discursurile lor ard" Poezia lui Koltsov a fost udata, fertilizata de cana de Filosofie si unul dintre roadele sale a fost acea corespondență remarcabilă a ideii cu Forma, care îi surprinde pe critici, cum ar fi, de exemplu, Stoyunin, care a remarcat pe bună dreptate că la Kolțov este imposibil să ne imaginăm unul fără celălalt,

deoarece "unul s-a născut în celălalt , ca un suflet într-un trup " VI Pe de altă parte, este imposibil să nu remarcăm faptul că schellingismul a avut o influență diferită asupra lui Kolțov: el, poetul realist al poporului, în unele dintre gândurile sale este un mistic: deci, misticismul, deși nu se poate spune că este prea vag, fără îndoială un omagiu adus versurilor noastre populare în gândurile lor despre "viitorul naturii", despre "lumea lui Dumnezeu", unde "nu există moarte neputincioasă, nici Biblioteca "Runivers" VIZIUNEA LUI STANCEVICI ȘI POEZIA LUI KOLTSOV viața fără suflet , despre "Omul" cu dragostea și ura lui, binele și răul, despre "Cuvântul cel mare" , care a răsunat o veșnicie adâncă: "Cuvântul ăla - să fie!", lupte ale duhului cu pământul , adică cu un trup, un bulgăre de pământ, în care "puterea cerului a pus viață " Pământul nu vrea să fie sclav Este imposibil ca spiritul cerului să se căsătorească cu acest bulgăre Să trăiesc în abisul mării? Voi trăi pe cerul îndepărtat? Să-mi amintesc unde eram înainte? Ce am crezut Omule? Sau voi uita tot ce este în spatele mormântului, Îmi pierd sensul și memoria? Ce se va întâmpla cu mine atunci, Creatorul lumii, Regele naturii? Cu naivitatea unei minți directe, deși puternice, poetul recunoaște că "în sensul meu nu are rost să prevăd lucrările lui Dumnezeu " În loc de un răspuns, el caută consolare în "Rugăciunea ", ca unul dintre cele mai bune gânduri se numește: Mântuitorule, Mântuitorule! Curată este credința mea, Ca flacăra rugăciunii Dar, Doamne, și crede Mormântul este întunecat! Ce îmi va înlocui auzul? Ochi stinsi? Senzație profundă de inimă rece? Biblioteca "Runivers" V JARMERSTEDT Koltsov revine la aceasta intrebare de cateva ori; Serebryansky a inundat și el când a scris în Thoughts on Music : "Voi auzi armonia voastră (adică armonia naturii) când îmi voi aplica auzul pe pământ, când mă voi acoperi cu hainele tăcute ale mormântului ? Nu va muri! O sa traiesc! Acestea sunt cuvintele raiului pe pământ Kolțov, însă, este dominat de îndoială, frază interogativă rămasă fără răspuns, deși spune în Adevărul nesoluționat : "Voi agăța aripile îndoielii îndrăznețe Dar, pe de altă parte, poetul crede că "mintea noastră nu trece dincolo de granițele lumii ", în ultimele cuvinte se aude deja un pozitivist Pozitivismul și mai puternic, mai ascuțit, surprinde următoarele strofe ale gândului: "Rugăciunea": La cruce, la mormânt, Spre cer, spre pământ, Până la origine Și țelurile creațiilor Creatorul atotputernic Aruncă un văl, Pecetluiește pecetea: Pecetea aceea este pentru totdeauna; Nu va fi sfâșiat de Lumi, prăbușindu-se; Focul nu se va topi, apa nu se va spăla! I O minte sobră în legătură cu o dispoziție veselă din tinerețe l-a ferit pe poetul nostru de extremele misticismului vag Cețos și misterios sau pur și simplu de neînțeles sunt doar liniile inițiale ale gândului "Lumea lui Dumnezeu : "Tatăl luminii este eternitatea, fiul eternității este puterea; spiritul puterii este viață: lumea clocotește de viață " Se poate ghici că aici poetul a intenționat să exprime teoria filozofică naturală, în genul teoriilor lui Pavlov sau Vellansky Având în vedere faptul că misticismul a fost relativ rar la Koltsov, ar fi o greșeală să atașăm special Biblioteca "Runivers" VIZIUNEA LUI STANCEVICI ȘI POEZIA LUI KOLTSOV sensul ultimului său gând, dedicat prințului P A Vyazemsky și scris în : "Nu este timpul să plecăm visând la înălțimi, dezonorând viața pământească, ce este sau nu să dorim?" În acest poem, unul dintre ultimul, scris deja în boală, nu era atât renunțarea la misticism, de care poetul se eliberase și mai devreme, cât impulsul spre viață pe marginea mormântului, când "mormântul este întunecat, îngrozitor; dincolo distanța este întuneric gros Și iată darurile pământului, suflarea florilor " Dacă aici ar fi fost un punct de

cotitură, nu era departe de a fi la fel de abruptă cum ar fi fost o renunțare completă la filosofie , pe motiv că duce, parcă, la misticism Sau mai bine zis, a fost o trecere firească de la metafizică la filozofie, sau de la alchimie la chimie, după cum a remarcat Dobrolyubov în biografiile lui Koltsov, scrise pentru tineret Așa cum chimia datorează mult alchimiei, tot așa în filosofie, condusă de filozofie, artă, estetică, s-a născut cea mai bună parte a poeziei lui Kolțov, ceea ce este confirmat încă o dată de un exemplu viu, ilustrativ al strânsei interacțiuni dintre artă, poezie, pe pe de o parte, iar pe de altă parte, Filosofia, în special, precum: Filosofia, care era Schellingism, asimilat poetic -Cercul filosofic al lui Stankevici Sedimentul metafizico-mistic nu a împiedicat poetul-filosoful nostru să-și dezvolte capacitatea creatoare, care a înflorit din ce în ce mai magnific Dar apoi, în momentul înfloririi depline a talentului, Koltsov a suferit o boală care l-a adus în mormânt Accidentele care l-au iritat pe poet și pe om l-au condus la filozofie; unul dintre acele accidente fatale, de care atmosfera socială din acea vreme era plină, l-a obligat pe poetul-filosoful nostru să tacă pentru totdeauna Nu se poate decât ghici cum s-ar fi dezvoltat poezia lui Koltsov dacă moartea nu l-ar fi dus prematur în mormânt În orice caz, trebuie să vedem în gând: "Nu este timpul să plecăm visând la înălțimi" Biblioteca "Runivers" V JARMERSTEDT ea în timp, adio alchimiei, misticismului metafizic și trecerii la chimie, la filozofie în cel mai bun sens al cuvântului A fost necesar să nu se cunoască sau să se înțeleagă deloc ce este Schellingismul în forma în care era înțeles în cerc pentru a se aștepta ca Stankevici să-l îndepărteze pe poet din filozofie Kolțov să recunoască naiv în scrisorile sale că "înțelege puțin subiectul și obiectul, dar absolutul - nu o firimitură, sau foarte rău" cu toate acestea, ca artist, ca psiholog subtil, Kolțov este toate acestea, sau, în orice caz, multe din asta mă simțeam bine dacă nu înțelegeam; să nu uităm că prin psihologie se află calea principală și cea mai largă și intrarea în vastul labirint al filosofiei nu numai el, ci și majoritatea schellingiștilor erau oameni entuziaști, pasionați Se știe entuziasmul lui Belinsky, de exemplu, se știe apelul lui la muzică: "muzică, muzică, la naiba cu tine! " Serebryansky, după cum se știe, aproape a plătit cu arest pentru lectura entuziastă a poemului său menționat mai sus la actul seminarului: episcopul care era prezent l-a luat de beat; dar, din fericire, guvernatorul Beghicev, nu un romancier obscur, l-a susținut și neînțelegerea a fost lămurită Cu toate acestea, biograful lui Belinsky, A N Pypin, notează într-un loc din cartea sa că "filozofia nu i-a fost în niciun fel dată lui Koltsov, iar catedrala însăși (cum numește el cercul lui Stankevici) nu a simțit că l-ar putea îndepărta de filozofie" De Poulet, profitând de subestimarea acestei fraze, a subliniat și schimbat-o și s-a dovedit că "chiar și biograful lui Belinsky notează că Koltsov ar putea fi demis din filozofie Între timp, biograful lui Belinsky cunoștea bine corespondența lui Stankevici, care a fost ignorată inutil de biograful lui Koltsov, De Poulet Și Stankevici i-a scris lui Neverov, cum Biblioteca "Runivers" VIZIUNEA LUI STANCEVICI ȘI POEZIA LUI KOLTSOV I-am spus deja, unui mare sceptic în domeniul filosofiei, că filosofia este pentru el un "pas" către alte ocupații și că nu este atât de atras de rezolvarea întrebărilor care sunt mai mult sau mai puțin hotărâte de credință, ca prin metoda în sine "Eu", a scris Stankevich, "vreau să mă convin și mai mult de demnitatea unei persoane și, mărturisesc, aș dori să-i conving pe alții mai târziu și să trezesc în ei cele mai înalte interese" Cât de

expresive și de caracteristice sunt aceste gânduri în raport cu semnificația culturală a filozofiei lui Schelling în țara noastră și, pe de altă parte, cum se potrivesc cu Koltsov Cu Schelling teoretic, și cu Koltsov practic, filosofia este un pas spre artă, spre poezie Așa cum Kolțov a fost atras nu atât de rezolvarea întrebărilor, cât de formularea îndrăzneață și iscoditoare a acestora, tot așa și învățătura lui Schelling, cu străduința ei impulsivă pentru ce este mai bun în știință, în artă, în morală, convinsă de demnitatea omului mintea si inima Într-o altă scrisoare, datată noiembrie , adresată aceluiași Neverov, care nu credea în filozofie, Stankevici scria că dorința de filozofie a salvat multe lucruri pentru el: îl ocupa mai mult decât orice altceva și orice cunoaștere părea că pentru el unilateral, dacă nu avea un sens filosofic: "Nu-l cunosc încă pe Geiel", scria Stankevici la acea vreme; "formele în care este închisă filosofia sunt plictisitoare, dar vom rezista pentru viitor generație și, poate, cu ajutorul lui Dumnezeu, îi vom înlesni munca" În încheiere, spune că filosofia îl va face să studieze istoria și artele cu mare fervoare Care a fost farmecul schellingismului l-a atras și pe Stankevich, a încântat inimile și le-a scos la iveală de letargie elementul nu a circulat în cursul său, a dus naturi cele mai încăpăţânate, cele mai lene, spune biograful său Poezia filozofică, în special a lui Schiller şi a lui Goethe, asupra cărora a fost crescut Stankevici, armonizată în caracterul său cu filosofia poetică a lui natura, conform învățăturilor lui Schelling Dar într-un cerc Biblioteca "Runivers" V JARMERSTEDT Stankevici a simțit devreme și urgent nevoia de a lega toate acestea cu o puternică învățătură morală, care a fost retrogradată pe fundalul naturii de către filozofi; Între timp, a devenit caracteristica remarcabilă și cea mai fermecătoare a comentatorilor și adepților lor ruși Stankevici și membrii cercului său nu au neglijat în știință și filozofie ceea ce au îndepărtat, ca de la plictiseală, ca de la uscat, căutători de plăceri și senzații puternice, tot felul de zhuir Dacă "răceala mentală" a domnit aici pe înălțimi, în cuvintele unuia dintre cei mai noi biografi Koltsov, care, aparent, nu a fost familiarizat cu corespondența lui Stankevici, atunci este acea răceală în care "norii-gând" se repezi, înainte de a iriga pământul ploaie caldă, binecuvântată Însuși înflăcăratul V G Belinsky nu era deloc "opusul direct" al acestei "răcimi mintale", așa cum crede domnul Ogarkov, deoarece de aici, din acest cerc, de la acești oameni, repetăm, a existat o căldură lângă care a încălzit chiar și criticul nostru genial Se știe, în continuare, că mai târziu ambele cercuri moscovite, care înainte fuseseră în dușmănie între ele, s-au apropiat: cercul lui Stankevici, în care a prevalat elementul filosofic și poetic, unde s-au pus "întrebări" estetice și metafizice ^ alt cerc, numit după cercul Herzen și ocupat în special ideile și idealurile sociale și politice care se făceau în atmosfera socială a vremii VII Într-adevăr, în ciuda abstractismului majorității subiectelor care au fost discutate și studiate, viziunea asupra lumii a cercului lui Stankevici a fost încununată cu o înaltă doctrină morală, asupra dezvoltării și implementării căreia s-au muncit din greu și, s-ar putea spune, "a suferit | pentru generațiile viitoare "principalii săi participanți Punctul de plecare pentru Stankevich, comun lui cu toți membrii cercului, Biblioteca "Runivers" VIZIUNEA LUI STANCEVICI ȘI POEZIA LUI KOLTSOV a servit ca "sentiment al unei idei universale", cu ajutorul căreia a încercat, "a vrut să stabilească în gândire și minte toate senzațiile psihologice cele mai subtile", "să legitimeze toate speranțele inimii, aspirațiile, presimțirile și bucuriile" ", în

cuvintele biografului său Cea mai înaltă obligație morală era să "elibereze în sinea parte divină a ideii lumii de tot ceea ce este accidental, impur și fals" și, prin aceasta, să obțină "dreptul la beatitudinea unei existențe cu adevărat raționale și la absurditățile vieții, asupra cărora, ca știm, etica declară războiul cel mai ireconciliabil, fără milă în cercul lui Stankevici, a fost necesar cu suficientă energie să se sublinieze și să dezvolte elementul etic care se ascunde aici Numai etica fecundează ambele principii care dominau în cerc: Filosofia-metafizic și filozofico-poetic , și ambele se contopesc împreună în acel element oficial-poetic Philos cu adevărat "dătător de viață , care era, ca să spunem așa, un farmec întrupat, un fel de magnet, pentru primii membri ai cercului - în persoana lui Stankevici și parțial a lui Serebryansky , și pentru întreaga societate, pentru posteritatea imediată și îndepărtată - este și va fi în persoana lui Belinsky și parțial Koltsov I Viaţa morală a ideii eterne este, după Izelinsky, în lupta dintre bine şi rău, iubire şi egoism; forțele de contracție și expansiune se luptă și în viața fizică Când este aplicat vieții morale, cel din urmă corespunde egoismului, iar cel dintâi altruismului, acest gând a fost dezvoltat cu ardoare de Belinsky, încântat de recunoașterea semnificativă și nouă pentru acea vreme că aceleași legi stau la baza fenomenelor naturii și spiritului și că există nu sunt prop-Întrebări Filosofie, KI θ Biblioteca "Runivers" V JARMERSTEDT sti intre ambele lumi Amintiți-vă de predica arzătoare din Visele sale literare, în care au fost afectate multe gânduri sincere ale cercului: "Nu uita că fericirea ta infinită, cea mai înaltă, constă în anihilarea "Eului" tău într-un sentiment de iubire Ce ești tu nu hotaraste? Aceasta isprava te sperie, ti se pare peste puterile tale? Ei bine, iată o altă modalitate pentru tine; este mai larg, mai calm, mai usor: iubeste-te mai mult decat orice pe lume Daca te-ai nascut puternic din pamant, putrezeste-ti coloana distruge, asupreste, bea sange si lacrimi "Feat " in care la fel este exprimată ideea care a inspirat cercul: Când dragoste și sete de cunoaștere ' Încă arde în sufletul tău, Fugi de dorințe deșarte, De oamenii care ucid Întotdeauna crede în tine înaintea tuturor, Du-te, iubește și nu te teme! Lasă-ți calea pământească să fie măsurată - Fii prieten cu cei nemuritoare! Iată primele două strofe ale poeziei Stankevici, este adevărat, nu a strălucit cu talent poetic, dar, până la urmă, muza lui Koltsov a avut dificultăți în a se adapta la astfel de subiecte Ultimele trei strofe ale acestei poezii de Stankevici sunt foarte caracteristice în raport cu Koltsov și cu alți membri ai cercului: El va pieri pentru tine, dragă, Dar sufletul tău este mântuit! Vei curge mulțumit de sine Până la limitele vieții cumplite, Atunci se va înfăptui o ispravă grea, Vei păși peste limita pământească - Și vei deveni viață peste tot - Și totul se va umple de tine! Biblioteca "Runivers" VIZIUNEA PENTRU LUMNUL CERCULUI LUI STANCEVICI II POEZIA DIN KOLTSOV Întrucât cercul a făcut cerințe morale atât de mari asupra vieții, deoarece a insistat asupra importanței lor, a cerut implementarea lor, este clar că a trebuit să devină ostil acestei vieți și să trezească o reacție împotriva lui însuși în ea, să fie persecutat de ea "Persecuția lumii , într-adevăr, a căzut asupra tuturor, inclusiv asupra lui Kolțov în cel mai dificil moment al vieții sale, când poetul se stingea încet în orașul natal, dar parcă printre străini, părăsiți de familie și prieteni, care s-au retras de la el cu intoleranta furnicilor de provincie Poziția lui era cu atât mai dificilă și insuportabilă cu cât scopul vieții, această "ispravă", nu a reușit în niciun fel, nici în sens literal, nici figurat În timp ce Stankevici nu se îndoia că "ascetul, impregnat de o

idee universală, eternă, "va deveni viață peste tot", Koltsov întreabă: "Voi trăi într-un cer îndepărtat? Voi trăi în abisul mării? În "Kosar" textierul nostru popular a poetizat perfect, însă, îndrăzneala muncii agricole, pasiunea pentru munca grea: aici, ca în alte poezii înfățișând poezia muncii , Koltsov trebuie să fie o etică profundă, un scriitor extrem de moral Dar aceasta nu a fost isprava care a fost întruchipată în viețile lui Belinsky și Stankevich: primul, ca muncitor foarte talentat, luptător pentru adevăr, pentru lume, iar al doilea, ca persoană inteligentă, versatilă, educată și foarte dezvoltată Koltsov a fost caracterizat în mod adecvat de Valeryan Maykov, numindu-și versurile poezia impulsului, o străduință pasională pentru un ideal nedefinit, neclar pentru poet însuși; Koltsov exclamă: "Deci sufletul este rupt din pieptul tânăr! Ea vrea libertate, cere viețile altora goy , - nu defineste insa nici aceasta, nici alta viata, pe care si-a imaginat-o doar vag Poetul, care vizitase capitalele de mai multe ori, era chinuit de întunericul provincial și de stagnare; s-a repezit departe de ei, neștiind cum Biblioteca "Runivers" V JARMERSTEDT suflând unde să meargă și unde să se oprească Incertitudinea languidă a viitorului, singurătatea deplină l-au chinuit pe Koltsov muribund, toată lumea l-a abandonat, toată lumea l-a uitat în așa măsură încât ziua de nouăsprezece octombrie este încă considerată ziua morții poetului, în timp ce, de fapt, acesta a decedat în eternitate zece zile mai târziu Ultima persoană inteligentă care l-a vizitat pe poetul deznădăjduit de bolnav a fost Askochensky, tovarășul lui Serebryansky la seminar; poetul nu mai avea de trăit mai mult de două luni, îi spuse musafirului cu glas scăzut și răgușit: "Doamne! Ce fericit ești - ai studiat, dar Dumnezeu nu m-a judecat Voi muri așa - un neînvățat Și între timp, conform expresiei corecte a lui Maykov, Kolțov, ca textier pur, și-a exprimat pe deplin "personalitatea gigantică" cu "dezvoltarea cuprinzătoare a nevoilor" care o distingea în poezia sa, impregnată cu "realism și normalitate extraordinare Străin de extreme și manifestări dureroase de iritabilitate, poetul a dat impresia unui om aflat în cea mai egală luptă cu împrejurările, un luptător puternic, destul de sigur de victorie Tragedia poziției lui Koltsov, ca persoană, a constat, după cum am văzut, în inconsecvența cunoștințelor, achizițiilor mentale, punctelor forte și abilităților sale Dar, la urma urmei, a murit abia la treizeci și patru de ani; încrederea lui în propriile forțe era atât de mare încât chiar și la vârsta de treizeci de ani era gata să învețe totul Această străduință pentru cunoaștere, această dragoste pentru știință și lume, Kolțov era, fără îndoială, în mare măsură îndatorat părerilor cercului, și mai ales a liderului său, Stankevici Stankevici a fost departe de exclusivitate în orice: în filosofie, nepregăduindu-se construcțiilor logice abstracte și în artă, pe care nu o adora până la uitarea naturii; în sfârșit, și în spatele naturii, pe care o iubea, nu a uitat societatea "Era cumva ca acasă în toate aceste domenii Biblioteca "Runivers" VIZIUNEA LUI STANCEVICI ȘI POEZIA LUI KOLTSOV și s-a îndreptat către ei cu egală libertate", spune biograful său Nu de aceea Stankevici a fost "un om care, prin însăși prezența lui, i-a pus pe cei din jur la adevăr, să disprețuiască actele întunecate de grosolănie și arbitrar Cât de mare a fost farmecul acestei personalități remarcabile, se poate convinge din faptul că (la douăzeci de ani după caracterizarea de mai sus a lui Stankevici făcută de Annenkov) când a apărut cartea lui De Poulet, care a scris multe pagini pentru a dovedi influența pretins dăunătoare a cerc asupra lui Koltsov, în calitate de compozitor, apoi în el i se dă dreptate lui Stankevich De Poulet nu are îndoieli cu privire la influența benefică

incontestabilă a personalității lui Stankevici asupra lui Koltsov, precum și asupra tuturor celor din jurul său, dar afirmă doar că această influență nu a fost nici de durată nici consistentă, și că, în orice caz, influența personală a lui Stankevici este necesară pentru a dispărea din lampă, tendința Între una, este imposibil de realizat acest lucru, așa că ambele se împletesc în multe relații esențiale în cel mai important mod/ cercul inelului, în mare măsură, dirijarea impulsurilor lor lirice, mereu străine de toți nepoliticoși și dikago, pătrunși de entuziasm în oameni, dragoste pentru ei și speranță într-un viitor mai bun Cea de-a -a aniversare de la moartea lui Stankevici a trecut neînregistrată în presă, dar memoria lui este strâns legată de memoria lui Koltsov, pe care l-a deschis pentru literatura rusă O astfel de "descoperire" nu ar putea fi întâmplătoare și, într-adevăr, așa cum am văzut, este determinată atât de personalitatea lui Stankevich, cât și de componența cercului, de particularitățile membrilor săi principali și, în cele din urmă, după toate perspectivele lui asupra lumii *) W Yarmerstedt *) Apropo, să ne amintim că literatura rusă și critica rusă sunt datoare influenței lui Stankevich și a cercului său - care a fost încălzită, liniștită de o participare blândă și caldă și păstrată în viață, poate de câțiva ani, geniatul nostru critic V G Belinsky Același Stankevich a fost primul care a pătruns în acest suflet, profund receptiv la tot ce este bun și luminos Biblioteca "Runivers" "Vrajă cu o săgeată de lama tibetani A trebuit să văd această vrajă în în Kyakhta A fost produs de lama budiști: unul mongol, altul buriat, iar acesta din urmă folosea o rugăciune scrisă în tibetană Având în vedere faptul că atât lama mongol, cât și lama buriat nu folosesc alte cărți decât tibetana, deși mongolii le folosesc în traducere, vraja ar trebui considerată ca provenind din Tibet Vraja cu o săgeată este folosită în acele cazuri în care este necesar să se găsească ceva, un lucru pierdut sau lipsă în principal Constă în faptul că lama dă cuiva care dorește o săgeată și după câteva pregătiri minore începe să rostească o rugăciune de conjurare În unele cazuri, săgeata începe să tremure în mâna deținătorului și apoi îl târăște, împotriva voinței și participării sale conștiente, în locul în care se aflĭ obiectul căutat Este clar că există multe povești despre cum au fost găsite astfel lucruri pierdute sau furate, adesea ascunse foarte inteligent Datorită amabilității domnului A Ya Nemchinov, care a tranzacționat pe Kyakhta, s-a întâmplat să văd această vrajă, iar ceea ce am văzut m-a uimit prin simplitatea și, în același timp, complexitatea ei Dintre cei doi lama care au venit în vizită, la început a devenit Biblioteca "Runivers" Vrajă cu săgeată "Lămpi tibetane L a făcut o vrajă de către un lama mongol, dar în curând a fost înlocuit de un altul, un buriat, care mai devreme făcuse o vrajă în aceeași casă Lama, un tânăr buriat, vioi, dar în același timp oarecum impasibil de calm, i-a pus o măsuță în fața lui, a cerut două lumânări și două farfurii Lumânările erau necesare doar pentru a lumina masa, iar pe farfurioare punea câteva ierburi de afumat Atât era nevoie Uneori, pe masă sunt așezate obiecte sacre, de exemplu, khonho, un clopot folosit de lama în timpul închinării, când este în mâinile lama-ului senior - lărgindu-se - împreună cu toiagul sacru Această baghetă - vachir - este uneori dată în mâini în loc de săgeată, uneori este pusă doar pe masă Aceste obiecte, deși sunt folosite doar de lama senior în timpul închinării, se găsesc adesea printre mongoli sub formă de obiecte sacre alături de idoli, mori de rugăciune etc pe mesele de sacrificiu și acel mic clopot pe care l-am arătat la o întâlnire al Societății de Psihologie din Moscova în , a fost cumpărat de mine într-

o iurtă simplă În plus, două sau mai multe cupe de sacrificiu sunt așezate pe masă Într-una dintre ele se pune fumat, în cealaltă se toarnă vin De ce este nevoie de vin se va vedea mai târziu Probabil că sunt adesea plasate și alte obiecte sacre, poate idoli etc Vraja în sine trebuie să fie executată după anumite reguli stabilite în cărțile sacre, care indică și obiectele care sunt așezate pe masă Aceste reguli, însă, nu sunt respectate cu strictețe, iar mai întâi acestea și apoi alte obiecte sunt așezate pe masă Mai mult, nu sunt necesare, pentru că pentru vraja pe care o descriu a fost nevoie doar de o farfurie pentru tămâie, care a ars în curând și de multe ori rugăciunea era deja citită fără nicio situație Începând vraja, lama a dat o săgeată în mâinile mongolului care se afla în cameră, pe care l-a forțat Biblioteca "Runivers" A T OK ARSK II a apăsa în mâna dreaptă, așa cum se ține o daltă, așadar, destul de convenabil și ferm, lăsându-l să pună mâna în orice fel Mongolul și-a sprijinit antebrațul de masă Lama i-a pus sub braț o farfurie cu tămâie, al cărei fum a început să se ridice pe lângă săgeată Totuși, după un timp, când pur și simplu a devenit incomod să-și țină mâna peste farfurie, lama a scos-o Într-un cuvânt, poziția mâinii, precum și postura, depindeau complet de cel care ținea săgeata și erau în general confortabile Cu toate acestea, majoritatea celor prezenți, care țineau apoi săgeata, nu au încercat să aleagă o poziție suficient de convenabilă, care depindea de obișnuință, de un sentiment de oarecare jenă și, în final, de faptul că săgeata trebuia să fie ținut doar câteva minute și gândul la posibilitatea oboselii, aparent, nu le-a trecut prin cap celor care s-au așezat la masă După ce l-a așezat pe cel care ținea săgeata, lama a scos din sân un caiet cu o rugăciune scrisă în tibetană și a început să citească Citea sub ton, destul de repede, dar destul de clar, cu acel ton monoton special, care este în general caracteristic lecturii rugăciunilor La mongoli și buriați, monotonia citirii rugăciunilor este în general mult mai mare decât la europeni Are o nuanță deosebită și în caracter amintește complet de lectura unui băiat din sat, pe care un sacristan sau soldat l-a învățat să citească psaltirea Rugăciunea chiar și recitată pe de rost poartă același ton, astfel încât, atunci când un buriat a fost forțat odată să spună un fel de rugăciune în fața mea, el a vorbit imediat cu o voce cântătoare și într-un ton monoton Dar lama nu a cântat, iar monotonia recitării sale a fost mult mai mică decât auzisem eu, de exemplu, în altar în timpul închinării Pentru o persoană fără prejudecăți, lectura lui nici măcar nu i s-ar părea monotonă, iar cea mai corectă descriere a felului în care lama a citit, după părerea mea, constă în expresia: lectură reverentă Biblioteca "Runivers" "Vrajă cu săgeată" LAM TIBETAN Cu aceeași evlavie, își încrucișa palmele din când în când, adunându-și capetele degetelor împreună, le ridica încet spre frunte, plecând capul și, de asemenea, le cobora încet din nou Nu mai făcu nimic și doar ocazional arunca o privire atentă spre săgeata, care rămânea complet calmă Lectura a durat aproximativ minute Săgeata a rămas nemișcată Lama stătea în locul lui și se uita la fel de calm la cei din jur Era imposibil să-i citească cea mai mică jenă pe față, de parcă nu el ar fi făcut vrăji și părea să se aștepte pur și simplu la ce i se va cere în continuare Pentru a nu pierde timpul în zadar, buriații l-au chemat pe Bat-mu, asupra căruia vraja fusese deja executată cu succes o dată Batma, cel mai obișnuit Buryat, dacă se deosebea în vreun fel de tovarășii săi de trib, a fost poate puțin mai multă inteligență și mândrie, pe care le-a dobândit ca urmare a relațiilor frecvente cu rușii, printre care a trăit uneori luni întregi Batma s-a așezat în același mod ca și predecesorul său A lui chipul, ca

și cel al lamei, purta expresia obișnuită Nu s-a putut observa nicio schimbare Lectura a început din nou Din nou același recitativ liniștit, aceeași ducând mâinile la frunte După câteva minute, lectura sa terminat Batma stătea ca înainte Nu exista nimic după care să judeci impresia pe care o făcuse lectura asupra lui S-a putut remarca doar că expresia feței și a posturii lui au rămas complet neschimbate, dar această imobilitate nu avea nimic caracteristic în sine Se pare că nu a vrut să-și schimbe poziția, asta-i tot După ce a terminat rugăciunea, lama a cerut un pahar de vodcă și a început să citească din nou, tot pe același ton Apoi și-a înmuiat capătul degetului inelar în vodca pe care o adusese și s-a mișcat Biblioteca "Runivers" A TOKAPCKla niciun clic nu a scuturat câteva picături pe săgeată Acesta a fost primul indiciu clar că venise deja momentul în care săgeata ar fi trebuit să înceapă să se miște, care însă nu a urmat Treptat, lectura și-a schimbat caracterul: rămânând liniștită ca înainte, a devenit mai rapidă și, în același timp, și-a pierdut monotonia Din când în când, vocea lamei părea să se stingă complet, apoi pe neașteptat, relativ tare, deși încă sub ton, rosti un cuvânt scurt: "tsok!" și imediat a continuat să citească din nou i-a făcut pe unii dintre cei prezenți să se cutremure, dar Batma l-a tratat destul de indiferent, cel puțin în exterior Lectura a continuat, devenind din ce în ce mai grăbită În cele din urmă, săgeata a pâlpâit Lama a citit totul, încă repede, poate chiar mai repede Acum se putea observa că Batma nu și-a păstrat calmul Chipul lui exprima surpriza si teama Nu și-a luat ochii de la săgeata, care a continuat să tremure și, în cele din urmă, a exclamat: "Du-te!" Într-adevăr, mâna lui părea trasă înainte Dar era deja complet întinsă și nu se mai putea întinde; apoi Batma începu să se ridice de pe scaun Mâna nu mai doar tremura, ci pur și simplu bătea de masă Lama și-a continuat lectura, cât mai repede posibil "Du-te, du-te, stai!" a strigat Batma, a cărei mână a început să facă mișcări oscilatorii rapide, încetul cu încetul a început să se îndepărteze de masă Ei bine , acum vor ucide totul, nu vei putea să-l păstrezi", a spus cineva Eram cu toții în picioare Unul dintre cei prezenți l-a prins pe Batma, sperând să-l țină de mână, dar în zadar După un timp a renunțat Biblioteca "Runivers" "Vrajă cu săgeată LĂMPĂRI TIBETANE eforturi extraordinare, ajungând până la durerea în mâini, deoarece brațul lui Batma se legăna cu o forță foarte mare "Ține-o, ține-o!" a spus Batma, a cărui mână a început să bată din nou cu forță de masă Se pare că îl durea - "Nu o poți păstra, trebuie să pui lucrurile deoparte", s-a făcut din nou remarca Un alt dintre cei prezenți a încercat să-l țină de mână pe Batma, dar din nou în zadar Am urcat și eu la Batma și la început m-am luat cu forță de mână, dar imediat m-am convins de inutilitatea unei lupte directe Puterea mișcărilor lui a depășit-o cu mult pe a mea și ar fi în zadar să încerc să-l mut Da, nu a fost necesar Desigur, nu acesta a fost interesul momentului Era doar curios să știe cât de deschisă era Batma față de influența exterioară, opusul celui care își făcuse deja efectul și, în plus, era susținut de remarcile involuntare ale celor prezenți Mi-am pus mâna pe a lui , pur și simplu, fără niciun efort, am lăsat-o să sară sub împingerile mâinii lui și le-am spus mai degrabă celor prezenți decât lui Batman însuși: "acum se va opri " Mișcările, într-adevăr, au devenit mai lente, dar departe de la oprit I- am repetat remarca,dar un minut mai tarziu mana a inceput din nou sa se miste cu mare forta Lama a continuat sa citeasca Mâna mea a continuat să se întindă pe antebrațul lui Batma, iar după câteva secunde săgeata i-a căzut din mână Aproape imediat după aceea, mâna lui a încetat să-și facă mișcările, l-a prins de umăr, a gemut și a fugit din cameră În

același timp în care săgeata cădea, lama a încetat să citească Experimentul s-a încheiat, iar Batma a rămas convins că, ținându-l pe a mea în mână, eu îmi recitam în același timp incantațiile opuse, în urma cărora i-a căzut săgeata din mâini, ceea ce de obicei nu se întâmplă, deoarece este aproape apucat convuls de degetele care îl țin Săgeata ar putea, desigur, să cadă complet accidental dacă nu a fost strâns suficient de ferm, iar intervenția mea ar putea juca un rol - acest lucru este aproape imposibil de decis și nu contează, deoarece încetarea mișcării este secundară circumstanţă Principala întrebare este ce a determinat mâna să-și înceapă mișcările și apoi să le continue cu atâta forță și persistență În starea actuală a cunoștințelor, se pune firesc întrebarea: Ce relație au fenomenele descrise cu hipnotismul? Este posibil să considerăm fenomenul luat în considerare nu numai legat, ci identic cu fenomenele hipnotice? Nu vedem aici influența evidentă a unei serii întregi de sugestii indirecte care joacă un rol atât de important în hipnotism? Cred că răspunsul la aceste întrebări firești va apărea cu suficientă claritate deja dintr-o scurtă analiză a Faptului descris Ce vedem în fața noastră? Unul stă cu o săgeată în mâini, celălalt citește o rugăciune Acest lucru nu este precedat de nicio pregătire Acele mici pregătiri, de care se poate renunța, așa cum a făcut lama nostru, evocă doar o reamintire, sau mai bine zis, ideea unei Puteri Superioare, dar această reamintire nu este mai mult decât ceea ce vor fi imaginile unei zeități care stă chiar acolo evoca Vederea unui clopot și a cupelor este prea obișnuită pentru ca un budist să-i acorde importanță Mirosul de fumat este nesemnificativ și nu înseamnă mai mult decât cădelnița în sine Astfel, tot ceea ce poate da situația se află într-o dispoziție ceva mai, poate, serioasă a persoanei care acționează, dar acest lucru este și mai adevărat și decurge mai repede din dispoziția generală a celor prezenți Ceea ce rămâne este rugăciunea Potrivit budiștilor, cel puțin din clasa de jos, rugăciunea este cea care mișcă săgeata Rușii tind să aibă aceeași părere, cu asta diferența este că, dacă este necesar, pot permite participarea diavolului Cât despre rugăciune, pe de o parte, cuvintele pot fi importante aici, pe de altă parte, natura lecturii, monotonia sunetelor, imobilitatea cititorului Cuvintele mi-au rămas necunoscute și încă nu am traducere În ceea ce privește lectura, am remarcat deja că, deși ar putea fi numită monotonă, această monotonie nu a fost excesivă Există încă influența personalității lamei Fără îndoială, această influență este foarte mare Din punct de vedere religios, budiștii sunt complet neluminați și, prin urmare, superstițioși și mistici într-un grad extrem Mai mult, ei sunt ignoranți până la extrem O persoană care citește cărți este o raritate, este aproape întotdeauna un lama; și nu este de mirare, așadar, că un lama chiar și de cel mai de jos grad capătă deja o mare importanță în sensul de autoritate în rezolvarea oricăror întrebări, în special a celor care depășesc limitele nevoilor lumești obișnuite și oriunde o persoană se întâlnește cu un fenomen natural, de la naștere până la moarte, lama și numai lama, dacă nu reușește să învețe un om, va găsi totuși rugăciunea sau învățătura potrivită în cărțile sale Și există o mulțime de cărți, încât sunt inaccesibile oricărui lama În plus, cărțile sunt scrise, nu tipărite și, prin urmare, rare și valoroase, ceea ce inspiră respect pentru ele chiar și de către savanții tibetani Și cu cât lama este mai puțin citit, cu atât tratează cu mai multă reverență aceste cărți necunoscute, astfel încât însăși ignoranța lui lama este un moment

favorabil pentru menținerea încrederii oarbe în el Emoțiile sunt contagioase, iar reverența lama este transmisă] celor din jur În această împrejurare stă, / poate, mai mult decât în toate precedentele i Astfel, următorul raționament ar părea destul de admisibil Cel care ține săgeata are impresia că trebuie Biblioteca "Runivers" A TOKAPCKI ñ dar se va întâmpla ceva extraordinar, că o săgeată îl va trage de braț Lama, prin lectura sa și prin întreaga situație, își slăbește susceptibilitatea la impresiile exterioare Sunetele monotone produc ceva ca o stare hipnotică ușoară Se formează, parcă, o stare de monoideism Ideea care domină mintea, lăsată fără controlul asociațiilor, se transformă într-un act, care este accelerat de exclamațiile afective fragmentare ale lamei, stropirea lui pe săgeată, tonul său de profundă convingere În consecință, pe scurt, lama l-a hipnotizat pe Batma, iar apoi, sub influența sugestiilor și a autosugestiilor, Batma și-a fluturat mâna Cu toate acestea, trebuie avute în vedere următoarele: Hipnotismul este un fenomen cert Datorită varietatii de Forme în care se manifestă și a numărului mare de Fapte pe care le combină, granițele corecte ale acestui fenomen nu sunt adesea recunoscute Influența hipnotică este observată aproape în fiecare minut oriunde există interacțiune personală între oameni Ca urmare a acestui fapt, hipnotismul devine un fenomen prea general, îmbrățișând aproape întreaga viață mentală a unei persoane În interesul unei clasificări corecte a fenomenelor și, în consecință, al unui studiu mai corect al acestora, o asemenea viziune este cel mai puțin demnă de aprobare Fenomenele hipnotice sunt fenomene produse artificial Aceasta este o condiție indispensabilă pentru caracterizarea lor Sub influența unor anumite, diverse influențe, o persoană intră într-o stare fiziologică specială stabilă, caracterizată din punct de vedere psihic prin faptul că activitatea psihică a celor hipnotizat vine în corespondență mai mult sau mai puțin completă cu influențele externe și în principal cu influențele emanate din persoana care hipnotiza ■ Prin urmare, hipnotismul are anumite limite și o anumită caracteristică Acesta este un fenomen privat Biblioteca "Runivers" "VRAJA CU SIT'VLOI^ TTSBETSVPH'LAM din viața unei persoane și numai o valoare privată poate fi păstrată în spatele ei Între timp, există o proprietate generală a activității mentale, care include parțial fenomene hipnotice, cu o anumită caracteristică a acestora din urmă Această proprietate generală este automatismul psihic Acesta este numele acelei proprietăți a activității mentale, în urma căreia se desfășoară, în limitele unui anumit mecanism mental, în mod constant, atâta timp cât este prezentă o viață suficient de intensă și, în plus, fără participarea orice cauză externă sau internă direct conștientă, cu excepția celei care determină însăși existența vieții mentale De fiecare dată, de îndată ce conștiința mediului slăbește oarecum, cu excepția cazului în care acest lucru are loc în legătură cu o slăbire a activității mentale în general, așa cum se întâmplă, de exemplu, cu anumite otrăviri, în timpul adormirii sau într-o stare hipnotică, deci apare cu o claritate mai mare sau mai mică a automatismului mental Este suficient să amintim acele cazuri, cunoscute de toată lumea, în care actele scăpau fără îndoială de conștiință și din influența voinței apar, săvârșite între o serie de alte acte, destul de clar conștiente Deci, de exemplu, dacă mergeți pe un drum binecunoscut, atunci, după ce vă gândiți, vă puteți transforma cu ușurință într-o bandă familiară, deși de data aceasta ați intenționat să mergeți într-o direcție complet diferită Aceste acte automate depind de obicei de cauze interne, de asocieri cunoscute, deja existente Este doar o manifestare a unei anumite părți a conținutului

psihic - nimic mai mult Dacă ne întoarcem acum la Batma, vom vedea că și el a început să facă o serie de mișcări, supunându-se celor principale cale, nu la influența exterioară a momentului, ci la acele idei care erau deja în mintea lui înainte omoara-l Biblioteca "Runivers" A T KAPCKI Y îndoiala că săgeata l-ar trage în jos a ajuns la credinţa oarbă Știa că brațul lui se va legăna și că nu va fi în stare să-l oprească Tot ce a fost nevoie a fost o împingere, doar o slăbire nesemnificativă a controlului sentimentelor exterioare, iar acest grup de asocieri și-a venit în sine și a rezultat într-o serie de mișcări ale lui Batma Impulsul a fost dat de întregul mediu extern și de citirea lamei, care a susținut constant ideea mișcării săgeții Rezultatul situației a fost afectul, care a provocat o anumită scădere a activității conștiente în general, adică a slăbit influența asociațiilor care sunt cel mai strâns legate de activitatea organelor de simț Acest afect a fost principalul motiv pentru apariția actelor automate, adică mișcarea săgeții La prima vedere ar putea părea că același raționament ar fi valabil din punctul de vedere al existenței stării hipnotice Ideea lui Batma a creat o mișcare Aceasta este auto-indulgență Afectul a provocat slăbirea activității conștiente: aceasta este hipnotizarea Dar mi se pare mai corect să mă abțin de la confuzia zadarnică de concepte, deși reprezentând doar o diferență subtilă, deoarece din diferența de concepte care caracterizează procesul mental rezultă concluzii practice diferite Și într-adevăr, dacă starea hipnotică a jucat rolul principal în acest caz și în cazuri similare, atunci s-ar putea presupune că, pe de o parte, fiecare persoană susceptibilă la influența hipnotică nu ar ține săgeata cu calm; pe de altă parte, o persoană imună la hipnotizare în cel mai adevărat sens al cuvântului l-ar păstra întotdeauna ' Dacă starea hipnotică joacă aici doar un rol accidental, secundar, care nu poate fi negat în niciun fel, deoarece apariția sa este ușor posibilă, atunci o săgeată se poate declanșa într-o persoană care este foarte puțin susceptibilă la Biblioteca "Runivers" "Vrajă cu săgeată" LAM TIBETAN hipnotizare propriu-zisă și chiar complet nereceptivă, dacă este cazul; și invers, va rămâne calm la multe persoane receptive În ceea ce privește vraja, această întrebare rămâne deschisă și poate fi decisă în cele din urmă doar prin observație, dar există un număr mare de Fapte care ne fac să considerăm această din urmă posibilitate mai probabilă Pe baza acelorași Fapte, este necesar să se distingă strict sugestibilitatea în general de sugestibilitatea în stare hipnotică și de capacitatea de autosugestie În cele din urmă, prin autohipnoză ar trebui să înțelegem doar eforturile conștiente ale unei persoane de a crea o anumită stare internă în sine și, prin urmare, de a determina anumite acțiuni Aceleași stări interne și acțiuni însoțitoare care apar la o persoană în mod independent, ca o consecință naturală a proceselor mentale anterioare, nu pot fi numite nici sugestie, nici autohipnoză Aceasta este o manifestare a automatismului psihic Iar hipnotismul este un mijloc de dezvăluire a automatismului vieții mentale Dar acest remediu nu este singurul și, în plus, nu este întotdeauna pe deplin eficient, conform proprietăților modificărilor fizice care apar în acest caz Este, de asemenea, un mijloc de utilizare a automatismului psihic în sensul modificării conținutului mental, dar din nou numai în anumite condiții Dar există și alte influențe care sporesc sugestibilitatea și provoacă declanșarea mișcărilor și acțiunilor involuntare, iar între aceste influențe, starea afectivă a unei persoane ar trebui plasată în prim-plan Este posibil ca starea hipnotică să fie în esență aproape de afecte Dar nici de aici nu va rezulta ca afectul si starea hipnotica

sunt concepte identice, chiar daca conduc la acelasi rezultat final, la o manifestare vie a automatismului psihic Întrebări de filosofie, KN Biblioteca "Runivers" A T KAPCK i ñ Afectul este o condiție, starea hipnotică este alta Există și alte condiții, precum, de exemplu, intensitatea combinațiilor asociative individuale, numite de obicei concentrarea sau tensiunea atenției, activitatea intensă a organelor senzoriale individuale Fiecare dintre aceste condiții poate duce la descoperirea automatismului psihic, dar fiecare dintre ele își păstrează în același timp semnificația sa independentă, care nu scade chiar dacă unele dintre aceste condiții sunt combinate, influențele lor pot fi rezumate și chiar pur și simplu fuzionate Așadar, consider greșit să facem dependent de influența hipnotică afectul produs de vrajă și să îl raportez cu intenția de a atrage atenția asupra unui fenomen foarte apropiat de hipnotic, care apare, poate, cu o oarecare participare a influenței hipnotice, care nu poate fi controlată afară și nu este necesar - dar nu în esență hipnotic Mai este o întrebare care mi se poate pune Într-adevăr, săgeata găsește lucruri pierdute, ceea ce este confirmat de mulți observatori Care este semnificația acestor afirmații și nu este posibil să căutăm aici influența sugestiei mentale? Eu nu cred acest lucru Cu toate acestea, nu am pus deloc această întrebare, pentru că soluția ei, care necesita o subtilitate extremă a observațiilor, cu siguranță nu putea fi întreprinsă în adâncurile Asiei, printre un popor străin care vorbește o limbă necunoscută Rezolvarea acestei întrebări, într-un sens sau altul, este posibilă numai cu o cunoaștere exactă a situației și cu posibilitatea de a schimba după bunul plac condițiile de observație Lama practica mai mult decât vraja descrisă Sunt multe, dar cele mai multe au o aplicație pur medicală, prin urmare, provoacă, dacă se dovedesc a fi valabile, unele modificări interne în organism, despre care acum nu pot vorbi deloc Voi mentiona doar Biblioteca "Runivers" "Vraja CU SAGEATA LAMPINI TIBETANE o îndeletnicire, despre care am auzit doar și pe care lamasi o practică în mănăstiri: de exemplu, în mănăstirea aflată pe drumul dintre Kyakhta și Urga O masă rotundă este plasată în mijlocul încăperii Deasupra acestei mese atârnă o săgeată, aproape atingând suprafața ei Apoi, cenușa este turnată pe masă sub formă de cerc, care arată ca o cale largă Lamas stau în jurul mesei și o țin cu mâinile După ceva timp, masa începe să se balanseze, iar săgeata atinge calea cenușii și scrie răspunsul la întrebarea pusă cu litere tibetane complet distincte Eu însumi nu am văzut acest prototip al meselor noastre rotative și acum nu mă voi opri asupra lui, deoarece rularea meselor și-a găsit deja o explicație suficientă pentru sine A Tokarsky Biblioteca "Runivers" Biblioteca "Runivers " La psihologia microcefalelor (Sfârşit) *) Deci, nu există nicio îndoială că în microcefalia noastră există o activitate mentală și, în plus, foarte vie, dar în același timp extrem de puternic diferită de viața mentală a oamenilor normali Care este diferența sa principală? Vom încerca să aflăm, analizând treptat cât de mult se abate Masha în manifestările ei mentale de la norma proprietăților mentale ale unei persoane În primul rând, trebuie să ne oprim asupra măsurii în care organismul Masha este adaptat la primul act al dezvoltării vieții mentale, la receptarea senzațiilor Fără senzații viața psihică a omului nu se poate dezvolta, iar formarea lor constituie primul act în procesul de dezvoltare a activității sale mentale Din această parte, Masha, aparent, nu reprezintă nicio trăsătură ascuțită, deoarece toate organele ei de simț funcționează și sensibilitatea ei în raport cu anumite tipuri de sentimente este destul de subțire Al doilea act în dezvoltarea

activității mentale, în special, în sfera sa intelectuală, este formarea ideilor Că ideile lui Masha sunt formate și stocate în rezervă sub formă de imagini ale amintirilor - nu poate exista nicio îndoială În ea, după cum a fost evident din toate cele precedente, există multe imagini ale acelor obiecte care au făcut-o impresie Ea distinge obiectele și numește unele dintre ele prin anumite nume (cheie, gură, *) Vezi KN "Întrebări de filosofie și psihologie" Întrebări de filosofie, KN Biblioteca "Runivers" S KORSAKOV nas, eșarfă, masă etc } Dar ea nu are multe obiecte care au anumite semne verbale Nu există nicio îndoială că masa de imagini care apar în psihicul ei nu are nume precise; ea reacționează diferit la aceste imagini, în funcție de proprietățile lor, dar nu le poate numi în niciun cuvânt Ea mă deosebește de asistentă, bolnavul de asistentă, deși nu știe să numească pe nimeni Dar dacă există imagini în Masha și destul de persistente, acestea sunt totuși mult mai puține decât la oamenii normali Cel mai mare număr de impresii, aparent, nu provoacă deloc percepții în Masha - nu provoacă restaurarea imaginilor memoriei, iar această masă de impresii trece fără să lase urme în psihicul ei Astfel, în cel de-al doilea act de dezvoltare mentală al lui Masha, întâlnim deja o scădere pronunțată a acelor procese mentale care caracterizează acest act de dezvoltare mentală în condiții normale, cel puțin în raport cu sfera intelectuală Dar această scădere o vedem nu numai în sfera intelectuală, ci și în altele: în sfera sentimentului și voinței Astfel, acelui act, care în sfera intelectuală se caracterizează prin formarea ideilor, în sfera sentimentului îi corespunde formarea unor sentimente elementare de plăcere și neplăcere Am văzut că și în acest sens, Masha reprezintă o diferență cantitativă destul de accentuată față de oamenii normali Ea trăiește fără îndoială aceste sentimente, dar totuși, foarte multe impresii exterioare nu sunt deloc însoțite de un ton senzual în ea Ea este indiferentă față de marea majoritate a obiectelor și a influențelor externe: diferențierea ei a sentimentelor este neglijabilă În sfera voinței vedem același lucru Cel de-al doilea act în această sferă va corespunde mișcărilor, nu numai coordonate, ci componente în succesiunea lor de manifestări motorii care au aspectul unui fel de acțiune Despre astfel de manifestări motorii am vorbit deja în Masha: ea se îmbracă, imită cusutul, face semnul crucii și, în final, rostește fraze Dar toate aceste acțiuni sunt extrem de monotone În repertoriul ei există, ca să spunem așa, doar câteva piese memorate, dar nu există acea varietate, acea multitudine de acțiuni care caracterizează activitatea unui om normal Biblioteca "Runivers" K PSIHOLOGIA MICROCEFALOV S Astfel, în al doilea act al dezvoltării vieții mentale, o întâlnim pe Masha cu sărăcia ei extremă, cu o scădere bruscă a produselor mentale, iar această sărăcie în sfera intelectului se exprimă într-un număr mic de idei, prin faptul că masa de impresii care acționează asupra lui Masha nu evocă complet imagini de amintire și, prin urmare, trec fără urmă pentru conținut spiritual De ce depinde? Fără îndoială, asta depinde de defectele care există în capacitatea impresiilor și imaginilor de a se combina, de a forma asociații complexe Am vorbit despre faptul că, într-o anumită măsură, asocierea reprezentărilor și a actelor mentale elementare în Masha există în Masha: am văzut un număr suficient de exemple în acest sens, deoarece multe manifestări ale vieții mentale a lui Masha sunt fenomene complexe, datorită originea lor la combinatii de reprezentari si actul motor legat de ele ov Dar, după cum am văzut, există defecte ascuțite în aceste combinații Masha are asocieri în funcție de compatibilitate - și ele stau la baza aproape întregului depozit al conținutului ei

mental, deoarece acestea sunt cel mai puternic stocate de memoria ei Există mult mai puține combinații prin similitudine și, deși unele dintre aceste combinații sunt stocate și în memorie, dar într-o măsură mult mai mică '; stocul de astfel de combinații nu este mare, drept urmare capacitatea de recunoaștere a lui Masha este foarte slab dezvoltată Dar dacă aceste combinații sunt puține, atunci ele sunt totuși mult mai mult decât combinații de un ordin și mai înalt, combinații în care elementul de legătură ar trebui să fie corelarea obiectelor și fenomenelor - combinații "prin sens", așa cum le numesc eu Aceste combinații nu apar aproape niciodată în Masha, care, după părerea mea, este cea mai importantă, cea mai semnificativă diferență între Masha și o persoană normală, și nu numai de la un adult, ci și de la un copil, la care observăm formarea combinaţii foarte devreme în sensul de" În Masha nu vedem produsele combinațiilor "după sens" și, prin urmare, tot ceea ce este determinat de acestea în viața mentală a unei persoane normale nu se află în viața mentală a lui Masha Mă uit la formarea produselor de combinații "după sens", ca al treilea act al dezvoltării vieții mentale a unei persoane, dând * Biblioteca "Runivers" S KORSAKOV o imagine complet nouă a manifestărilor spirituale, și anume, elementul de "înțelegere" care introduce în ele, iar acest act este aproape absent în Masha Ea nu are aproape nicio înțelegere, nici concepte, nici gândire, nici sens în toate sentimentele și acțiunile ei Tot ceea ce în viața umană este determinat de înțelegere, conștiința unui scop, conștiința relațiilor, Masha nu are toate acestea, sau dacă există, este abia la început, iar toată activitatea ei mentală vie este lipsită de sens, toate acțiunile ei sunt automate, iar conștiința ei, prin urmare, este doar o simplă stare de veghe și nu o conștiință reală iluminată de lumina conștiinței de sine Aceste trăsături, pe care le descriem în Masha, sunt remarcate și de alți autori la toți microcefalienii de tipul discutat în acest eseu Desigur, există indivizi cu cap mic, adică indivizi cu cap extrem de mic, care nu reprezintă aceste trăsături ale structurii mentale, dar, după toate probabilitățile, aparțin unui alt grup de persoane cu cap mic, în care cei mici dezvoltarea oaselor craniului se datorează altor motive și are o patogeneză diferită decât la acele microcefale, cărora le aparține Masha și care au făcut obiectul monografiei menționate mai sus a lui Karl Focht În raport cu indivizii acestui ultim grup, toți autorii notează că au o înțelegere, dacă există, că este nesemnificativă, iar Karl Focht afirmă direct că la un microcefalic de acest tip, gândirea este complet absentă: el nu poate avea o gândire independentă Deși aceasta este concluzia lui K Focht, bazată, totuși, pe evaluare diligentă a tot ceea ce știa despre toate microcefalele descrise - prea categoric, întrucât nu ține cont de faptul că ne putem înșela în aprecierea fenomenelor psihice observate la ființele inferioare - dar nu mai puțin, pentru orice observator obiectiv este clar că atunci când analizând manifestările psihice ale acestui tip de microcefalie, se poate observa o diferență accentuată în raport cu asociațiile de diverse categorii: asociațiile mecanice de contiguitate sunt foarte dezvoltate în ele, asociațiile prin similitudine există, dar sunt deja mai puține, iar asociațiile " prin sens" sunt extrem de puține sau chiar aproape complet nu Această particularitate a structurii mentale a microcefalelor este cea care, în opinia mea, merită o mare atenție în psihologie Biblioteca "Runivers" K PSIHOLOGIA MICROCEFALOV guvern Pentru mine, ilustrează anumite puncte de vedere cu privire la dezvoltarea intelectului nostru și confirmă una dintre cele mai importante prevederi ale psihologiei teoretice, la care ader, și

anume, nevoia de a recunoaște funcția specială de a combina idei într-o anumită direcție, recunoscând în psihicul uman are funcții de conducere speciale În ceea ce privește dezvoltarea activității noastre intelectuale, susțin o viziune similară cu viziunea acelor psihologi care (cum ar fi, de exemplu, Wundt) nu se mulțumesc să explice procesele intelectuale printr-o simplă teorie asociativă, dar consideră necesar să o adauge prin presupunerea existenței unei activități directive speciale (apercepția activă - după Wundt) După părerea mea, activitatea noastră intelectuală își primește materialul inițial din senzații Datorită numărului enorm de senzații primite de o persoană de calitate diferită și diferită intensitate, în plus, diferit localizată, și datorită faptului că nu dispar instantaneu, ci lasă urme, capital elementar, care servește la dezvoltarea unor manifestări ulterioare ale vieții mentale, și mai ales la dezvoltarea imaginilor obiectelor, sau idei: din moment ce senzațiile primite de o persoană, atunci când apar, intră printr-o bogată rețea asociativă de fibre nervoase în combinație cu cele stocate în stocul de urme ale senzațiilor trecute și întrucât organismul psihic uman are o proprietate de neînțeles de a-și proiecta activitatea în lumea exterioară, noi produse mentale elementare, reprezentări, apar din senzații Reprezentarile pot fi extrem de variate, in functie de senzatiile din care s-au dezvoltat; și din moment ce într-o persoană există multe senzații, există extrem de multe idei Ele intră în ample și numeroase combinații între ele, prin mijlocirea fibrelor asociative, și formează o multitudine de reprezentări mai mult sau mai puțin complexe Ideile complexe sunt foarte diverse în funcție de elementele care le compun și de calitatea conexiunii lor, dar dintre ele acele idei complexe care se numesc concepte au o importanță deosebită pentru viața spirituală a unei persoane Biblioteca "Runivers" • S , se anunță și următoarele - în științe filozofice: Pr -Conf univ carte S N Trubetskoy - "Despre ultima perioadă a filosofiei antice" (ore - pentru cei care doresc) Pr -Conf univ Facultatea de Medicină, Dr A A Tokar- vJl ODijLyIL T vICvIЪxI i j vJlVDlil vDlllJl v^v JL ^ DUCI OV A VAI y teologie naturală (Numărul I, II și III) pe bandă copeici-Nosce te ipsum SPb rg Poz C p k , s banda p k Pret k , pe banda k -Despre influența lui Kuno-Fischer -Prelegeri publice despre ! direcţia cunoaşterii asupra stării de spirit Schiller M Pret rub , din banda St Petersburg C k , per trad copeici - p k - "Faustul lui Goethe, apariția Căii către o viziune rațională asupra lumii și compoziția poeziei Pe I D Gorodetsky | SPb Preț ruble, per trans k - ed a II-a M C k , retrans k - Căutători ai adevărului Kant, Fichte, Jacobi Arthur Schopenhauer Cartea Unu: Life ' v Spo C r , încuiat k - și personajul lui Schopenhauer Cartea a doua: ! Lumina vieții SPb C p k t Expunerea și critica învățăturilor sale Ediție ¡ cu trad p k Societatea Psihologică din Moscova (tu- Pachosky, I - Metoda de clasificare a fost doar prima problemă) Prețul pentru i și unitatea științei Kiev, Pret -toate eseu p k ; la ieșirea din a -a ¡ la, cu bandă frecare problema - p La cumpărarea primului număr al lui Radlov, E L - "Despre interpretare" se emite un bilet la primirea Departamentului al lui Aristotel SPb Preț copeici, dar primul număr se vinde cu rublă; pe bandă k Pachosky, I - Metoda de clasificare Raddov, E L - "Despre interpretare" transmiterea primului număr - k , al doilea - k Rozanov, V V - Locul creștinismului în istorie M Preț kop g -f- Lange - Afecte (spirituale și trans k - Despre înțelegere M mișcare), trad sub roșu Virenius C | Preț ruble, cu transport ruble k k k ! Svetlov, A - Bărbat și burtă- V V Lange -Psihologic în relația mentală Harkov, cercetare Legea percepției Teorie în Ts k , trad k -Atenția

rolului Ts p , s banda p Vise cehe sau profetice Kiev, -C w g k Λ
Lubbock, J - Bucuriile vieții Pe din a -a ing ed A H M Pret k , cu
traducere k Lopatin, L M - Probleme pozitive ale filosofiei Partea I M
Preţ p , Traducere p k -Ch II M Pret ruble, cu traducere frecați k
Lewis, DG - Istoria filozofiei de la începuturile sale în Grecia până
în prezent În părți Pe V V Chuiko Sankt Petersburg C str k , cu per r k
Mantegazza, P - Fizionomie și expresie a sentimentelor Cu o introducere
compilată pentru ediția rusă și cu tabele de desene Pe din franceză, ed
şi cu o prefaţă de N Ya Grot şi E V Verbitsky Kiev, Preț ruble k
Marakuev, V N - Galileo, al lui din banda p k Serebrenikov, V -
Doctrina lui Locke despre principiile înnăscute ale cunoașterii și
activității SPb Preț ruble k , pentru expediere k Snegirev, V A -
Psihologie Ts p , s banda p k Solovyov, Vl - Întrebare națională SPb
Emisiune I, pret p k ,, cu transfer p k , emisiune II, pret p k , s
banda p k Solovyov, T - Teoria reprezentărilor volitive SPb C p r ~ - k
Strahov, I N - Lupta împotriva Occidentului în literatura noastră
Eseuri istorice și critice Cărțile și Ed a -a Sankt Petersburg si Pret
pentru r k ,, pentru transfer cop pentru fiecare carte - Articole
critice despre I S Turgheniev in Biblioteca "Runivers " L N Tolstoi (-
) Ed al -lea SPb Pretul este de rub kop , s lane p k - Lumea ca întreg
Caracteristici din știința naturii Ed al -lea SPb Prețul este de ruble
k - Despre adevărurile eterne (disputa mea despre spiritualism) SPb
Pretul este de rub , cu traducere frecare k - metode ale ştiinţelor
naturii şi semnificaţia lor în învăţământul general SPb Pret rub , din
banda frecare k Struve, G Έ -Introducere în filosofie Varșovia, Preț
ruble, cu spawn p k Tokarsky, A A - Aplicația terapeutică a
hipnotismului C k , banda s k -Hipnotismul în pedagogie C k , banda s k
-Despre problema efectelor nocive ale hipnotizării C k , s banda k -
Măsurarea și boala crizelor convulsive Ts p } cu bandă p K - Congresul
Internațional de hipnotism experimental și terapeutic C k , s banda ! k
Troitsky, M M - Psihologia germană în secolul curent Cree istoric! un
studiu teoretic cu o schiță preliminară a progresului psihologiei în
Anglia încă de pe vremea lui Bacon și Locke Ed al -lea volume M Pret
ruble, cu traducere p k - Știința spiritului - Proprietăți generale și
legi ale spiritului uman În volume Prețul pentru ambele volume este de
ruble k , s banda p Trubetskoy, E N , carte - Idealul religios-social
al creștinismului occidental în secolul V Partea Contemplarea
Fericitului Augustin M Pret p k , per transfer cop Trubetskoy, S N ,
carte - Metafizica în Grecia antică M Pret ruble, cu traducere p k -
Păgânism fals sau creștinism fals? Răspunde despre Butkevici M Preţ
copeici cu redirecționare Actele Societății de Psihologie din Moscova:
Emisiune I Arthur Schopenhauer Articole de V I Stein, N Ya Grot, L M
Lopatin și V I Faceți un portret Schopenhauer Pret rub cop , cu
transfer p k Problema II Immanuel Kant Prolegomene la orice metafizică
viitoare^ Per Vl Solovyov Ed al -lea Pret rub copeici, cu transfer p k
Problema III Despre liberul arbitru Rezumate și articole ale membrilor
Societății de Psihologie Prețul este de ruble, cu transfer p k Problema
IV G V Leibnits Lucrări filozofice alese Faceți un portret Leibniz
Transl ed B II Preobrajenski Preț ruble (pe cea mai bună hârtie) și
frecare cop (pe unul simplu), pentru peres k Problema V Benedict Sinosa
Etică Faceți un portret Spinoza Transl N A Ivantsova A publicat ed V P
Preobrajenski Prețul este de ruble, cu transfer p k Tat, P G - Despre
cele mai recente progrese în cunoștințele fizice Transl ed I M Sechenov
Съ fig SPb Pret ruble k , cu traducere p k - Căldură Transl din engleza
N S Drentelna, ed S A Usova Съ fig SPb : Pretul este de ruble, cu
traducere p k Zeller, E - Eseu despre istoria filozofiei greceşti

Transl cu el M Nekrasov, ed M Karinsky SPb Preț ruble, per traducere k Chicherin, B N - Misticismul în știință M Pret rub k , s banda p k, - Filosofia pozitivă și unitatea științei M Preț ruble, per traducere k - Proprietatea şi statul volume M - Prețul este de ruble, de pe bandă p k - Fundamentele logicii și metafizicii M p C p k , cu traducere p k - Istoria doctrinelor politice Tommy al -lea, al -lea și al -lea M - Preț ruble, cu transport maritim p k - Știință și religie M Pret ruble, cu traducere p k - Instituțiile regionale din Rusia în secolul al XVII-lea M Pret ruble, cu traducere k, - Câteva întrebări moderne M Pret rub , cu traducere p k - Eseuri despre Anglia și Franța Pret rub cu preotul p k -Experimente în istoria dreptului rus M , Preţ p , Trad p k Schmidt, Dr E v -Euklids Axiom durch eine neue Definition der graden Lineie bewiesen Moskau, Preț copeici, din trad k - Fundamentele filozofice ale matematicii și a XI-a axiomă a lui Euclid M Pret k , din banda k - Centrul vieții în corp Preț copeici, pe bandă Yuk Schopenhauer, A - Duchi al luminii filozofiei sale Per P N Marakueva M Pret p cop , pe bandă k Schopenhauer, A -) Despre rădăcina patrulă a legii rațiunii suficiente) Despre voința în natură Transl A Feta Ed al -lea M Pret p k , din banda p k Schopenhauer, A - Lumea ca voință și reprezentare Transl A Feta Ed al -lea M Pret ruble, din banda p cop Stein, Vl - Vulture Giacomo Leopardi și teoria sa a infelicității Literar eseu SPb C p k , pe bandă Biblioteca "Runivers") Distracție diabolică Gânduri despre vânătoare Q Q M Ts k , trad k) Soția Povestea lui Anton Cehov M Ts k , trad k) Ziua numelui Povestea lui Anton Cehov M C k , s k -A Schopenhauer ca om și gânditor Experienta in biografie TI Spb Pret ruble k , blocat k Edițiile Posrednikului (pentru cititori inteligenți):) Împotriva beției Discursul prof Forel M Ts k , cu banda k) Alimentația umană în prezent și viitor Prof A N Beketova M C k , p) Fundamentele științifice ale vegetarianismului Doctor în Medicină Anna Kingsford Traducere din aa-gliisk M C k , p lane k pe k) Cadavru Povestea lui N D Boborykin M C k , trad k) Oaspete Drama Ed Brandeis Traducere din daneză M Ts k , trad k) Slavă blestemată Razskaz' I N Po-Tapenka M Ts k , trad k) Bani Roman Algoena Transl din suedeză M C k , s banda k) Etica alimentelor sau bazele morale ale unei diete fără ucidere pentru o persoană X Williams Cu un articol introductiv: "Primul pas" de L Y Tolstoi M Ts p , din banda p k de foi, de foi) Camera G Povestea lui Upton Cehov, M C coli, coli coli Cărțile reintroduse în catalog sunt marcate cu semnul Prin birou, puteți scrie și toate celelalte eseuri filozofice în rusă La emiterea cărților cu ramburs, pe lângă taxa de expediere, se percepe separat pentru ramburs "plată de copeici pe rublă, dar nu mai puțin de copeici pentru fiecare comandă Biblioteca "Runivers " B Chicherin FUNDAMENTELE LOGICII METAFIZICĂ Pret p k , cu traducere p k Îl puteți obține în biroul revistei "Probleme de filosofie și psihologie*" (Moscova, Prechistenka, Levshinsky per , satul Avdeeva) Librăriile sunt concesia obișnuită Kuno-Fischer ARTHUR SCHOPENHAUER Cartea : Viața și caracterul lui Schopenhauer Cartea a doua: Expunerea și critica doctrinei; tradus din germană de S N Grum-Grzhimailo, editat de V P Preobrazhensky Primul număr a fost lansat ; Prețul pentru întreg eseul este de p k , la ieșirea celui de-al doilea număr - ruble, per traducere k Separat ı-ñ numărul p , cu traducere p k Îl puteți obține în biroul revistei "Întrebări de filosofie și psihologie" (Moscova, Prechistenka, Levshinsky per , satul Avdeeva) Librăriile sunt concesia obișnuită Biblioteca "Runivers" Dicţionar enciclopedic Sub conducerea lui Ya Ya Arseniev și ord prof θ θ Petruşevski EDITORII DE DEPARTAMENT: Prof A N Beketov, (științe biologice) S A Vengerov (istoria literaturii) Prof A, I Voeikov

(geografie) Prof N I Kariev (istorie) Prof D N Mendelev (inginer chimist și fabrică) Prof V T Sobichevsky (agricol și silvic) Vladimir Solovyov (filozof) H θ Solovyov (muzică) "DICȚIONAR" iese în semitonuri (de dulce, coli fiecare), câte un semiton la fiecare luni ABONAMENTUL CONTINUA: Preț pentru fiecare jumătate de volum în legare RU <> - k "p- fără expediere, fără legare " p f cu Cei care doresc să achiziționeze semitonurile care au fost publicate, precum și cele ulterioare, au amabilitatea să contacteze redacția (Sankt Petersburg, Pracheshny per , Nr b) În Sankt Petersburg, Moscova, Kiev, Harkov, Odesa și Kazan, fiecare semi-volum este livrat la un apartament la prețul indicat (ruble sau ruble k); în toate celelalte locuri din Rusia, cărțile sunt trimise prin poștă cu ramburs la livrare pentru costul cărții și de copeici pentru expediere Pentru a facilita abonamentul, sunt stabilite următoarele condiții de plată în rate:) Instituţiilor guvernamentale şi publice abonate la Dicţionar *, care au fost deja publicate în jumătate de volume, precum şi celor care trebuie să iasă, se trimit fără ramburs, cu menţiunea că calculul se face în luna decembrie a fiecărui an pentru toate emisiunile trimise în cursul anului Cerința de semnătură trebuie să fie oficial, cu o semnătură corespunzătoare) Persoanele din serviciu, dacă doresc să folosească plata în rate atunci când se abonează la "Dicționar", se desemnează să aplice la birou de-a lungul anilor trezorieri sau conducători ai instituțiilor lor, și li se pot trimite atât toate volumele publicate, cât și semivolumele care trebuie publicate, cu rate lunare sau la alte intervale, la cererea abonatului, pe răspunderea anilor şefii sau trezorieri acelor instituţii în care se află în serviciu) persoanelor fizice care doresc să achiziționeze ediția Dicționarului*, care a fost deja publicată în jumătate de volume, pentru a facilita abonamentul, poate fi trimisă lunar sau în alte intervale de timp, la cererea abonaților KZ?* Abonații revistei "Întrebări de Filosofie și Psihologie", care se abonează la întreaga ediție a Dicționarului (începând cu numărul) prin biroul revistei beneficiază de o CONCESIUNE de % din prețul anunțat al numerelor de Dicționar Biblioteca "Runivers " iese GIMNAZIUL, ÃE REVISTA LUNARĂ DE FILOLOGIE ŞI PEDAGOGIE ABONAMENT ACCEPTAT PENTRU UN II AN DE EDITARE Preț pe an ruble cu retrans (În străinătate ruble) Adresa editorului-editor: Revel Gimnaziul împăratului Nicolae I directorul Grieg Andr Yanchevetsky Cu permisiunea domnului ministru Vn D de la noiembrie , sub jurnalul "GIMNAZIA", iese un supliment săptămânal gratuit "SĂPTĂMÂNTUL PEDAGOGIC", un program cu jurnalul Pentru abonații "Pedagogical Weekly" separat ■ PREȚ DE ABONAMENT: timp de an & frec , timp de luni r , timp de luni p k , timp de lună k De la noiembrie până la ianuarie rub Cei care se abonează pentru primesc "SĂPTĂMÂNTUL PEDAGOGIC-■ NICK" în anul curent GRATIS Exemplare integrale g "Gimnaziul" pentru , , și se vând pentru ruble cu transfer; pentru , ruble cu transfer ABONAMENTUL ESTE DESCHIS PENTRU CĂTRE "VOLYN", ZIAR PENTRU VIAȚA POLITICĂ, LITERARĂ ȘI PUBLICĂ Al șaisprezecelea an de publicare În , "VOLYN" va fi publicată, ca şi până acum, zilnic, cu excepţia duminicilor şi după sărbători Sarcina ziarului "Volyn" este de a sluji interesele pământului natal Anunturi de la persoane fizice, firme si institutii care locuiesc sau au sediul sau sediile in strainatate, in afara provinciei Volyn iar în afara orașelor Kiev și Varșovia, sunt acceptate exclusiv în biroul central al anunțurilor Casei de comerț L și E Metzl și Co din Moscova, Myasnitskaya, casa lui Spiridonov și în filiala acesteia din Sankt Petersburg, pe Bolshaya Morskaya, nr Abonamentul este acceptat în orașul Jytomyr, în redacție, str B Berdichevskaya, casa lui Likhardovoi

PREȚUL DE ABONAMENT: m p , m p k , m p k , m p , m p k , m p , m p k , m p k , m p k , m p k , m p , m k În loc de bani mici, timbrele poștale sunt permise Nongorodn abonații plătesc suplimentar pentru schimbarea adresei la semnătură pret cop Pentru editorul E V Korovitskaya Editor K I Korovitsky ABONAMENTUL ESTE DESCHIS PENTRU TO SMOLENSKY VESTNIK; ZIAR SOCIO-POLITICO SI LITERAR (Ediții din anul al șaptesprezecelea) Proprietarii ziarului, fără să urmărească vreun câștig material din publicare, folosesc toate fondurile rămase din acoperirea costurilor de publicare pentru îmbunătățirea și extinderea ziarului TERMENI DE ABONAREA: ~ ? (privind acest articol, V Chuiko: Journal Review Od Lis No) , s ; D K în "Nou " Nr și "Colecție Niva" i, A Flerov (Rus Shkola, , -) vede în cartea domnului Averkiev un fenomen încurajator și se oprește îndeosebi asupra chestiunii în ce măsură poate fi utilă în predarea literaturii Lucrarea domnului Averkiev, bazată pe recenzia lui Arsenie I Vvedensky, a fost distinsă cu jumătate din Premiul Pușkin de către Academia de Științe Raport de atribuire, vezi "Nou Bp " Nr (octombrie), "Son Ot " Nr , "Rus Zhizn" nr , "Novosti" nr și alte ziare, precum și "Al IX-lea premiu al premiilor Pușkin" (Sankt Petersburg), pp - A V P Problema educaţiei în Franţa "Rus Gând" ï, - Sunt luate în considerare sarcinile și mijloacele de educație și se fac referiri la diverse autorități, printre altele, la cele filosofice De ce vorbim despre Franța, și nu despre Rusia sau vreo altă țară, nu este complet clar pentru cititor Oare pentru că autorii francezi sunt cel mai mult citați? Avrelin, M Secretul creativității Notă "Probleme de filosofie" cartea , secțiunea I, p - Căderea talentelor și a creativității în timpul nostru este explicată de perspectiva materialistă a lumii care domnește în întregime în zilele noastre Un spirit puternic este crescut doar într-o școală aspră a vieții, într-o luptă continuă cu slăbiciunea trupească și poftele trupești Acesta este întregul secret al creativității Articolul autorului, ascuns sub pseudonimul lui Avrelin, a provocat nedumerire aproape universală Împotriva așteptărilor, nici lui Yu N I-kolaev nu i-a plăcut: Note literare articol naiv Moscova Vd " Nr Petersburgerul nu este nici el simpatic cu acest articol: A Little Chronicle Nov Vr No (aprilie) Vezi și P Skriba: Motive literare moderne (Igiena creativității) " Rus Viaţa" Nr Potrivit autorului, domnul Avrelin repetă din cuvintele altora despre pericolele idealurilor burgheze şi ale civilizaţiei tavernelor Dar de îndată ce începe să vorbească pentru el însuși, cade în eroare Editorialistul Observatorului consideră articolul domnului Avrelin extrem de superficial și nefondat: Jurnalismul nostru, , - Este nesimțitor cu domnul Avrelin și L Tikhomirov: Cronica presei Declinul creativității Rus Ob , - Lipsa de logică, absurditatea concluziilor se regăsește în domnul Avrelin V Chuiko: Journal Review "Od Frunza " nr Doar A Ertel îl simpatizează pe domnul Avrelin: Secretul creativității "Kiev Slovo" nr (aprilie) Biblioteca "Runivers " AGAFONOV - AMBROSÍY Aga fono v, V Observarea naturii "Pacea lui Dumnezeu " , iunie- Sfaturile de natură pur practică cu privire la modul de observare a naturii sunt precedate de o examinare a observației ca metodă pentru studiul naturii A d o z i o Vezi E Aksakov, A N Animismul și spiritismul Studiu critic al fenomenelor mediumistice și explicarea lor prin ipotezele "forței nervoase", "halucinațiilor" și "inconștientului" Ca răspuns la E f Hartmann Cu fototipuri Sankt Petersburg Tip Demakov Partea I s i la p) Ch II (S la pagini), s rub Această lucrare extinsă a fost publicată în limba germană încă din și apoi a fost publicată pas cu pas în Rebus timp de câțiva ani (până la No și pentru) Sarcina autorului este să arate că există astfel de fenomene care în niciun caz

nu pot explica prin intermediul ipotezelor lui Hartmann, chiar presupunând că aceste ipoteze sunt adevărate De aici trecerea obositor de lungă trecere în revistă a fenomenelor mediumistice distribuite în mai multe grupuri Dar dacă atitudinea lui Hartmann faţă de aceste fenomene este negativă - ceea ce este foarte probabil - atunci autorul nu trage în vrăbii Ipoteza spiritelor (spiritualismul) este insuportabilă în explicarea fenomenelor mediumiste, dar toate aceste fenomene, potrivit domnului Aksakov, pot fi un produs al activității inconștiente a unei persoane vii, care nu se limitează la periferia corpului nostru, ci se exprimă și în afara limitelor sale (telepatie, telefonie, telekinezie, telesoma-tiya) Aceasta este ipoteza animismului Aksakov, A N Sesiuni ale oamenilor de știință italieni "Reb " Nu i, p ic Ședințe spirituale cu Evzapiy Paladino Aksakov, A N Vezi Spiritism, Elpe Alelekov Din domeniul psihiatriei "Rus Gând" , - Psihiatria răspunde cerințelor societății și, în același timp, există o dorință vizibilă de a-și crea propria psihiatrie rusă Cartea prof Korsakov, precum și broșuri ale Dr Botkin și Sikorsky Alelekov Vezi Anfimov, Bekhterev, Korsakov, Sikorsky, Tokarsky Albert cel Mare Vezi Lyubimov Ambrozie, Arhiepiscopul Harkovului Cuvânt de ziua onomastică a celui mai evlavios împărat suveran Alexandru Alexandrovici Despre dreptul de proprietate după învățăturile creștine Publicat de P S Fedotov Moscova Tip Vilde p de exemplare De asemenea, "Ver şi Raz "Nr ib, biserică separată, pp - ; "Moscova Vd" Nr și "Sud Edge" nr ('GO august) ' l Ambrozie, arhiepiscopul Harkovului Cuvânt despre sfințirea templului în al treilea gimnaziu masculin din Harkov Despre participarea laicilor la lucrarea de învățătură bisericească "Ver şi Raz ", otdel tserk Nr , "" · "Sud Teritoriu" Nr , ii (aprilie) Împotriva învăţătorilor "liberali" ai credinţei din mediul secular Predică Biblioteca "Runivers" ANGO DE ROTUR ARISTOTLE și dăunează curăției credinței și vieții morale a creștinilor ortodocși Evident, cuvântul "liberal" este dat aici nu chiar în sensul obișnuit Nu este greu pentru cititor să ghicească la care dintre scriitorii noștri se referă vorbitorul (Și n Gaut de Rotour) Angot des Rotours, J La Morale du coeur, étude d'âmes modernes Paris Două recenzii în "Mir Dumnezeu * , iz Apoc Bleue și , de la Polybibl Henric Vezi Orlov Anfimov Conștiința și personalitatea în bolile mintale Discurs citit la o întâlnire solemnă cu ocazia celei de-a cincea aniversări a Universității Imperiale din Tomsk, octombrie Tomsk de pagini Pentru o relatare a acestei cărți, vezi Anuarul* pentru Un răspuns foarte simpatic este dat de Al elekov în k Phil Recenzia* vol III, carte , p IÓ CC ; vol IV, carte i, p , Ó cc Note filologice Aristotel Metafizică Traducere cu note de P D Per-vov și V V Rozanov "Zhur min nar proev *, otd clasic filol , , , -II ; h, - ; , p - ; , , - ; , - o; , i Traducerea nu mărturisește întotdeauna o înțelegere corectă a textului lui Aristotel În note extinse aparținând domnului Rozanov, punctele de vedere ale lui Aristotel abordează punctele de vedere ale altor filozofi Doar primele patru cărți au fost traduse până acum Aristotel Despre arta poeziei Text grecesc cu traducere și explicații de Vl Appelrot M Tip Lisner și Roman; IV- p i, oo exemplare cop O ediție atent realizată, cu o traducere bună și note destul de detaliate Neajunsurile noii traduceri sunt semnalate de A D e r e v i pk i y în "Philol Rev * vol V, p - Aristotel Politică Traducere din greacă cu note de N Skvortsov Ed al -lea Moscova Tip universitate XVI-}- p boo copie frecați Noua ediție omite articolul introductiv al domnului Skvorțov, care constituie opera sa studentească și se referă la doctrina lui Aristotel despre stat, notele și referirile la studiile

despre "Politică" sunt oarecum scurtate, iar traducerea în sine a fost corectată în diverse locuri În prefața noii ediții, domnul Skvortsov spune că a întreprins traducerea "Politică" cu gândul regretatului Katkov Aristotel Retorică Traducere de N N Platonova "Jurnal min nar proev *, otd clasic filol , , , i- ; , - ; , p - ; , - Sunt foarte puține observații Traducerea nu este încă terminată Biblioteca "Runivers" IO ARISTOTEL - ASTAFIEV Aristotel Vezi Averkiev, Appelrot, Buzeskul, Vinogradov, • Ivanovsky, Pokrovsky, Chernyshevsky Arnold b, Edwyn Lumina Asiei Poem Traducere de A Annenskaya, editată de V Lesevici, cu prefața și introducerea sa, editată de el Ediția a II-a, ilustrată SPb Tip Tihanov VIII -f- p ex p Vânzarea rapidă a primei ediții a acestei cărți interesante mărturisește existența unui interes neîndoielnic pentru budism în rândul cititorilor ruși În noua ediție sunt date mai multe ilustrații, iar notele redactorului sunt completate Poemul este precedat de două capitole din Les civilizations de l'Inde, par Gustave Le Bon alin Anexa retipărește articolele lui Arnold: Buddhism in Ceylon (Rus Thought, ,) și V V Lesevich: Buddhism according to the edicts of Tsar Asoka the Great (Questions of Philosophy and Psychology, cartea I) Recenzie simpatică "Rus Dumnezeu " , s și "Colecție Niva" și, (Arrea) Arreat, L Psychologie du peintre Paris Răspunde cu simpatie A Depe in și c la i y, "Rus Ob " , - - Notă în "Lumea lui Dumnezeu" , p de la Rev philos Arseniev, I Vezi Kellogg Arseniev, K K Ippolit Ten "Greutate Evr " , - Cu adevărat marele Ten este în domeniul criticii literare și artistice Din punct de vedere filozofic, el este un succesor al tradițiilor secolului al XVIII-lea Acest articol este găsit superficial de A Ognev: Capital Press "Spikes" , s Arhiva de psihiatrie, neurologie și psihopatologie criminalistică, editată de P I Kovalevsky Harkov Despre volumele XIX și XX, un raport simpatic în Rus Gânduri" i, $ss Artsybashev, V Hipnoza sub influența hașișului "Rebus" nr , e Descrierea propriilor observații ale autorului Astafiev, P E Credință și cunoaștere în unitatea viziunii asupra lumii (Experiența începuturilor monadologiei critice) M Tip universitate VIC-pagina boo copie mă frec cop Cartea a fost compilată din articole publicate în Mosk Listk" (, ΛKN? Í, , , h), "Vopr Phil " (cărțile și) și "Rus Ob" (și și) Dacă în lucrările anterioare ale autorului, conform propriei sale conștiințe, există doar indicii ale unei viziuni întregi asupra lumii, atunci aici un gând este deja exprimat mai clar și mai clar, unind și clarificând aceste indicii Potrivit autorului, conștiința, ca activitate conștientă de sine, este atât primul început evident de la sine al tuturor cunoașterii, cât și singurul început cu adevărat existent al ființei reale În acest fel, autorul încearcă să creeze o "monadologie pe baza unui studiu critic al experienței interioare" Multe remarci întâmplătoare despre reprezentanții filozofiei ruse (N N Strahov, Vl Soloviev, în special despre rezumatul său inedit Biblioteca "Runivers " ASTAFIEV-ATLASOV II "Despre cauzele declinului viziunii medievale asupra lumii", L M Lopatin, Alexander Iv Vvedensky, A A Kozlov, Prințul S N Trubetskoy, N Ya Grot și alții) Astafiev, P E Geneza idealului moral al decadentului "Probleme de filosofie" secțiunea II, cartea , p - Numai caracterul instructiv al concepțiilor morale ale lui Nietzsche ispășește parțial povara și ingratitudinea muncii - pentru a analiza o astfel de eroare colosală și adesea revoltătoare, o astfel de boală a spiritului, așa cum par a fi concepțiile etice ale lui Nietzsche Vezi Skriba, Tikhomirov Astafiev, P E (-) Necrolog D Ya "Moscova Vd " ¿te (acesta este cel mai detaliat dintre toate necrologurile care au apărut; este retipărit de Alexei I Vvedensky și N Ya Grot); scurte necrologie - "Rus Life" nr , "Rus Vd "

Nr , "Fiul de la" Nr , "Nou Bp " Nr (aprilie), "Est Greutate" , s Despre slujbele de pomenire - "Moscova Ved" nr În memoria lui P E Astafyev, ibid , No yuo (corpul defunctului la Moscova) Un necrolog scris cu foarte multă căldură îi aparține lui D A Linev "Lumina" nr Extrase din acesta sunt plasate în "Mosk Vd " Nr (jurnalul presei) O mică notă despre șederea cadavrului la Moscova - "Rus Vd " Nr Detalii despre moarte - "Moscova Vd " No jui Vezi și Alexey Vvedensky, N Grot, A Kozlov, L Tikhomirov Astafiev, P E O lecție de estetică (În memoria lui A A Fet) "Rus Ob " , - Separat M Tip Univ p exemplare k Articolul conține o prezentare a principalelor concepții estetice ale autorului și aplicarea lor la poezia lui Fet A contempla frumusețea și a te bucura de ea fără egoism - aceasta este cea mai înaltă fericire, împăcarea cu fiecare suferință, cu fiecare pierdere și a cânta despre această frumusețe este singura vocație sacră a poetului Potrivit lui V G (Fantezie și viață "Knizh Ned " , SS), Aceasta este o abolire completă a criticii de artă Astafiev, P E Vezi Alexander Vvedensky, S G Rozanov, Strunnikov, Yakubovsky A stronomer about in, E Dyuring about education "Greutate Boeri ", Nr , p i- Pe baza lucrării recent publicate în limba rusă, Valoarea vieții, Dühring explică declinul modern al vieții școlare și universitare cu influența romantismului medieval Astronomov, E Dyuring despre autoeducare "Greutate Joacă " Jte , pp - Autoeducația, potrivit lui Dühring, oferă singura cale de ieșire din situația anormală a școlii moderne Atlasov, I , Dr Fiziologia ca materie educațională moral în instituțiile de învățământ secundar "Ped Colecție " , - Unul dintre cei mai buni conducători ai principiilor morale în școală este cunoașterea științifică și, deoarece fiziologia este direct legată de multe întrebări ale vieții, ea poate servi cel mai convenabil Biblioteca "Runivers" A-T - BELLAMY să trăiască pentru a aduce multe concepte morale și practice în mintea elevilor Argumentul autorului este departe de a fi întotdeauna convingător Articolul este revizuit de F V , "Imagine " - , - δ A-t În căutarea adevărului De ce nu? Nou Ora " Nr (septembrie) Articolul este remarcabil prin faptul că autorul său, cu o ușurință neobișnuită, asigură că Kant (f) în , într-un raport, i-a cerut cu umilință împăratului Alexandru I un post de profesor la una dintre universitățile germane Căutarea Adevărului în sine nu are nimic de-a face cu filozofia A ө^i n a g o r b Vezi Mironositsky ΣE" a b i n s k i d Vezi Danillo Basiner, O Fragment din cartea a cincea a lui Lucretius De reruni natura, V, - "Greutate Evr " , - O traducere în versuri, cu atât mai valoroasă cu cât vechea traducere a domnului Klevanov este fără valoare B și l și N cu to i y, I M Vezi Bolnavi mintal Bao, A K (t oct) Necrolog T-s "Nou" nr ; "Fiul de la" nr Baradyuk Vezi curent vital Basistov, A Philosophische Monatshefte V XXIX, Hefte - "Quest Phil şi Psych ", cartea , secţiunea II, p - Recenzie de articole de Lasswitz, Staudinger, Hartmann, Carus Bashkirtsev Vezi Obolensky B ezobrazova, M Notă despre dioptrie "Jurnal min nar pr " ii, - O revizuire minuțioasă a manuscriselor Dioptrei, a compoziției și a textului acesteia Nota se încheie cu un rezumat al conținutului monumentului Bezobrazova, M Studii filozofice M Tip Inozemtseva p o exemplar O revizuire întârziată de natură destul de ambiguă în "Sar Dnevn " nr B e c k a r i i Vezi Levenson Bacon, Rozh Vezi Lyubimov Slănină Vezi Grotto, Ivanovsky Bellamy, Edward O sută de ani mai târziu (Privind înapoi) Roman sociologic Tradus din engleză Zining Ed a -a F Pavlenkov Cu adăugarea unui eseu științific și predictiv de C Richet: "Unde mergem!" (Dans cent ans) Traducere de M A Engelhardt SPb Tip θ Erlich II-(- p , exemplare i p Eseul lui Richet (pp -) se distinge nu atât prin soliditatea sa, cât prin inteligența

sa Cine știe, spune autorul, dacă nu se va putea, cu mai mult Biblioteca "Runivers" BELLAMY-BERSHADSKY cunoaștere profundă cu planetele și luminarii, pentru a intra în relații cu ființele altor lumi Cine știe dacă nu va fi posibil, prin schimbarea trupului și a sufletului unei persoane prin selecție prudentă și în același timp îndrăzneață, să creăm o ființă mai înaltă decât noi, oamenii moderni Cine știe dacă nu vom descoperi noi abilități în noi înșine și nu vom intra în relații cu lumi noi amestecate cu lumea pe care o cunoaștem? Laboremus, conchide Richet, dând sloganul epocii următoare Bellamy, E Vis minunat Traducerea R O și B F Ed carte magazin N Bashmakov Kazan Tip universitate pagini de exemplare cop Variații fictive pe tema originii și elementelor constitutive ale somnului Un tânăr, sub influența morfinei, o carte despre electricitate și vorbește despre creier, vede într-un vis ce a visat în realitate Beltrami Vezi Gauss (Benard) Benard, Ch Platon, sa philosophie Paris Notă în "Lumea lui Dumnezeu" , din Rev de l'enseign sec A Gilyarov răspunde fără compasiune la "Întrebarea Phil şi Psycho" carte , sec II, p · Benedict, prof Vezi Kraft-Ebing B e n t a m Vezi Levenson Ben Vezi Mokievski Berg, F Vezi Sun Solovyov (Beardsley) Este moartea dureroasă? Rezumat scurt "Ziua" Ah? (aprilie) Beardsley a ajuns la concluzia că cei care sunt în agonie văd halucinații, dar nu simt durere Berkeley Vezi Grota (Bernard-Laverne) Bernard Lavergne L'évolution sociale, Par Recenzie L S (Lonimsky) "Greutate Evr " , SS (Burnet b) Burnett, John Filosofia greacă timpurie Londra și Edinburgh Răspunde cu simpatie A Gilyarov: "Vopr filozofie și Psych " cartea , secțiunea , p ni- (Bertrand) Bertrand, A Lexique de philosophie Notă în "Lumea lui Dumnezeu" , din Apoc philos Bershadsky, S A Eseu despre istoria filozofiei dreptului Emisiune i SPb Tip Stasyulevici VII-|- b p oo exemplare p Cel mai apropiat exemplu pentru autor a fost vechea lucrare a lui Stahl Geschichte der Rechts-Philosophie În acest număr, autorul începe cu filosofia dreptului în rândul grecilor antici și termină cu Montesquieu E Radlov în "Jurnal min nar pro " i, - notează slăbiciunile muncii, dând dreptate meritelor ei Biblioteca "Runivers" BEKHTEREV - BINE Bekhterev, V M La întrebarea semnificației medicale a hipnozei Mielită prin compresie; crize de somnambulism; tratament favorabil ambelor prin sugestii hipnotice (cu o demonstrație a pacientului) Kazan Tip universitate pagini exemplare cop - Inițial în "Nevr Vest " vol I, numărul I, p - Un caz interesant din practica medicală a hipnozei Expune cu simpatie P I psihiatru " v XXI, s Bekhterev, V M Despre dezvoltarea modernă a cunoștințelor neurologice și semnificația societăților științifice în această dezvoltare (Discurs ținut la deschiderea Societății Neurologilor și Psihiatrilor de la Universitatea Kazan) "Nevrol Vest " vol I, nr I, p i- Este menționată și Societatea Psihologică din Moscova B e X tere v, V , prof Căile de conducere ale creierului Kazan Tip univers de pagini și un tabel de desene oo de exemplare mă frec cop Una dintre cele mai bune cercetări în domeniul căilor cerebrale În forma sa originală, este plasat în Fundamentele Anatomiei Microscopice a Omului și a Animalelor, ed ed M Lavdovsky și F Ovsyannikov în - Recenzii simpatice ale lui E(lpe), "Nou Vr " nr (aprilie); B I Vorotynsky, "Nevr Vest" vol I, nr I, p ; A l e ko v a, "Med Ob "Nr i, s ; "Vst pană și curte psihic " anul X, nr Í, p ■ p consideră cartea prof Bekhterev un eveniment major în știință O traducere germană a lui Weinberg a apărut la Leipzig în B și ne, A Modificări de personalitate Tradus din franceză sub redacția Dr B V Tomashevsky În anexa la "Rus Dumnezeu " i- , p i- Tot separat SPb Tip B Wolf Cuvintele de încheiere ale celei mai interesante lucrări a lui

Binet conțin și cea mai importantă concluzie din cercetările sale: în același individ poate exista o pluralitate de amintiri, o pluralitate de conștiințe, o pluralitate de personalități și fiecare dintre ele știe doar ceea ce se întâmplă în interior limitele sale În afara conștiinței noastre, este posibil să avem gânduri conștiente pe care nu le cunoaștem Natura, semnificația și întinderea acestor conștiințe pe care le găsim imposibil de determinat în acest moment Este foarte posibil ca conștiința să fie privilegiul unora dintre actele noastre mentale; este posibil ca ea să existe peste tot în organismul nostru și chiar să însoțească toate manifestările vieții - Traducerea se face destul de satisfăcător (Binet, A) Un studiu al caracterului copiilor "Pacea lui Dumnezeu " , s Referitor la programul de întrebări întocmit de Binet despre psihologia copilului (Binet, A) Observații ale lui Alfred Binet la ghișeu Jacques Ino-di Rezumat P B "Ped Colecție " , - Articolul în sine este în Rev philos , ianuarie Biblioteca "Runivers " BINET-BOBORYKIN (Bine) Psihologia prestigiului Nou Ora " ap la nr (noiembrie) Conform articolului lui Binet (Binet, A) Raport despre observațiile unui joc de șah din memorie Nou Ora "Nr , (februarie) O scurtă notă Binet, A Psihologie experimentală la Congresul de la Londra "Reb " Nr , p s ; Nr , p s ; Nr , p s ; Nr , p s ; Nr , p SS ; Nr , p s De la Revue des deux Mondes din martie Psihologia experimentală a apărut din masa încâlcită și nedeterminată de material științific cunoscut sub numele de filozofie și, de asemenea, a rupt legătura care o legase până acum de metafizica Psihologii sunt acum ocupați cu psihologia de laborator, psihologia patologică și psihologia descriptivă Diferența dintre psihologia veche și cea nouă nu stă în niciun principiu, moral sau metafizic, ci își are rădăcinile în înclinația noii psihologii de a-și extinde orizonturile și de a analiza fenomenele spirituale pe fapte obiective, de preferință înaintea observațiilor propriului spirit Binet Vezi Orlov flagelul lenei, Ivan Omul Brusture și Omul Fiară "Kiev Slovo" nr (aprilie) Referitor la articolul lui V P Preobrazhensky despre Nietzsche Nietzsche este tipul lui Bazarov, zvelt, întreg, fără niciun compromis Blavatsky, H P Vezi Zhelikhovskaya, Vs Solovyov Blagoveshchensky, D Fundamentele caracterului Discursul Tip A Pimanovici și G Bril pagini de exemplare k Pentru o relatare a acestei cărți, vezi Anuarul pentru (Blackman) Muzica ca remediu "Pacea lui Dumnezeu" și, O mică notă despre experimentele lui Blackman Boborykin, P D Frumusețe, viață și creativitate "Întrebări de filosofie", cartea ib, secțiunea I, pp - ; cartea , pp - Rezumat în societatea psihologică Motivul articolului este prelegerea cărții S Volkonsky "Artă și moralitate" Înainte de a o analiza, autorul consacră mult spațiu mișcării criticii de artă și literatură rusă din ultimii de ani, în special direcției "pseudo-realistă antiștiințifică" a lui Cernîșevski În concluzie, autorul dă două teze, ca un indiciu a ceea ce a fost obținut de știință în domeniul esteticii M Protopopov nu simpatizează cu renunțarea domnului Boborykin la critica jurnalistică: Scrisori despre literatură Scrisoarea șase "Rus Gândirea" , - În treacăt, domnul Protopopov atinge și articolul prințului Volkonsky G Boborykin obiectează într-o scrisoare către editorul revistei Russkiye Vedomosti V Goltsev a acționat ca apărător al tendinței în artă: În ceea ce privește articolul lui P D Boborykin "Încercare filozofie " kp i , sec II, pp iib- Biblioteca "Runivers " lé BOBORYKIN - BONDARENKO Articolul domnului Boborykin, în legătură cu toate activitățile sale literare, este considerat de N K Mihailovski: Literatură și viață "Rus Dumnezeu " , - Surprins de campania domnului Boborykin împotriva tendinţei în artă

Domnul Burenin: Convorbiri de revistă "Nou Vr " Nr (septembrie) (Boborykin, P D) Raportul lui H R despre prelegerea sa despre Taine în cadrul Societății iubitorilor de artă din Moscova (Corespondente de la Moscova) "Nou" nr Boborykin, P D Frica de moarte (Prelegerea susținută în sala de spectacole a Muzeului de Istorie la noiembrie) "Rus Vd "Nr și Aceasta este, parcă, o continuare a prelegerii "Prețul vieții" (vezi Ajutor pentru foame Colecția literară științifică a Vedomostiului rusesc, M) Pentru a depăși frica de moarte, trebuie să dezvoltăm ceva în noi înșine care este mai presus de impulsurile noastre animale și vegetale Bobrov, E A Artă și moralitate (Capitolul de estetică) "Încercare filozofie and Psych " cartea , sect I, pp i- După ce a examinat condițiile psihice ale artei și moralei, autorul ajunge la concluzia că, la fel ca atunci când alege o persoană etică, aceasta nu este ghidată exclusiv de legile rațiunii, ci și de dorințe și dorințe, în conformitate cu gradul de dezvoltarea sa spirituală și perfecțiunea morală, așa că atunci când alege în artă, artistul se ghidează nu numai de considerente estetice, îmbrăcat sub forma unor legi raționale, nu ține cont doar de cerințele frumuseții exterioare, ci în opera sa satisface în principal ceea ce îi place cel mai mult; iar acest lucru este determinat de caracterul său individual înnăscut și de gradul general de dezvoltare spirituală, mentală și morală Distingând în artă ideea de execuție, momentul intern de exterior, autorul găsește asemănarea artei cu morala în momentul intern Pe măsură ce idealurile morale pătrund în mediul social, pe măsură ce fantezia artistică devine mai morală sub influența unui mediu mai moral, moralitatea însăși pătrunde în al doilea moment al activității artistice - momentul împlinirii Premisele principale ale articolului sunt punctele de vedere ale regretatului Teichmüller Bobylev, D Huygens Enciclop Dicționar" Brockhaus și Ephron, vol IX, p C Bogdashevsky, D eu Smt Linitskyi B o g o l u b o v a, A Imaginația (de F Keira) "Ped Deci " , - Eseu despre studiul societății internaționale техн, знаний в Москвѣ Comitatul Bongeff, Ad (Bonhoeffer) Smt Ryzhkov Bondarenko, I N I Lobaciovski (-) (Tipărit separat din revista "Buletinul de fizică experimentală și matematică elementară") Odesa Tip "Central" p exemplare Biblioteca "Runivers " BORISOVSKY - BORIS I Un pamflet care nu reprezintă nimic remarcabil și se limitează la o scurtă schiță a vieții și operei lui Lobaciovski Borisovsky, P Abnegația și puritatea moralității creștine "Ver şi Raz ", otdel tserk , nr , pp - ; nr , pp - Doctrina creștină, corect înțeleasă, predicând despre binecuvântarea viitoare, nu legitimează în niciun caz motivele egoiste ale moralității și, prin urmare, aceasta din urmă nu își pierde puritatea și caracterul ideal în creștinism Sarcina autorului este să dezvăluie o viziune cu adevărat creștină asupra relației dintre ideea de binecuvântare viitoare și moralitate și, prin aceasta, să arate în ce măsură reproșurile aduse creștinismului de apărătorii moralității independente sunt nedrepte Boris, arhimandrit Ce este căutarea fericirii în viață? Ed , librarul Tuzov SPb Tip sinodal, ibstr de exemplare io politist Adevărata fericire trebuie căutată în activitățile care vizează dezvoltarea celor mai înalte interese spirituale ale vieții, iar în domeniul acestor interese, atingerea scopurilor morale, determinate de principiile bunătății și adevărului, depinde cel mai mult de persoana însăși - Broșura este scrisă într-un limbaj destul de accesibil Boris, arhimandrit La elevi Despre semnificația și beneficiile educației Conversaţie Ed , librarul Tuzov SPb Tip sinodal, ib p h, ooo exemplare io politist O conversație cu studenții Academiei Teologice pe baza Părinților Bisericii Boris, arhimandrit Despre imposibilitatea unei

explicaţii pur fiziologice a vieţii spirituale a omului Cercetare apologetică SPb Ediţia a II-a, librarul Tuzov Tip Sfântul Sinod p de exemplare O scurtă schiță istorică a încercărilor de explicare exclusiv fiziologică a fenomenelor psihice arată că aceste încercări au ieșit întotdeauna din tabăra materialiștilor, au fost întotdeauna de natură tendențioasă și, prin urmare, nu pot avea pretenție de semnificație științifică Fiziologia, ca știință empirică, și explicarea tendențioasă a fenomenelor mentale numai pe baze fiziologice nu au nimic în comun, deoarece fiziologia, ca știință pozitivă, își bazează concluziile doar pe fapte, în timp ce toate încercările fiziologilor de a reduce fenomenele mentale la cele fizice elementele de bază decurg doar din noțiunea preconcepută că nu există altă ființă în afară de materie Fiziologii mai imparțiali vor admite că analiza fiziologică nu este deloc suficientă pentru a explica fenomenele psihice Chiar și cele mai mici fapte psihice sunt complet inexplicabile numai din motive fiziologice Analiza senzaţiilor trebuie să ducă la recunoaşterea că este diferit de materie - Noua ediţie nu diferă în niciun fel de cea veche (Harkov,) Boris, arhimandrit Despre mitologia comparată a lui Max Müller Prezentarea și critica celei mai recente teorii lingvistice a miturilor Ed , librarul Tuzov SPb Tip Sfântul Sinod p Concluzii prea pripite și premature au fost luate drept principii de bază pe care Max Muller și-a construit întreaga teorie, primit-Anuar filosofic, I Biblioteca "Runivers " BORIS - BOTKIN prin intermediul câtorva inducții, în urma cărora autorul nu a avut timp să observe instanțele negative care îi distrug teoria Noua ediție nu este diferită de cea veche Boris, a r X și m Eseuri despre istoria iluminismului în perioada bizantină Eliberați primul Kiev Tip Korchak-Novitsky p Tipărire separată de la Trudov Kiev spirit acad " pentru şi Acest număr conține o privire de ansamblu asupra treburilor școlare din Bizanț până în secolul al IX-lea și examinează, de asemenea, starea literaturii bizantine până în secolul al IX-lea (Boris, arhim) Note critice la cartea rectorului Seminarului Teologic din Kiev, arhimandritul Boris "Istoria iluminismului creștin în relația sa cu educația antică greco-romană Perioada " Kazan Tip universitate p exemplare Inițial în "Uchen aplicația kaz univ " Recenziarul este destul de sever cu privire la munca lui Archim Boris De natură compilativă, opera sa abundă în diverse tipuri de erori Învățarea autorului nu inspiră încredere cititorului Botkin, Ya A , Dr Nebunia morală într-o relație medicală legală Din prelegerile susținute studenților Liceului de Drept Demidov și studenților Facultății de Drept și Medicină ı "a Universității din Moscova Kazan Tip universitate p exemplare cop Termenul de "nebunie morală" derutează chiar și specialiștii și obligă să atribuie nebuniei morale, ca pe ceva independent, ceva ce aparține degenerării în general, ca bază În general, din punct de vedere clinic, nebunia morală are cu greu dreptul să-și recunoască existența independentă Vezi Alele e k o v b B I Vor nu se retrage foarte bine din Yn-skago în "Nevr Vest " vol I, nr , p s , în "Rus Pelerină , s iar în "Zhur civil și unghi, dreapta " Nr , Răspunde cu simpatie "Sev Greutate " , - Botkin, Ya A , Dr Caracteristicile examenului psihiatric civil și semnificația intervalelor de lumină Ediția Dubrovin Kazan Tip uni p cop Broșura tratează problema specială a practicii criminalistice și urmărește extinderea limitelor capacității și responsabilității juridice Expunerea se remarcă printr-o anumită neglijență Răspunde cu simpatie "Sev Greutate * , s Recenzie necompletică în GZhur civil și colț, dreapta* Nr , Vezi și Alelekov Botkin, Ya A , Dr Afectul criminal ca o condiție a nebuniei (Analiza crimelor lui Othello și Pozdnyshev)

Prelegere introductivă la cursul de psihopatologie criminalistică Ed A Kartseva M Tip Bonch-Bruevici p de exemplare cop Afectul criminal constituie un sentiment mental atât de puternic încât, întrerupând fluxul obișnuit de idei, îl transformă într-un flux involuntar de idei omogene cu caracter de violență, Biblioteca "Runivers" BRASIER - BRUNETIERE armonizând cu sentimentul dominant, în urma căruia Jacques distruge libertatea de alegere, precum și orice activitate mentală arbitrară Recenzie simpatică în "Rus Gânduri" , Mangal Vezi Ivanovski Brandes, George Ippolit Zece "Rus Gând" , - Tradus din ziarul danez Politiken Nu există aproape nimic despre concepțiile filozofice ale lui Taine Brandt, A Direcții în variabilitatea speciilor "Greutate Evr " , ¿ - O conversație populară interesantă, citită la Harkov, într-un cerc universitar privat Se atrage atenția asupra articolului de "Knizhka Ned " io, - (Din edițiile ruse: Viitorul omenirii și sfârșitul lumii) L Tikhomirov batjocorește articolul domnului Brandt: Pene de cocoș, curaj și viitorul omenirii "Rus Ob " io, - (Din ziare şi reviste) Bătrânul bibliograf își bate joc de ea nu mai puțin: Reflecții triste asupra predicțiilor de rău augur ale prof Brandt ^ Sud Edge" nr (septembrie) (Brentano) Controversa asupra filozofiei (Din publicații străine) "Books Ned " , SS Referitor la controversa dintre Exner și Brentano (Brentano) Das Genie Leipzig Notă în "Lumea lui Dumnezeu" i, din D Rundschau otd II, carte ib, -tr Brentano Vezi Svyatsky Bronner Vezi A Vasiliev Brown-Sekar Vezi Vogt Bruno, J Vezi Lyubimov Brunettier, Ferdinand Surse de pesimism Traducere 'Yurovsky (Biblioteca Internaţională, ¿Nè) Ed G Beilenson şi I Yurovsky Odesa Tip Isakovich p de exemplare cop Pesimismul depinde de cauze atât de profunde și atât de strâns legate de însăși organizarea omului, încât nu poate fi scăpat de el decât prin existență Influența acestor cauze trebuie să cântărească și mai mult asupra generațiilor viitoare Dacă este o boală, atunci se află în sângele uman Se poate fi optimist doar cu condiția renunțării la acea capacitate de a gândi, care este întreaga mândrie și singura demnitate a naturii muritoare a omului Potrivit D M , "Sud Krai, nr (septembrie), cartea lui Brunethière nu este altceva decât un balon de săpun frumos Acesta este rodul nereușit al activității editoriale a domnilor Beilenson și Yurovsky Un tip complet diferit de recenzie în Colecția Niva ii, * Biblioteca "Runivers " BUGAEV - BURGER Bugaev, N V Fundamentele monadologiei evolutive Din revista "Questions of Philosophy and Psychology" M Tip Kushnereva p de exemplare-Inițial în "Questions of Philosophy, Book , Section II, pp - , under the heading: Basic Principles of Evolutionary Monadologie Rezumat în societatea psihologică Discuțiile sunt expuse în aceeași carte "Întrebări", sec II, pp - Întregul articol este alcătuit din de propoziții, adesea nesusținute de niciun argument Bugaev are o evoluție -Vezi Sobolev Buddha Vezi Kellogg Școala de autobuz, V Întrebarea proaspăt descoperită ' Aθηv α ίων πολιτεία "Zhur min nar Proev " , , - ; , - ; Yu, - Separat "SPb Tip Balasheva, ibb cgr de exemplare ' Trecere în revistă asupra vastei literaturi aduse la viață de noul monument descoperit Si Buzeskul, V O nouă ediție a tratatului lui Aristotel despre atenian? politică (Ἀριστοτέλους Ἀ ηνα ων πολιτεία De JE Sandys Londra) "Zap -Khark-Univ " Cartea , pp - În opinia recenzorului, ediția Sandis este o carte de referință pentru toți cei implicați în tratatul lui Aristotel Bulgakov, f Din literatura străină Despre gr L N Tol stom - "Nou Bp " Nr (septembrie) Referitor la scrierile: Tolstoï et la philosophie de l'amour de J Dumas şi Le Tolstoisme de Felix Schroeder B (y l g ako v), θ Din cronica socială şi literară a Occidentului "Vest străin, lit " , - l Despre Guericke, Max

Stirner, Nietzsche B (ulgakov b), f Din cronica socială şi literară a Occidentului "Vest străin, lit " , - Despre Taine și experiențele mediumnice cu Euzape Paladino Bulgakov, f Despre progres Nou Vr " Nr (aprilie) Referitor la scrierile lui Gaushofer ("Ideea progresului în viața publică") și Porters ("Progresul oamenilor") B ul gako în ъ, θ Vanitatea scriitorilor și a lui Walter-Scott Nou Vr " Nr (decembrie) Articolul prezintă fapte care mărturisesc și vanitatea lui Schopenhauer Bulgakov, f Critica de roman filozofic Nou Vr " Nr (mai) Vorbim despre romanul lui Jules Lemaitre "Les Rois" Aici, potrivit autoarei, se aude sufletul scriitorului, impregnat de învățăturile lui Renan și Lev Tolstoi Burger, A I , Dr Mâncare din carne din punctul de vedere al unui vegetarian^ Sankt Petersburg Tip Muller și Bogelman VS - p i p Biblioteca "Runivers" BURDON - BELYAEV Autorul, din punct de vedere medical și științific, încearcă să demonstreze necesitatea și posibilitatea vegetarianismului N Ch : Hobby-uri vegetariene "Sud Kray, nr , ianuarie), consideră părerile autorului absurde Răspunde cu simpatie lui Sobor Niva , (Bourdon, B) Eseu despre cartea sa: L'expression des émotions et des tendances dans le langage Paris Ped Colecție " , - În opinia referentului, opera lui Bourdon prezintă un mare interes pentru oricine este interesat de predarea lecturii expresive copiilor Burenin, V Convorbiri fără costume Extrase din notele necunoscutului III O conversație despre moartea filozofului Grib și a Banytsik Yermolai IV O conversație cu aceeași ocazie cu maestrul de turnare a mesei Medium Spirito- ι- ; ιδ > , - θ Motivul cel mai apropiat al articolelor a fost rezumatul din Vl S Solovyova: "Despre cauzele declinului viziunii medievale asupra lumii" (acest eseu nu a fost încă publicat tipărit), citit la octombrie în Societatea Psihologică din Moscova O viziune negativă asupra demnității bisericii, în opinia autorului, a fost împrumutat Solovyov de la L N Tolstoi "Convergând cu contele Tolstoi în opinia sa despre declinul vieții și despre învățăturile Bisericii, despre transformarea creștinismului în creștinism fals, în semipăgânism, domnul Solovyov este de acord cu el într-o opinie înaltă despre principiile morale și viața necredincioșilor umaniști, iar pe de altă parte, în opinia sa despre lipsa de influență a bisericii asupra societății De aceea, domnul Belyaev, lăsându-l singur pe V Solovyov, cade asupra Yasnaya Polyana Speranțele sale că toți oamenii vor accepta acum și vor începe să împlinească poruncile Evangheliei, - naivitatea, sfatul său de a face mai ușor pentru oameni să asimileze moralitatea Evangheliei prin eliminarea doctrinei Evangheliei sau prin recunoașterea opționalității acesteia mărturisesc despre unilateralitatea lumii sale religioase și morale Biblioteca "Runivers" BYAEV - BYuE contemplarea, despre neînțelegerea și pervertirea fundamentală a învățăturilor lui Hristos; în cele din urmă, visele sale despre apariția iminentă a epocii de aur, pe lângă irealizabilitatea lor, contrazic viziunea sa pesimistă despre oameni, despre viață și despre creștinismul însuși și despre biserică, nu sunt de acord cu viziunea sa asupra lumii, sumbră și nu eliberat de dezamăgirea vieții Y Nikolaev "Buletinul teologic" despre rezumatul domnului Vl Solovyov "Moscova-Ved ", , nr Belyaev, AD Abaterea de la credința în Dumnezeu în timpurile recente "Dumnezeu Vest " , - Un articol cu conținut pur teologic Belyaev, A D Declinarea lipsei de Dumnezeu moderne la declin "Doamne^ Vest " , - Declinul ateismului modern are rădăcinile în volatilitatea și fragilitatea formelor de viață și a tendințelor de gândire, precum și în lupta contrariilor Din motivele private pentru fragilitatea ateismului sunt date? urâțenia și caracterul său distructiv, absența fundamentelor filozofice și

științifice pozitive, nevoia ineradicabilă a religiei Ateismul a pus stăpânire pe spiritul vremurilor și a devenit o boală epidemică foarte, foarte rar Acum, reacția împotriva lipsei de Dumnezeu este din ce în ce mai puternică Semnele acestei reacții sunt: o intensificare a unei viziuni sumbre asupra vieții, o răcire către științele experimentale și, în același timp, un respect tot mai mare pentru speculație, filozofie, o superficialitate a curentelor de gândire filozofice și științifice care au fost sursele lipsei de Dumnezeu, toate interesul crescând pentru problemele religioase și morale Ireligia, în opinia autorului, poate fi numită nebunie religioasă - Trebuie să admitem că aceasta este o boală despre care psihiatria încă nu știe nimic De asemenea, în zadar, autorul, în zelul său evlavios, s-a grăbit să-l îngroape pe ateul Spencer, care trăiește până astăzi Încântat de articolul Unknown: From Everyday Life Reacția religioasă a zilelor noastre "Cetăţean" nr Belyaev, Vl Despre generația primară Vorbire "Războaie la câmpuri Izv * VI, p - Într-o formă populară, sunt enunțate ipotezele care există în prezent cu privire la problema generației primare Autorul însuși, aparent, nu îndrăznește să se încline spre nicio parte a vederii Buchner, L Creierul femeilor Nou Ora" anexă la nr și (și septembrie) Diferențele dintre creierul femeilor depind parțial de condițiile în care sunt plasate de natură, parțial de condițiile sociale În general, o femeie nu poate atinge mai puțină perfecțiune în dezvoltarea ei, ca un bărbat Articolul a fost plasat în New Review Nota introduce același articol : Buchner despre problema femeilor "Carte Săptămâna* , - Vezi și V Shvetsov (Byu e) Noua fizionomie Nou aplicația Timp kj nr (noiembrie) - Biblioteca "Runivers " WAGNER, V - WAGNER, H J Observațiile curioase ale lui Buet despre felul de a purta pălăria în Agner, Vl Întrebări de zoopsihologie "Sev Vest " , - i Nu este în niciun caz posibil să judecăm viața mentală a animalelor prin analogie cu omul O metodă pur subiectivă duce la erori și explică multe dintre gafele anchetatorilor care s-au ocupat de viața mentală a animalelor Articolul se distinge prin sobrietate și independență de opinii După N Ch : Despre inteligenţa animalelor "Sudic Krai" nr (februarie), acesta este un articol scris de mine și cu cunoștință de cauză Wagner, V Metode ale științelor naturale în știință și școală M Tip uni p o exemplare Istoria metodelor științei naturii arată că primul instrument al gândirii este analogia în cea mai simplă formă elementară; apoi vine inducția și, aproape simultan cu ea, deducția Aceste trei momente istorice ale gândirii corespund a trei perioade în viziunea asupra omenirii - teologică, metafizică și pozitivă Autorul nu abordează întrebarea dacă este posibil să se recunoască dreptul pedagogiei la o opinie decisivă în favoarea uneia sau alteia metode de predare - el dorește doar să afirme faptul că metodologia științelor naturii nu a luat încă avantajul a ceea ce știința a obținut deja nota simpatică a lui P în Rus Ved " nr Wagner, V Natura psihologică a instinctului conform noilor date de fiziologie experimentală "Încercare Phil and Psych " cartea , sectiunea I, pp - (nefinalizata inca) Tot ceea ce este pozitiv în domeniul zoopsihologiei a fost obținut nu printr-o metodă subiectivă, ci printr-o metodă obiectivă În rezolvarea problemei naturii psihologice a instinctului, susținătorii metodei subiective încearcă să găsească un punct de sprijin pentru reconcilierea diferențelor care domnesc în zoologie În același timp, în legătură cu această întrebare particulară, există date obținute prin alte metode de cercetare, care fac foarte îndoielnice speranțele pentru succesul unei astfel de încercări și stabilesc o viziune cu totul diferită asupra naturii psihice a instinctelor decât ar fi de dorit pentru adepţii

compromisului După ce a analizat părerile lui Romens despre instinct, autorul ajunge la concluzia că conștiința nu poate fi atribuită instinctelor Articolul conține o mulțime de material extras din observațiile proprii ale autorului Articolul a primit deplină simpatie din partea lui N Ch : Despre una dintre principalele întrebări ale biologiei și psihologiei "Sudic Krai" Nr (decembrie-Γσ) ioo Wagner, N Despre Mediumitate (Scrisoare catre editor) Nou Timp " Ai (aprilie) Retipărit în "Reb " Nr , p s; Nr , p s Referitor la controversă Elpe și Aksakov (vezi Elpe) Declarând că are pregătită o lucrare, în care sunt expuse rezultatele multor ani de spiritism, domnul Wagner subliniază că principalul lucru în fenomenele mediumistice sunt mesajele din altă lume care vorbesc despre Biblioteca "Runivers " WAGNER-V ÎN să ne iubim Cu toate acestea, în ele trebuie să se distingă două laturi: întunecată sau impură și luminoasă sau bună După ortodocşi: La problema spiritismului (Scrisoare catre editor) "Rus Apoc , - , atât de copilăresc de naive sunt conceptele lumii spirituale după învățăturile creștinismului ale acestui "profesor" încât îi este rușine să-l recunoască drept creștin adevărat Credincioșii ar trebui să protesteze împotriva contactului ofensator și blasfemiant al creștinismului cu spiritismul Wagner, H P Sesiuni cu mediumul Evzapiy Paladino (Un studiu al scepticismului) - Reb nr , p ; nr , p SS ; nr , p s ; nr , p ; nr , p c; Nr > pagina ° SS- Wagner, R Vezi Chechott Walter Scott Vezi Bulgakov (War sha u er) Warschauer, O , Prof Geschichte des Socialismus und Communismus im XIX Jahrhundert Zweite Abtheilung: Fourier, seine Theorie und Schule Leipzig Notă simpatică "Rus Gând" , s Vasiliev, A Bronner şi Lobaciovski Două episoade din viața primilor profesori ai Universității din Kazan Kazan Tip produs Ficat * kina pagini de exemplare Autorul este înclinat să creadă că există o oarecare legătură între discursul lui Lobaciovski "despre cele mai importante subiecte ale educației" și activitățile profesorului său Bronner în Ordinul Iluminaților Vasiliev, A Vezi Ivanovski Vasiliev, V Paracelsus Cu un portret Nou Ora", Anexa la Nr (decembrie) Scurt eseu cu ocazia împlinirii a de ani de la nașterea lui Paracelsus, explicând semnificația sa în știință Vasilkov, N Vezi Rapid Watson, E K A Popenhauer, viața și activitatea sa filozofică Eseul biografic Ed al -lea SPb Tip produs "Societies, benefit" și V Stein -VII p , ioo exemplare k- (Viața oamenilor remarcabili Biblioteca biografică a lui F Pavlenkov) Noua ediție nu este diferită de cea veche Watson, E K Vezi Trachevsky VV Direcţiile noastre SPb Tip M Stasyulevici VI - p i, oo exemplare eu p cop Această carte este o revizuire a articolelor publicate în în Rus Dumnezeu ", și, potrivit autorului, este, parcă, o continuare a cărții "Soarta capitalismului în Rusia" Ideea principală, atât aici, cât și acolo, este că, spre deosebire de țările avansate ale Europei de Vest, în Rusia burghezia este condamnată la un rol secundar, proletariatul de fabrică nu are șanse de dezvoltare mai mult sau mai puțin semnificativă și, prin urmare, principalul posibilă bază socială a voinței noastre Biblioteca "Runivers" VVEDENSKY, ALEXANDRU $ Cea mai des întâlnită, așa cum a fost în trecut, este țărănimea Autorul nu intenționează să ofere o justificare completă pentru populism Apropiindu-se în unele privințe de alte curente, Narodismul are însă propriile sale caracteristici, care ne fac să vedem în el un nou pas în dezvoltarea noastră Activitatea domnului VV nu este lipsită de semnificație în istoria gândirii sociale rusești Mihailovski, Golzen, Protopopov, Slonimsky își dedică cărțile și articolele despre ea lui A F : Note jurnalistice (Creșterea conștiinței publice) ,, Rus Viaţa " Nr Recenzie simpatică în "Colecţia Niva" de ani V V Vezi V-n, Mihailovski

Vvedensky, Alexandru Despre tipurile de credință în relația ei cu cunoașterea "Încercare filozofie şi Psihologie, Cartea , Secţiunea I, pp - (sfârşitul promis) În articolul său "Credință și cunoaștere", domnul Kalenov indică, sub trei nume, în esență, două forme de credință - naivă și oarbă Fiecare dintre ele este nedorită și chiar periculoasă în majoritatea cazurilor "raționalist, adică reduce toate formele de a fi exclusiv la legile logice ale gândirii Dar identificarea conceptelor de cauza și raport nu este altceva decât o dogmă acceptată în mod arbitrar și în mod deliberat eronat Hume a demonstrat deja că cauza și efectul nu sunt o legătură logică între rațiune și apelurile domnului Vvedensky această propoziție legea lui Hume și o formulează astfel: este posibilitatea unui nou tip de credință, și anume, credința considerată și admisă de rațiunea critică nu contrar nici logicii, nici faptelor După ce a supus unui studiu atent condițiile de posibilitate și limitele cunoașterii de încredere, Kant a deschis o zonă și mai largă pentru credință decât Hume Kant a descoperit că, după ce activitatea critică a înțelegerii a fost trezită, însăși credința în cunoaștere ne obligă să recunoaștem că există o regiune care nu este accesibilă anumitor cunoștințe și este lăsată unei astfel de credințe, ale cărei propoziții nu pot face față niciunui protest din intelegere Printre posibilele dogme ale unei astfel de credințe se numără orice propoziție referitoare la lucruri în sine, indiferent de conținutul lor, fie afirmativ sau negativ u Vvedensky, Alexandru I) Despre limite și semne / animație Noua lege psihofiziologică în legătură cu problema posibilității metafizicii SPb Tip Balasheva p Inițial în "Jurnal min nar trece " , - O încercare originală de a deschide critic calea metafizicii În cercetarea sa, autorul are în vedere sarcinile teoriei cunoașterii și ajunge la trei puncte principale: i) activitatea cunoștințelor noastre și experiența noastră sunt aranjate astfel încât să permită tuturor și tuturor fără niciun fel Biblioteca "Runivers " VVEDENSKY, ALEXANDRU încălcarea logicii și fără nicio contradicție cu faptele să nege existența vieții spirituale pretutindeni, în afară de ea însăși; cu alte cuvinte, nu există semne evident empirice, obiective ale existenței animației, astfel încât recunoașterea animației altcuiva este o poziție transcendent-metafizică) Dacă această propoziție nu poate fi dovedită strict empiric, atunci singurele mijloace pentru justificarea ei sunt postulatele sentimentului moral) Faptul că existența animației altuia nu poate fi dovedită decât în acest fel și, în același timp, nimeni nu s-a îndoit vreodată de ea, demonstrează cât de puternice pot fi propozițiile metafizice, justificate prin metoda kantiană a postulatelor morale Prin urmare, prof Vvedensky recomandă această metodă pentru construcția metafizicii transcendentale, ca fiind singura posibilă Prevederile propuse de domnul Vvedensky pentru apărarea în societatea psihologică sunt publicate în ,,,Вопр Phil ", carte ib secţiunea II, p p Acolo sunt plasate şi prevederile lui N Ya Grot îndreptate împotriva oraşului Vvedensky Potrivit recenzentului "Rus Gânduri" (, p), domnul Vvedensky dezvăluie perspectivele nefavorabile pentru viitorul metafizicii în cercetările sale, în care dezvăluie o mare putere de gândire și subtilitate de analiză, dar ele sunt irosite în muncă zadarnică Nici E Radlov nu simpatizează cu autorul: Metafizician nereușit , Vest Ebr " , (acest titlu, totuși, a fost dat articolului fără știrea autorului său însuși) El îl face pe dl Vvedensky să se uite la înțelegerea sa particulară a termenului "lege", dorința lui de a reînnoi doctrina medievală a adevărului dublu etc Mult mai hotărât este tonul lui M Phil și pov a: În sălbăticia metafizicii "Rus Dumnezeu " , ι-ib În opinia sa, domnul Vvedensky neagă cele mai

incontestabile achiziții ale științei Părând pământul științei și rațiunii, îmbarcându-ne pe marea nemărginită a metafizicii, inundându-ne cu valuri de super-experimentat sentimente, se poate dovedi cu ușurință orice propoziție cea mai absurdă Căci cititorului rămâne neclar ce înseamnă dl Filippov prin metafizică Vezi și celălalt articol al său despre domnul Vvedensky sub cuvântul Filippov Multe obiecții, uneori, însă, bazate pe o neînțelegere, face cartea S N Trubetskoy: La întrebarea semnelor de conștiință "Încercare phil "carte ib, sec II, pp - "Dacă autorul nu a putut evita complet unele neconcordanțe în dezvoltarea sistematică a temei sale paradoxale, atunci nu se poate decât să regrete că și-a asumat o sarcină atât de ingrată" Potrivit regretatului P E Astafiev, care a dedicat un articol cărții domnului Vvedensky: Ultimele umbre ale trecutului (Vopr și prin rezolvarea eronată a întrebărilor fundamentale ale viziunii asupra lumii, meritul umanității ar trebui să fie mult mai mare decât pentru orice jumătate conciliantă și eclectică) -soluții ale acestora Ideea principală a criticii, adusă în mod constant până la capăt de profesorul Vvedensky Biblioteca "Runivers " VVEDENSKY, ALEXEY își pierde ultimele temelii fantomatice, care multă vreme păreau atât de solide Premisele de bază ale domnului Vvedensky sunt complet de nerefuzat, dar el trage propria concluzie din ele doar asumând presupuneri ascunse, nu doar nedovedite, ci de-a dreptul false Este cu totul zadarnic să sperăm să păstrăm semnificația vitală a metafizicii, recunoscând-o doar ca un sistem de postulate morale Domnul Vvedensky a răspuns oponenților săi cu articolul: Provocare secundară la disputa despre legea animației și răspunsul adversarilor "Încercare Phil and psych ", cartea i , secţiunea II, pp - Aici indică că niciunul dintre ei nu a observat provocarea pe care o făcuse de a construi o dovadă a existenţei semnelor obiective de animaţie străine oricărei metafizici transcendentale de sens, în ochii autorului , legea animației, el acordă o atenție deosebită observațiilor care s-au făcut despre această lege, în special obiecțiilor hotărâte aduse prințului S Trubetskoy "Provocarea" orașului Vvedensky a rezonat cu L M Lopatin: New psychophysiological law of the city of Vvedensky ("Questions of philosophy and psychology", cartea , secțiunea II, p o - i), și E L Radlova: Reply to prof A I Vvedensky (ibid , p -conform) Articolul domnului Lopatin prezintă, într-o formă considerabil extinsă, un rezumat citit în Societatea Psihologică În opinia sa, cititorul primește o impresie ciudată și incomodă din dovezile detaliate și lungi ale domnului Vvedensky Autorul, construindu-le, a căzut într-una dintre cele două erori logice și poate ambele împreună, deoarece el, aparent, nu își dă întotdeauna o explicație completă a metodelor argumentării sale Aceste erori sunt: a posse ad esse non valet consequentia și circulus in demonstrando Semnele animației altcuiva există în mod obiectiv, dar nu ar trebui căutate acolo unde domnul Vvedensky nu le-a găsit, - nu în fenomenele individuale ale vieții noastre corporale, luate separat, și nu în compoziția lor fizică, ci în ordinea lor, conexiune, succesiune și semnificație Domnul Vvedensky nu menționează deloc dovada teleologică a animației altcuiva, deși este mai puternică decât toate celelalte G Radlov elimină unele dintre neînțelegerile cauzate de dispută În opinia sa, sistemul de metafizică transcendentală pe care ni-l promite domnul Vvedensky va fi probabil în spiritul lui Kant, dar numai în spiritul lui Kant dogmatistul Vvedensky, Aleksandr Vezi Astafiev Vvedensky, A(leksey Iv) Realitatea occidentală și idealurile rusești (Scrisori din străinătate) "Dumnezeu Vs " , , - ; , - ; , - ; , - ; , - ; , , " " ^ ; I > - · Separat cu aplicarea

caracteristicilor: "Papa Leon al XIII-lea după contemporani" Sergiev Posad Tip Snegireva p ι p Autorul examinează viața Occidentului modern din partea condițiilor externe, socio-economice, din partea mentalului și din partea idealului, în principal, principiile etice și religioase În Occident, viziunea omului ca putere de muncă, ca echivalent al capitalului, a fost absorbită în carne și oase Nu există nimic asemănător la poporul rus Având în vedere această Biblioteca "Runivers " VVEDENSKY, ALEXEY transplantarea "concluziilor științei reale" pe pământul rusesc nu este doar un semn de frivolitate, indiferență față de adevăratul bine al poporului, ci și o crimă pozitivă În viața mentală a Occidentului modern se pot distinge două curente principale: -aspirații practice și, detașată de viață, încremenită în scheme abstracte, pe de altă parte, s-a închis în sfera ideilor sale, comandate de tradiție, și pur și simplu a început să ignore cerințele faptelor O astfel de scindare și discordie în gândire iar viața nu poate fi recunoscută ca normală, iar gândirea rusă atât de sensibilă la cerințele adevărului real, atât de profund impregnată de cerințele adevărului, mai presus de orice vitalitate, nu se poate împăca în niciun fel cu aceste curente unilaterale ale gândirii occidentale adevărata cultură și idealuri de libertate și iluminare, confesiunile occidentale, în esență, ucid această libertate din muguri Înalta misiune a Rusiei constă în protejarea adevăratei credințe și moralități În ultima sa scrisoare, domnul Vvedensky polemizează cu criticii slavofilismului În inteligența modernă occidentalizantă, el găsește trei etape ale depărtării de idealul slavofil: i) apoteoza umanității (P G Vinogradov);) fetișizarea științei reale (P N Milyukov); H) utopii ultramontane (Vl Solovyov) Despre scrisoare, plasată în cartea de mai, răspunde cu simpatie M Yuzhny: Feuilleton literar-critic Realitatea occidentală "Cetăţean" nr Scrisorile domnului Vvedensky au fost pe placul lui Yu Nikolaev, care și-a dedicat Notele literare (Două idei Mosk Ved No) unei ediții separate a acestora Ideea occidentală a atins deja punctul culminant al dezvoltării sale; ideea noastră, totuși, abia se eliberează de sub bushel Lampa Ortodoxiei nu a fost încă pusă nici măcar pe un loc înalt Dar Vvedensky, Alexey Despre sarcinile filosofiei moderne, în legătură cu problema posibilității și direcției filozofiei originale ruse (Pia desideria) "Încercare filozofie and Psych " cartea , sectiunea I, pp - Sub influența condițiilor de viață din această epocă, se remarcă adesea o atitudine sceptică față de filozofie Occidentul trece în prezent printr-o perioadă de o atitudine atât de sceptică Dovada acestui lucru este confruntarea diverselor principii filosofice, limitarea treptată a sferei filosofiei, disputele sale constante de graniță cu zonele de gândire învecinate și precaritatea extremă a definiției însuși conceptului de filosofie Pentru a risipi întunericul care domnește asupra gândirii moderne și a ieși din haosul curentelor opuse, gânditorul modern trebuie să i) să se interogheze cu strictețe despre adevăratele sale aspirații și dorințe,) să apeleze la prudență critică în raport cu tendințele la modă ale vremurilor , și) să folosească puterea creatoare a minții cât mai mult posibil, să construiască creativ ipoteze universale, conform idealului de libertate care trăiește în ea Caracterul popular rusesc este favorabil pentru dezvoltarea filozofiei Biblioteca "Runivers " VVEDENSKY, ALEXEY teren pe care un geniu filozofic poate crea un național, i e corespunzând celor mai profunde interese spirituale, aspirații și aspirații ale poporului rus, un sistem Meliorismul (dorința de a îmbunătăți și transforma viața), monismul transcendental, care este supus dualismului

materiei și spiritului și catolicității conștiinței - acestea sunt cele trei tendințe principale care sunt încorporate în adâncurile sufletului rus și să pe care, deci, orice gânditor-filosof ar trebui să-l asculte, dacă dorește să-și mențină caracterul original rusesc și să ajute gândirea rusă să-și contribuie cu cuvântul la procesul istoric general al dezvoltării filozofiei Semnele posibilității nașterii unei filozofii originale ruse îi găsesc de nesuportat R Sementkovsky: Despre filozofia rusă originală "Rus Viața / ' Nr El își exprimă dorința ca o astfel de filozofie, pe care prof Vvedensky, nu s-a născut niciodată ii Vvedensky, A (leksey Iv) Despre filozofia religioasă a lui Viktor Dimitrievich Kudryavtsev (Cu privire la publicarea lucrărilor sale de către Frăția Sfântului Serghie) "Credința și Raz i nr , dep filos , p - ; Nr , pp - Potrivit autorului, filosofia religioasă a lui Kudryavtsev servește ca o presupunere și o bază ascunsă pentru filosofia generală și, prin urmare, a cerut de la el cea mai intensă muncă de gândire Aici se evidențiază cel mai clar trăsăturile gândirii profunde și subtile a filosofului Din moment ce alte monografii au devenit parte din diferitele părți ale filosofiei lui Kudryavtsev, domnul Vvedensky, în expunerea sa, în mod deliberat lipsită de orice critică, are în vedere doar cercetările privind dovezile existenței lui Dumnezeu și asupra formelor conștiinței religioase Filosofia strict teistă a religiei a lui Kudryavtsev poate constitui o întreagă epocă în acest domeniu al cunoașterii filozofice Articolul este revizuit cu simpatie de Mosk Biserică Ved " Nr , p II Vvedensky, Alexey Despre natura, compoziția (prezentarea concisă) și semnificația filozofiei lui VD Kudryavtsev - Platonov Cu o anexă, discursuri despre principiile vitale și practice ale filosofului Serghiev Posad Tip Snegireva p o exemplar Cartea este un conglomerat de articole publicate în Questions of Philosophy și psihic , carte și , "Credință și rațiune" (vezi articolul precedent) și "Buletinul teologic" (vezi nr) Au fost făcute doar modificări minore și lipiri între piesele individuale Kudryavtsev nu a format o școală în sensul tehnic al cuvântului, dar a făcut ceva mai mult; nu a urmărit modernitatea, ci doar pentru că a stat deasupra ei; nu s-a străduit să ducă la îndeplinire principii filozofice noi și originale, ci pentru că și-a propus sarcini mai esențiale, idealuri mai înalte Kudryavtsev a găsit o anumită formă de imaginabilitate pentru idealul său pozitiv, a pus bazele unui întreg sistem în spiritul idealismului creștin Acesta este sistemul monismului transcendental Autorul nu îndrăznește să critice sistemul lui Kudryavtsev - în opinia sa, părerile acestui filozof trebuie în primul rând înțelese și suportate în suflet Atunci acel element trecător, care este inevitabil în toate judecățile, va cădea de la sine Biblioteca "Runivers " VVEDENSKY, ALEXEY societate care nu exclude dezvoltarea sa ulterioară Filosofia lui Kudryavtsev poate avea o semnificație incontestabilă în două privințe: i) poate contribui la eliberarea gândirii noastre filozofice independente ruse din sclavia principiilor și elementelor gândirii occidentale;) poate ajuta la închiderea abisului care ne-a separat de mult timp cele două lumi - spirituală și seculară Opiniile lui Kudryavtsev se disting prin trăsăturile care caracterizează lucrările minților pur rusești, și anume, realismul sobru în viziunea lor asupra lumii și a vieții, care, totuși, nu are nimic în comun cu proza obișnuită de zi cu zi și, prin urmare, coexistă bine cu profundă reverență pentru mister creștin; logica strictă, care, însă, nu se transformă niciodată în raționament și subtilități abstracte goale; prudență critică, în esență care nu seamănă cu scepticismul universal Vvedensky, A(leks ѣ i I) Eseu despre filosofia franceză contemporană Filosofia în Franța modernă (Semestrul

de vară /~ an universitar la Sorbona și la Collège de France) "Ver şi Raz ", sep philos Nr io, - ; Nr , - ; Nr , - ; Nr , -iii; Nr , - ; Nr , - , Nr , - , Nr , - , Nr , - , Nr , - , Nr , - Numai bazându-se pe ideile filozofiei franceze, gândirea rusă poate elibera de sclavia elementelor străine ale gândirii germane și poate obține independența În timp ce filosofia germană a expus o serie de principii maiestuoase, profunde, dar care se exclud reciproc, în filosofia franceză există o armonie mai mult sau mai puțin completă între ele După o schiță a filozofiei universitare moderne (Paul Janet, Ole-Laprune, Boutroux, Leveque, Sealle, Renan, Lafitte și programe ministeriale), autorul încearcă să găsească în trecut inițiatorii și excitatorii gândirii franceze (Maine de Biran, Cousin)), apoi conturează principalele puncte de dezvoltare a filosofiei franceze în secolul curent și se încheie cu o analiză a conștiinței filosofice moderne În filosofia franceză modernă, autorul distinge patru școli: pozitiv-socialistă, critică, mistico-teologică și spiritualistă Dintre reprezentanții acestor școli, autorul se oprește în detaliu asupra lui Taine, la care se referă la școala critică, Renouvier și Lampen Articolele nu sunt încă terminate ii Vvedensky, A(leksey Iv) În memoria lui Viktor Dmitrievich Kudryavtsev "Dumnezeu Greutate " , - Publicat şi ca tipărit separat Sergiev Posad Tip Snegireva pagini Discurs în ziua comemorării anuale a lui Kudryavtsev (decembrie), decorat cu flori de elocvență potrivite pentru ocazie Potrivit autorului, Kudryavtsev a fost, pe de o parte, o întruchipare vie a tipului deja învechit de filosof antic, pe de altă parte, a fost un gânditor-teoretician strict II Vvedensky, A (leksey Iv) Papa Leon al XIII-lea conform contemporanilor (La a cincizecea aniversare a serviciului său episcopal: -) "Dumnezeu Vest " , - Publicat și ca tipărit separat Sergiev Posad Tip Snegirev pagini Vezi și Nr Biblioteca "Runivers " VVEDENSKY, ALEXEI-VERZHBOLOVICH Nu are nicio legătură cu filozofia și este menționată aici doar pentru că aparține condeiului unui filozof de profesie și Vvedensky A (lek s ъ y Iv) Petr Evghenievici Astafiev Caracteristicile concepțiilor sale filozofice și jurnalistice "Teologicul Vess " , - Separat sub titlul: P E Astafiev, părerile sale filozofice şi jurnalistice Sergiev Posad Tip Snegireva p Koi Dintre articolele consacrate memoriei li E Astafieva, acesta este poate cel mai detaliat Legătura dintre opiniile lui Astafiev cu ideile străluciților săi predecesori le conferă, potrivit autorului, o greutate, forță și forță deosebite El și-a ales ca conducători filozofi simpatici cu spiritul rus și, reelaborându-le ideile din punctul de vedere al idealului său ortodox-rus, a elaborat din aceștia un sistem afumat Vvedensky, A(leksey Iv) Starea actuală a filosofiei în Germania și Franța "Dumnezeu Vest " , io, - ; , - ; , , - ; , - I (deja sub titlul: Filosofia în Germania modernă); , - Fragmentarea școlilor filozofice din Germania modernă atinge proporții fără precedent, drept urmare fiecare dintre ele trăiește o viață închisă Pe de altă parte, relația dintre filozofia germană și cunoașterea exactă este extrem de șocantă Autorul a preferat să audă "ultimul cuvânt" al filosofiei germane între zidurile universităților germane, iar în acest scop a petrecut semestrul de iarnă - la Berlin filosofia voluntarismului Se fac recenzii detaliate ale cursurilor lui Paulsen (introducere în filozofie), Dering (principalele direcții ale filosofiei germane moderne; Dilts, Gizhitsky, Lasson și Runze Introdus la i d, A (l e k s ъ d i v) Vezi II A Preobrajenski Vvedensky, A(rseniy) Universul în ideile omului (Eseu popular) "Colectie Câmpii" , - Autorul urmărește modificările în ideile despre univers, începând din Orient și Grecia și terminând cu vremurile moderne Cuvintele de

încheiere ale articolului despre nesemnificația noastră și în același timp despre puterea noastră spirituală poartă semnele unei contradicții evidente Vvedensky, Arseni Iv Vezi Averkiev Omule Weiss Vezi Menzbir, Filippov Vengerova, Zii Carte nouă de Max Nordau (Entartung, Berlin) "Nou" nr Nordau transformă omenirea modernă într-un vast casă de nebuni În general, autorul articolului nu simpatizează foarte mult cu opiniile lui Nordau Vengerova, Vezi Knight, Pelissier Verzhbolovitch, M Revizuirea principalelor direcții ale psihologiei Biblioteca "Runivers " VERTELOVSKAYA - ȚĂRI VETTER D secolul actual "Ver şi Raz ", otdel filos , No , - ; Aè , ; No , s ; Aè , - Oricât de slabă ar fi literatura filozofică rusă, ea are deja câteva recenzii ale tendințelor psihologice (Vladislavlev, Troitsky, Grot și alții) Prin urmare, cititorul are dreptul de a aștepta ceva special de la autorul unei noi recenzii Aceste așteptări, însă, nu sunt justificate După ce a examinat critic direcția realismului psihologic (Herbart și Beneke), fiziologic (Wundt), ideal-real (Fichte Jr) și empiric (Ben), autorul ajunge la o concluzie destul de ușoară că, în ceea ce privește profunzimea cercetarea și numărul rezultatelor obținute până acum, psihologia germană poate fi pusă mai mare decât cea engleză Nu există niciun cuvânt despre cele mai recente lucrări ale lui James, Selly și alții Vertelovsky, A Misticismul medieval occidental și relația sa cu catolicismul Cercetare istorică "Credința și Raz " biserică separată", i , No h, pp - ; Nr , pp - ; Aè ii, pp - ; Aè , pp - ; Nr STR - ; Nr ib, p - ; , Nr io, p - ; K" , p - o; Nr , p - ; Aè , pp - ; , nr , pp - ; nr , pp - ; nr , pp - (toate aceste articole au apărut ca o ediție separată, Harkov i , numărul I); , Aè , p - i; Nr , p - ; Nr i, p - ; Nr , p - ; , , pp - ; nr , pp - ; , nr ï, pp - ; , nr ï, pp - ; nr , pp - ;Aè , p - ; Nr , p - , Nr io, p - (articole neterminate încă) Misticismul medieval este de mare importanță în relația sa strânsă cu Reforma, precum și în influența sa asupra curentelor mistice ulterioare După ce a trecut în revistă într-o introducere extinsă diferitele tipuri de tendințe mistice care au precedat Evul Mediu, autorul intenționează să se oprească în detaliu asupra misticismului bisericesc, speculativ-reformat, religios-practic și sectar al Evului Mediu Până acum, el a reușit să cerceteze misticismul ecleziastic și speculativ-reformat Veselovski, Alexei Diderot "Encicl Cuvinte " Brockhaus și Efron, vol X, pp - / (Vetterie t rand) Wetterstrand, O G , Dr Hipnotismul și aplicarea lui în medicina practică Traducere din germană S P Dal Pod ed doctorul N V Dahl Moscova Tip produs A A Levenson nen f-ibi p i, exemplare mă frec Wetterstrand, un susținător al școlii din Nancy, face o descriere a numeroaselor stări morbide în care a folosit hipnotismul cu cel mai mare succes În opinia sa, tulburările nervoase funcționale sunt cele mai susceptibile de sugestie, deși în cursul altor boli pot apărea simptome care sunt mai mult sau mai puțin susceptibile de sugestie Nu este atât de ușor să decideți în ce măsură tratamentul prin sugestie hipnotică este stabil Din acest motiv, hipnotismul în mâinile unui medic informat nu poate reprezenta niciun pericol Tratamentul hipnotic are în multe cazuri o valoare enormă și inestimabilă, iar uneori este singurul mijloc care poate atinge scopul Metoda asta Biblioteca "Runivers " PROCES-VERBAL ȘEDINȚILOR SOCIETATEA RUSĂ DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ în - ' al doilea an de existență Întrebări de filosofie, KN Biblioteca "Runivers" Biblioteca "Runivers " Procesul-verbal al celei de-a patra adunări generale a Societății Ruse de Psihologie Experimentală, februarie Prezent: H P Wagner, Drs : F F Fisher, E O Martsinkevich, J* M Miller, V D Leshchinsky, V V Albov, V M Buyalsky, V V Stroganov, N I Rachinsky,

V S Gruzdev, A D Stepanov și H N Polezhaev Președintele a anunțat călătoria de afaceri a secretarului Societății, A V Eliseev, în provincia Orenburg și a propus alegerea Dr V S Gruzdev, care a fost prezent la această ședință, ca membru al Societății și secretar, lucru pe care ședința a făcut-o în unanimitate Apoi, domnul președinte a propus să aleagă ca membru al Societății un cunoscut psiholog, asistent editor al revistei "Problems of Philosophy and Psychology" L M Lopatin Adunarea l-a ales în unanimitate Președintele a comunicat apoi un articol al lui Lombroso în care celebrul psihiatru italian își exprimă părerile asupra fenomenelor hipnotice și mediumistice Articolul, în traducere, a fost citit cu voce tare de V D Leshchinsky Opinia lui Lombroso amintește de teoria "cerebrației inconștiente" exprimată în celebra lucrare a lui Carpenter și, pe de altă parte, de ipoteza exprimată de Hartmann și complet documentată de membrul de onoare al Societății A N Aksakov în lucrarea sa "Spiritismus et animismus" " Referitor la articolul citit de Lombroso, prof Wagner a realizat un raport despre individualitatea psihică și, ca dovadă a validității acestui punct de vedere, a prezentat o serie întreagă de fotografii realizate de el în timpul experimentelor sale mediumistice Acest mesaj nu a fost discutat sau dezbătut, din cauza stării proaste a profesorului Wagner, care a promis că va reveni la subiect mai târziu * Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ Apoi, H P Wagner a sugerat ca binecunoscutul psiholog rus A N Aksakov, care făcuse atât de multe în domeniul puțin cunoscut al psihismului, să fie ales membru de onoare al Societății Adunarea l-a ales în unanimitate Procesul-verbal al reuniunii anuale a Societății Ruse de Psihologie Experimentală, aprilie Au participat: prof H P Wagner, Dr : F F Fisher, E O Martsinkevici, V D Leshchinsky A D Stepanov, I Ya Bibikov, V F Kraevsky, П θ Semenov, M I Povarnin, V S Gruzdev, L G Korchagin (oaspeți), M F Milostanov (invitat) și doctor Stroganova Citiți și aprobați procesul-verbal al celei de-a patra adunări generale precedente (februarie) Președinte, prof H P Wagner, a citit un raport despre activitățile Societății în : Suverani binevoitori! A trecut mai bine de un an din activitatea noastră comună, iar în această întâlnire anuală, în primul rând, ar trebui clarificat ce am făcut în acest an Dar înainte de a face asta, îmi voi permite să subliniez o trăsătură a Societății noastre, pe care, poate, nu ați observat-o până acum În opinia mea, această caracteristică ar trebui să servească drept principiu de bază al oricărei societăți învățate Într-adevăr, trebuie să se deosebească de munca solitară a indivizilor, a oamenilor de știință, ca să spunem așa, prin natura colectivă a acestei lucrări Viribus imitis magis! iar acest principiu nu se practică, din câte ştiu eu, în nicio societate învăţată Cert este că în aceste societăți munca științifică este pregătită în afara ședințelor lor, în timp ce în Societatea noastră fiecare ședință a așa-ziselor comisii speciale era dedicată unui fel de experiment sau observație, iar toți membrii care au participat la ședință, împreună ь cu care a participat și la aceste experiențe În alte societăți învățate, lucrările membrilor lor sunt citite și afișate, iar în timpul acestei lecturi, membrii prezenți pot trata lectura cu deplină indiferență În societatea noastră acest lucru nu poate fi Toți membrii prezenți la ședință? Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ interesați de ceea ce se întâmplă în fața ochilor lor, adică de o demonstrație la care toți participă Acesta este motivul pentru care în puțin timp am putea face comparativ multe, iar rezultatele muncii noastre le voi expune acum pe scurt înaintea voastră Experimentele noastre au fost dedicate în

principal mantevismului, sau așa-numitei "lecturi ale minții") În același timp, scopul nostru imediat a fost acela de a afirma fenomenul, de a-i arăta realitatea și de a-i clarifica caracterul mental În prezent, există destul de mulți sceptici care continuă să afirme că fenomenele de manteevism se bazează, pe de o parte, pe transmiterea pur materială, iar pe de altă parte, pe ingeniozitatea și dexteritatea subiectului ghicitor Dorind să testăm acest punct de vedere, am decis să continuăm cu experimentele de mantevism fără nicio idee preconcepută și, în acest caz, am folosit un material bogat, care, totuși, nu ne-a justificat speranțele Pentru prima dată, am vrut să verificăm acele fenomene care există deja în literatură La prima ședință a "comisiei speciale pentru studiul manteivismului" am ajuns la concluzia că aceste fenomene sunt strâns legate de hipnoză Subiectul pe care am experimentat a arătat toate semnele unei stări hipnotice și a căzut în cele din urmă în auto-hipnoză În acest experiment, am raportat un incident la care am fost martor și în care subiectul a fost într-o hipnoză fără îndoială pe tot parcursul experimentului Același subiect i-a servit odată tovarășului său să-l găsească pe regele, într-o băltoacă, într-o noapte întunecată și, prin urmare, s-a salvat atât pe sine, cât și pe tovarășul său de perspectiva de a rămâne într-o noapte întunecată și ploioasă de toamnă, în mijlocul drumului La următoarea ședință a comisiei speciale, care a avut loc pe martie a anului trecut, V I K-va, asupra căruia a avut loc experimentul manteevismului, a căzut și el spontan într-o ușoară hipnoză, fapt dovedit de ochii somnoroși, întredeschiși, "Mișcările ei fragmentare, parcă involuntare, roșie pe față și respirație rapidă și rapidă La aceeași întâlnire, aproape toți cei prezenți au observat că unele dintre persoanele asupra cărora s-au efectuat experimente au fost supuse în timpul acestora la un grad mai mare sau mai mic de stare hipnotică Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA PSIHOLOGIEI EXPERIMENTALE" Absența unor indicații precise pentru starea hipnotică și post-hipnotică a fost discutată în mod repetat în ședința Societății, dar aici nu s-au făcut experimente directe, decisive Într-una dintre aceste întâlniri, domnul Feldman a dovedit vastitatea mijloacelor pe care le deține organismul uman pentru simulare și a demonstrat pentru el însuși fenomenul acestei simulări Astfel, a arătat expansiunea și contracția pupilei, indiferent de lumânarea care i-a fost adusă sau scoasă din ochi Apoi, din cauza emoției interne evidente, a adus pulsul de la la de bătăi pe minut și a devenit intens palid și a respirat greu Ulterior, numărul de lovituri a fost redus la Domnul Feldman și-a încheiat experimentele în această direcție cu apariția cutis anserina (pielea de găină), cauzată în mod arbitrar de el pe antebrațul mâinii stângi G Feldman a fost un reprezentant al unei viziuni pur fiziologice sau materialiste asupra manteismului Potrivit acestuia, toate manifestările manteivismului se reduc la metode mai mult sau mai puțin inteligente ale subiectului, care este literalmente ghicitorul sarcinii concepute Pentru a convinge Societatea de acest lucru, domnul Feldman, la ședința acesteia, care a avut loc pe aprilie, a efectuat mai multe experimente, mai mult sau mai puțin reușite, prin care a încercat să-i convingă pe membri că un inductor ar putea provoca o serie de rapide și mișcări neașteptate ale perceptorului adică sarcina intenționată Apoi, a demonstrat prin experimente de ghicire a cardurilor că prin senzațiile termice, prin apropierea inductorului, poate ghici în ce direcție se află cardul conceput Cea mai mică mișcare a acestuia într-o parte sau în cealaltă este suficientă pentru a indica pe ce card ar trebui să se oprească La următoarea ședință, din mai, s-a dovedit valabilitatea celeilalte concepții, iar cei prezenți au fost pe

deplin convinși că manteivismul este un fenomen psihic Experimentele s-au făcut cu S E K-vym și, deși experimentul cu sugestii mentale la distanță nu s-a făcut, din lipsă de timp și, de asemenea, pentru că subiectul nu era obișnuit cu ele, dar experimentele cu frânghia au fost atât de convingătoare și este izbitor că domnul Feldman şi toţi cei prezenţi au fost surprinşi şi Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ Feldman a declarat că "nu a văzut niciodată așa ceva în viața lui" După aceste experimente, domnul K-v i-a exprimat domnului Feldman, în prezența aproape tuturor membrilor disponibili, că între teoria domnului Feldman și îndeplinirea sarcinilor de către acesta, domnule K-vym, există diferența că, conform teoriei domnului Feldman, problemele sunt rezolvate în mod conștient, în timp ce el, domnul K-v, le rezolvă inconștient Într-adevăr, domnul K-v a fost convins prin experiență că problemele sunt rezolvate cu mai mult succes, cu atât subiectul este mai cufundat în lumea sa psihică interioară și detașat de realitate În acest scop, în timpul tuturor experimentelor, și-a astupat urechile și i-a legat la ochi Da, iar domnul Feldman, pentru o rezolvare mai reușită a problemelor, consideră că este necesar să-și stimuleze ușor activitatea psihică Pe vremuri, când nu dezvoltase în sine hiperestezia sentimentelor, în timpul experimentelor se lega mereu la ochi și cerea ca experimentele să înceapă cu altele mai ușoare, în care abilitățile sale mentale, fiind din ce în ce mai excitate, ajungeau la acel grad de entuziasm sau tensiune, când ceea ce face posibilă ghicirea unor probleme complexe Desigur, pentru a decide în final întrebarea dacă facultățile psihice sau numai transmisiile materiale operează în manteevism, sunt foarte puține experimente făcute Dar, în primul rând, domnul K-v a refuzat alte experimente, care, conform poveștilor sale, influențează puternic funcțiile sistemului său nervos într-un mod deprimant; pe de altă parte, rezultatele experimentelor au fost atât de izbitoare pentru toți cei prezenți la ședință încât s-a ajuns dintr-o dată la o decizie unanimă și au ajuns la concluzia că nu poate fi vorba de vreun transfer material Mai mult, aceste experimente confirmă în cel mai bun mod posibil cele spuse mai sus, adică că manteivismul nu depinde de percepțiile exterioare și că modul de transmitere a gândirii depinde aici de abilitățile psihice ale agentului și perceptorului Astfel, dacă întrebarea nu poate fi numită definitiv rezolvată, din lipsa unui număr suficient de experimente, atunci în orice caz direcția în care se va rezolva mai devreme sau mai târziu este puternic marcată Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ Aici, mm gg , prima întrebare, a cărei soluție, sper, am avansat-o prin experimentele noastre Îmi asum libertatea de a omite enumerarea acelor experimente cu mantevism care pot fi numite pregătitoare și care nu au dat niciun rezultat clar și decisiv Trec acum la o altă serie de experimente asupra fenomenelor clarvăzătoare Am afirmat deja în discursul meu introductiv de la deschiderea Societății că aceste fenomene, care apar foarte rar, necesită, în primul rând, subiecți cu o organizare specială și, în al doilea rând, cultivare mai mult sau mai puțin prelungită Dintre persoanele supuse hipnotizării la ședințele comisiilor noastre speciale, în ciuda diferitelor metode folosite de noi în timpul hipnotizării, doar un subiect s-a dovedit a fi ușor înclinat spre somnambulism și clarviziune, N I Konstantinov De fapt, în timpul experimentelor cu acest domn, nu au existat fenomene indubitabile de clarviziune Dar declarațiile pe care le-a făcut în stare de hipnoză (transă) erau de un anumit interes, dacă, desigur, erau perfect obiective Pentru a le explica, este necesar să spunem câteva cuvinte

despre însăși personalitatea acestui subiect Aparținând unui mediu inteligent, nu fusese niciodată supus unei hipnoze artificiale și nu a citit nimic despre hipnotism În același timp, hipnoza sa prezenta o anumită particularitate rar întâlnită în fenomenele hipnotice și anume: domnul Konstantinov reprezenta un fel de personalitate independentă, s-a încăpățânat să reziste sugestiilor hipnotizatorului (domnul Feldman) și nu și-a îndeplinit ordinele Și acest lucru nu este suficient, la ședința, care a fost pe mai, i-a cerut lui Feldman și tuturor celor prezenți să se îndepărteze de el la o distanță de cel puțin brațe Ca și cum la această distanță ar putea fi eliberat de influența hipnotizatorului și a tuturor persoanelor care au interferat cu funcționarea organismului său mental De îndată ce toți cei prezenți s-au îndepărtat de el la distanța cerută, a început să vorbească și i-a amintit lui Feldman de un fapt despre care uitase complet - vindecarea unei fete din Vilna Domnul Feldman și-a amintit și a confirmat acest lucru Fata era în mod evident o somnambulă, în utilizarea căreia domnul Feldman, probabil, s-a întâlnit cu o privire diametral opusă teoriei pe care o acum se apără atât de energic Din păcate, nu a fost posibil să se clarifice definitiv această ultimă împrejurare Dar faptul clarviziunii somnambulistice în acest caz pare dincolo de cea mai mică îndoială La una dintre ședințe (mai) am atras atenția Societății asupra părerii pe care domnul Konstantinov și-a exprimat-o în stare de somnambul, și anume, opinia că domnul Feldman era mai puternic decât domnul Wagner Ce forță a vrut să spună domnul Konstantinov în acest caz, fizică sau psihică? Când domnul Konstantinov a fost adormit de domnul Feldman, iar această întrebare i-a fost pusă, după o lungă ezitare, el a răspuns încet cu greu: "independent" G Feldman întreabă: "independent de ce?" G Konstantinov tace G Feldman: "Spuneți-ne, este aceasta o forță fizică?" G Konstantinov: "pur" G Feldman: "ce este, ce este pur?" G Konstantinov, după o lungă ezitare, spune încet și neclar: "psihic" Aceste două experimente, desigur, nu sunt suficiente pentru a elucida un fenomen mental complex, dar ele ele par să ofere indicații în ce direcție ar trebui continuate aceste experimente pentru clarificarea finală a acestei întrebări Domnul Feldman l-a liniștit pe domnul Konstantinov cu fixare, autohipnoză și pase, dar participarea sa, ca hipnotizator cu o opinie preconcepută încăpățânată bine-cunoscută, a interferat foarte mult cu munca Pentru experimentele despre somnambulism este necesar să se folosească doar autohipnoza și autohipnoza, în timp ce domnul Feldman recurge la mijloace atât de puternice, energice, precum o frică bruscă a subiectului, un mijloc de complet analogie cu acțiunea unui electric brusc, puternic lumină sau un sunet puternic de la o lovitură la diapazonul gigant Aceste mijloace brute produc și fenomene brute, pur fiziologice, și nu psihice Aici, mm ani, pe scurt, principalele rezultate ale activităților noastre pentru primul an de existență al Societății Trec la o întrebare pe care Societatea nu s-a ocupat încă Această întrebare a apărut destul de neașteptat și întâmplător Eminentul neuropatolog italian și profesorul Lombroso a declarat anumite fenomene mediumistice la care a asistat și pe baza lor a acum a construit o teorie la fel de nefondată ca toate teoriile similare propuse de alți cercetători În ceea ce privește această teorie, am avut onoarea să prezint Societății rezultatele propriilor mele observații privind formarea așa-ziselor figuri materializate și a "gemenilor" în ședințe mediumistice Acestea sunt toate cele trei întrebări cărora le-au fost dedicate eforturile noastre

în ultimul an Aceste lucrări reprezintă, parcă, un program complet al activității noastre viitoare, exprimat în câteva experimente unice Dacă nu am rezolvat într-o perioadă atât de scurtă de timp întrebări psihologice foarte complicate și complexe, atunci am atins totuși cele mai importante dintre ele, iar în ultimele sesiuni am atins chiar punctul culminant, care ar trebui să servească drept finală și în același timp punctul călăuzitor al investigațiilor noastre ƅdovaniy În cursul anului ne-am familiarizat în mod superficial cu multe fenomene psihice, iar acum ne confruntăm cu dificultatea de a intra mai adânc în investigarea acestor fenomene Cred că principalul defect în munca noastră a fost lipsa de sistematicitate Trebuie să reglementăm, pe cât posibil, ordinea și succesiunea studiilor noastre Mi se pare că aici cea mai directă și mai sigură cale este diviziunea muncii De câteva ori am sugerat deja ca Societatea noastră să fie împărțită în cercuri mici (comisii), din care fiecare s-ar putea angaja destul de convenabil în studiul unui fenomen psihic Încă o dată îmi voi permite să-mi amintesc ceea ce am spus la deschiderea Societății noastre, adică, că, "prin însăși esența fenomenelor, experimentele în cercurile private pot fi realizate cu mult mai mult succes decât între toți membrii prezenți ai Societății" Dacă această condiție este extrem de necesară pentru studiul mantevismului și clarviziunii, atunci ea devine o condiție indispensabilă pentru studiul fenomenelor mediumistice Sto conditio sine qua non a activității noastre ulterioare și să o îndeplinim și, cu un nou cadru, să începem activitatea noastră anul viitor Trezorierul, Dr V S Gruzdev, a citit raportul privind sumele Companiei pentru anul trecut Produs conform Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ unsprezece § din Carta Societății, alegerea președintelui și a însoțitorului acestuia pentru anul următor Au fost aleși în unanimitate: președinte - prof H P Wagner, tovarășul său, dr F F Fischer A realizat, în conformitate cu § din Carta Societății, revizuirea sumei Societății ·· Președinte, prof H P Wagner, a citit următoarea scrisoare a unui membru de onoare al Societății, A N Aksakov, în care acesta din urmă mulțumește Societății pentru onoarea de a fi ales membru de onoare: "Dragă Nikolai Petrovici! Societatea Rusă de Psihologie Experimentală mi-a făcut onoarea de a mă alege membrii săi de onoare Permiteți-mi să vă rog cu umilință, în calitate de președinte al acesteia, să transmiteți Societății profunda mea recunoștință pentru atenția acordată mie Sunt foarte conștient că meritele mele în dezvoltarea științifică a oricăror întrebări psihologice nu există; dar prin faptul că Societatea a avut plăcerea să mă onoreze prin alegerea membrilor săi de onoare, văd că Societatea recunoaște ca demnă de investigare acea clasă de fenomene psihice la apărarea și dezvoltarea cărora, de atâția ani, am mi-am dedicat neobosit munca în acea fermă convingere că semnificația profundă a acestor fenomene pentru psihologie va fi mai devreme sau mai târziu recunoscută de știință* "Speranțele mele s-au împlinit și sunt foarte încântat să văd că, în sfârșit, și în Rus' a fost creată o astfel de Societate, al cărei program de studii cuprinde toată această vastă zonă a psihismului* "Nu refuzați să vă ocupați de a transmite Societății noastre cele mai sincere urări de succes pe această cale neuniformă* "Acceptă asigurările etc A Aksakov* Aleși membri cu drepturi depline ai Societății: Dr M F Milostanov (propuși de doctorii F F Fischer, I Ya Bibikov și V S Gruzdev) și L G Karchagin (propuși de aceiași membri) Procesul-verbal al I-a Adunare Generală din , ținută la octombrie Prezenți: Vicepreședinte F F Fisher, V S Gruzdev, A N Aksakov, I Ya Bibikov, A D Stepanov, V D Leshchinskiy, V V Albov, Ya M Miller, P F

Semenov, E O Martsinkevici Vicepreședintele Societății, F F Fischer, s-a adresat întâlnirii cu următorul discurs: Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ "Mm ani! În deschiderea ședinței de astăzi, îmi voi permite în primul rând să spun câteva cuvinte despre starea actuală a tinerei noastre Societăți La începutul înființării "Societății Ruse de Psihologie Experimentală", mulți dintre membrii acesteia se așteptau aparent de la ea mai mult decât putea să ofere până acum Ei se așteptau să se întâlnească imediat în întâlnirile noastre cu un bogat material factual adecvat pentru a clarifica problema realității sau fictivității fenomenelor de telepatie, clarviziune, mediumnitate etc În cursul unui an și jumătate de existență, Societatea noastră a avut ocazia să observe, din vastul câmp al activității inconștiente a omului, doar câteva cazuri destul de caracteristice de manteivism Această împrejurare, din câte am putut vedea, nu numai că a provocat o răcire foarte semnificativă a membrilor săi față de interesele Societății, ci chiar a dat naștere la teamă pentru soarta viitoare a existenței ei Există, totuși, o oarecare neînțelegere aici În primul rând, nu trebuie să pierdem din vedere faptul că societăți mult mai vechi și mai bogate, atât din Europa de Vest, cât și din America, urmărind aceleași scopuri ca și "Societatea noastră Rusă de Psihologie Experimentală", sunt cazuri caracteristice pentru observarea fenomenelor controversate care se obțin departe de adeseori și întotdeauna cu mare dificultate Da, este de înțeles: dacă fenomenele oculte controversate nu sunt doar magie sau auto-înșelăciune, atunci ele, prin însăși natura lor, pot fi întâlnite doar ca excepții foarte rare de la cursul normal al fenomenelor din natură Adevărat, în primii doi ani de existență, societatea noastră nu a fost cumva deosebit de norocoasă Exact acei ani medicii specialiști (nervpatologi și fiziologi), pe a căror asistență Societatea, aparent, se putea baza cel mai mult, l-au tratat fie cu totul indiferent, fie chiar direct neprietenos Prin urmare, întreaga preocupare pentru găsirea de materiale pentru observații, corespunzătoare scopurilor Societății noastre, a căzut exclusiv asupra unui număr foarte restrâns de membri ai acesteia, dintre care, din păcate, mulți trebuie încă considerați doar nominali Dar pe lângă asta, din câte am văzut, și cel mai mult Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ materialul a fost în mod constant ocolit de la noi Persoanele care ar putea fi obiecte de observație de către Societatea noastră nu ar fi niciodată de acord să le fie supuse aici Și asta are o anumită justificare De îndată ce aceste persoane au intrat până acum în contact cu așa-zișii oameni de știință, în cea mai mare parte au început imediat să-i trateze ca pe niște escroci și șarlatani notori Deși Societatea noastră, ca și voi toți, mm în acest sens, se știe, și complet nevinovat, dar așa este puterea împrejurărilor care i-au fost nefavorabile Este de la sine înțeles că, în astfel de condiții, treburile Societății noastre nu puteau fi până acum într-o poziție deosebit de strălucitoare și, vrând-nevrând, trebuie să se mulțumească cu un rol aproape pur de așteptare Asumându-și responsabilitatea înlocuirii, pe parcursul acestui an, a respectatului nostru președinte, Prof H P Wagner, eu, la rândul meu, voi depune, desigur, toate eforturile pentru ca cu prima ocazie Societatea noastră să înceapă activități mai active; dar bafta in acest sens, ca si voi toti, mm Este bine înțeles că va depinde nu atât de mine, cât de o șansă norocoasă și de energia cu care, împreună, vom începe să atragem către noi materiale pentru observații și comunicări Mulțumim asistenței unuia dintre stimații noștri domni membrii, și anume Dr I Ya Bibikov, Societatea

noastră, din câte știu acum, vor avea ocazia în acest an să observe un subiect despre care se presupune că are așa-numitele "abilități psihice" Desigur, este imposibil să se stabilească dinainte cât de reale vor deveni aceste abilități, iar Societatea noastră va trebui probabil să petreacă mult timp, muncă și răbdare pentru a afla adevărul Nu e nevoie să spunem că problema fenomenelor mediumistice sau spiritualiste nu este încă atât de populară în rândul reprezentanților științei de aici, că va fi dificil pentru Societatea noastră să evite reproșurile chiar și pentru consimțământul singur pentru a întreprinde un studiu serios al fenomenelor controversate I tocmai am numit Cel puțin, mie personal și altora dintre domnii noștri membrii au fost nevoiți de mai multe ori să asculte acuzația că noi, fiind medici, Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ Ne hotărâm să pierdem inutil timp și energie în studiul unor astfel de fenomene, care deja par oricărei persoane sănătoase la minte a fi cea mai pură și mai imposibilă prostie! Pentru a slăbi oarecum forța unei păreri atât de nemăgulitoare despre viitoarele noastre studii din acest an, acum îmi voi permite doar să vă prezint, mm ani, două fotografii Istoria lor este următoarea În luna septembrie a acestui an, membrul nostru de onoare A N Aksakov a aranjat la Milano pentru oamenii de știință italieni o serie întreagă de ședințe cu mediumul Evzapia Paladino Aceasta este aceeași țărănică italiană analfabetă care l-a făcut pe celebrul psihiatru și antropolog profesor Caesar Lombroso să-și schimbe viziunea asupra mediumnității și să se pocăiască în tipar de toate batjocoririle de altădată față de susținătorii spiritismului, pe care atât de recent îi considerase un fel de nebuni și idioți La sesiunile organizate de domnul Aksakov, au participat: director de astronomie servatoare din Milano, renumit pentru cercetările sale asupra planetei Marte; Brofferio - Profesor de Filosofie la Liceul din Milano; Gerosa este profesor de fizică la Școala Superioară Agricolă din Portachi; E/shakyara, doctor în fizică din Padova; Finzi este doctor și profesor de fizică la Milano; Karl Lkshrgl - Doctor în filozofie din München; Charles Richet - profesor de fiziologie la Facultatea de Medicină din Paris; Cezar Lombroso și L N Aksakov Toate sesiunile au avut loc ; la două dintre ele au participat prof C Lombroso și cinci prof Charles Richet Desfășurându-și experimentele în astfel de condiții de control încât înșelăciunea părea cu totul de neconceput, toată această sesiune de oameni de știință a recunoscut, în cele din urmă, fenomenele mediumistice care se produc în prezența Eusapiei Paladino - autentice! Un singur C Richet nu și-a exprimat încă opinia finală și a promis că o va prezenta separat în curând Totodată, însă, trebuie menționat că nu a făcut niciun protest și, se pare, este de acord în termeni generali cu opinia restului comisiei În ceea ce privește însăși fenomenele observate în Comisia de la Milano, acestea sunt de mult cunoscute susținătorilor Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ spiritualism Au fost, în lumină, mișcări ale diferitelor obiecte (mese, scaune etc), care nu pot fi explicate printr-o singură atingere a mâinilor, o modificare a greutății corpului mediumului, ridicarea completă a mesei în aer, mișcarea obiectelor fără nici un contact cu acestea, diferite lovituri și sunete pe masă și alte mobilier etc ; pe întuneric sau la lumină foarte slabă se observau scântei, se simțea atingerea unor mâini invizibile etc , etc Unul dintre cele mai importante rezultate obținute la Comisia de la Milano ni se pare a fi fotografii de moment, printre care se numără și cele arătate acum de mine Aceste fotografii mi-au fost predate de A N Aksakov dintr-o serie întreagă de ele, pe care le-a primit de la

Comisia de la Milano cu doar câteva zile în urmă În fotografia nr i, vedem ridicarea mesei în aer, după cum se poate aprecia după poziția umbrelor de pe picioare Evzapia Paladino (mediu) este monitorizată - în dreapta de prof Caesar Lombroso, stânga prof Charles Richet, iar în spatele ei stă și îi urmărește mișcările Schiaparelli În fotografia nr vedem același fenomen, dar mediul este controlat de dr Du-Prel, stând în spatele Prof Brofferia, iar pe marginea etajului stă și îl controlează pe mediu prof Schiaparelli Această fotografie este deosebit de clară • știe că ridicarea mesei nu se face de mâinile sau picioarele mediumului, ci de altceva De vreme ce acum, desigur, nu se poate vorbi de halucinații, cei care vor să respingă realitatea existenței fenomenelor mediumiste cu orice preț trebuie să le explice doar prin magie Dar a evoca în condițiile date, așa cum fiecare poate vedea singur, este destul de dificil, ca să nu spunem imposibil Oricum, mm ani, faptul că mediul de aici este controlat nu de niște ignoranți creduli, ci de oameni de știință europeni de primă clasă, sper, poate garanta pe deplin tânăra noastră Societate de reproșuri pentru decizia sa de a nu neglija studiul fenomenelor mediumnității Un membru cu drepturi depline al Societății, dr I Ya-Bibikov, a făcut un raport despre fenomenele mediumistice pe care el însuși le văzuse și a prezentat adunării fotografii ale acestor fenomene Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ Membru de onoare al Societății Alexander Nikolaevich Aksakov a informat Adunarea după cum urmează: Tocmai întors din străinătate, a aflat de la domnul Pribytkov, editorul Rebus, despre experimentele interesante de clarviziune efectuate la Tambov de medicul spitalului provincial de acolo, A N Khovrin Pentru o mai bună cunoștință a membrilor Societății cu cazul, domnul Aksakov a citit mai multe scrisori ale domnului Khovrin către domnul Pribytkov Într-o scrisoare din iunie, domnul Khovrin a relatat că pacientul său clarvăzător a atins deja un asemenea grad de clarviziune încât a reușit să efectueze cu succes deplin mai multe experimente de citire a scrisorilor sigilate Dar, pentru o mai mare dovadă, ar fi dorit ca scrisoarea să fie citită de la o persoană necunoscută lui sau pacientului său Având în vedere acest lucru, l-a rugat pe domnul Pribytkov să-l ajute în acest experiment și să-i trimită o scrisoare scrisă de unii dintre scepticii pe care îi cunoștea Totodată, el a explicat că nota ar fi trebuit scrisă pe hârtie complet opaca, în limba rusă, într-un stil simplu, cu o scriere de mână clară, cinci sau șase rânduri, iar aceste rânduri nu ar fi trebuit șters de undeva, ci compuse de scriitorul însuşi Se cere să nu fie folosit sigiliu de ceară, deoarece atunci când citește în transă, pacientul mototolește puternic litera; prin urmare, în loc de imprimare, este mai bine să faceți pe lipire un fel de semne de control, inscripții etc Conform dorinței doctorului Khovrin, domnul Pribytkov a trimis o astfel de scrisoare, pe care o pregătise el însuși Experiența a fost un succes Dar domnul Khovrin și pacienta însăși au fost nemulțumiți de această experiență, deoarece scrisoarea a fost umplută accidental cu cerneală și parțial lipită; de aceea i-au cerut domnului Pribytkov să trimită o altă scrisoare pentru a repeta experimentul Aceasta a fost a doua reprezentație a domnului Pribytkov Astăzi, octombrie, domnul Pribytkov a primit de la domnul Khovrin, nedesfăcut, nu numai coletul său cu o notă pentru clarvăzător, ci și coletul său poștal cu o scrisoare către domnul Khovrin, în care era anexat coletul pentru clarvăzător În scrisoarea sa, dr Khovrin a anunțat că ambele au fost citite și a atașat o copie a celor citite Domnule Pribytkov, fără a tipări nici una, nici alta Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE

EXPERIMENTALĂ vert, i-a escortat imediat la domnul Aksakov, care, în aceeași seară, octombrie, i-a adus la ședința Societății pentru examinare, deschidere și verificare În primul rând, domnul Aksakov a înmânat Societății un plic înregistrat, nedeschis, cu ștampilă: Tambov, la octombrie, nr , adresat Dr Aleksey Nikolaevich Khovrin din Tambov, spitalului provincial, care conține: i) o scrisoare a domnului Pribytkov către d- ru Khovrin și) o pungă sigilată cu un bilet pentru citire de către un clarvăzător Pachetul inregistrat a fost inspectat de toti membrii la prezenta sedinta si nu parea sa prezinte semne de deschidere Scrisoarea domnului Pribytkov cuprinsă în acest pachet, potrivit doctorului Khovrin, a fost citită de clarvăzătorul său și, ca martor, a atașat următoarea declarație, semnată de patru medici locali "O scrisoare recomandată adresată lui Aleksey Nikolaevich Khovrin nr , cu ștampila oficiului poștal: Tambov, octombrie, nu poartă urme care să indice că a fost tipărită de nimeni Conținutul acestei scrisori nedeschise a fost dat jos sub dictarea doamnei M-voy și aici a fost transcris ulterior de ea însăși octombrie Vrach I A Skvortsov Doctorul S P Andreev Doctorul H N Shchelochinin Doctor F I Bortsyshik După aceasta, domnul Aksakov a tăiat pachetul și scrisoarea domnului Pribytkov către domnul Khovrin a fost citită și comparată cu textul acesteia, care a fost dictat de clarvăzător și ea însăși a transcris-o pe mărturia mai sus menționată a medicilor Scrisoarea domnului Pribytkov, formată din rânduri, s-a dovedit a fi citită ca și cum ar fi adevărată, cu excepția unor variații minore care nu au schimbat deloc sensul Apoi domnul Aksakov a scos din același pachet un pachet sigilat de format mic, trimis domnului Pribytkov pentru citire Acest pachet a fost marcat pe lipirile sale cu liniuțe de cerneală și linii elicoidale După o inspecție atentă a pachetului de către toți membrii reuniunii, lipirea și liniuțele au fost găsite în formă adecvată Împreună Întrebări de filosofie, KN Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ Cu aceasta, domnului Aksakov i s-a prezentat un pachet, pe care clarvăzătorul, pe de o parte, a înfățișat semnele și liniuțele făcute pe lipirea pachetului trimis, iar pe de altă parte a scris următoarele: "Clarviziunea este un fenomen remarcabil din domeniul psihismului" Această frază este scrisă pe o foaie mică de hârtie, cu rigle, cu cerneală neagră Scrisul de mână este urât, dar scris lizibil și cu sârguință Scris de Pribytkov însuși S M-va Apoi domnul Aksakov a tăiat pachetul sigilat și a scos o foaie întreagă de hârtie de format mic, împăturită în patru cu rigle, deloc șifonate, pe care erau trei rânduri din însuși conținutul care fusese scris de clarvăzătorul Domnul Aksakov a sugerat Societății să profite de această ocazie rară și să-i ceară domnului Khovrin să mai facă un experiment cu clarvăzătorul său asupra acelei scrisori, care va fi pregătită special în acest scop și trimisă lui chiar de Societate S-a hotărât: să se trimită o scrisoare doctorului Khovrin, sigilând-o într-un mod inventat de o comisie specială specială Procesul-verbal al ședinței comisiei speciale a Societății Ruse de Psihologie Experimentală, noiembrie F F Fisher a prezidat; prezent: membru de onoare al Societății A N Aksakov, membri titulari: I Ya Bibikov, A D Stepanov, L G Karchagin, П F Semenov, E O Martsinkevich, V V Albov și A A Chagin După o discuție atentă a întrebării cum să faceți un experiment și să ascundeți ceea ce s-a scris de la clarvăzătoare, doamna M-voi, ședința s-a hotărât în unanimitate asupra următoarei metode, cea mai mare parte a fost realizată în ședința propriu-zisă Toți cei nouă membri ai ședinței au scris fiecare pe o foaie de hârtie o frază mică în - rânduri, astfel încât această frază a rămas necunoscută tuturor membrilor, cu excepția,

bineînțeles, a celui care a scris-o Astfel, niciunul din prezent
 cei care erau prezenți nu știau ce i se trimitea clarvăzătoarei într-un plic ' Apoi, toate foile au fost împachetate de cei care le-au scris fiecare cu încă o foaie goală, împăturite în jumătate și puse în plicuri mici Toate aceste plicuri au fost puse într-o pălărie, din care vicepreședintele, domnul Fisher, a scos un plic la întâmplare, iar restul au fost arse Plicul pe care domnul Fischer îl lăsase și scosese din pălărie a fost supus următorului sigiliu: Anterior, în mijlocul acesteia, pe partea superioară a clapei inferioare, era străpuns un nasture de o mașină de scris specială, ale cărei labe sau dinții treceau prin foile introduse în plic și se îndoiau pe partea opusă a acestora, fără atingând peretele din spate al plicului Din cei șase dinți, patru au trecut prin foile puse în plic Astfel, aceste foi nu au putut fi scoase din plic Clapeta superioară a fost apoi sigilată și a acoperit placa superioară a butonului Pe partea superioară a plicului astfel închis, pe cele două comisuri ale clapetelor, cea superioară și cea inferioară, pe aceleași comisuri s-au imprimat în diagonală cu cerneală albastră sigiliile Societății, apoi s-au făcut linii și cruci cu cerneală În această formă, pachetul a fost închis într-un alt plic, de in, ceva mai mare Două benzi de adeziv au fost desenate pe partea superioară a plicului închis cu scopul de a-l lipi de plicul exterior de in Acesta din urmă, după ce și-a lipit clapele, a fost sigilat cu patru nasturi, la un inch (aproximativ) de mijlocul lui Butoanele erau amplasate pe vârfurile (cleiurile) supapelor În această formă, plicul a fost predat lui A N Aksakov pentru trimiterea lui Tambov Protocolul a fost semnat de toți membrii prezenți Supliment la protocol pe noiembrie Declarația lui F F Fischer și A N Aksakov Primind de la Societate un pachet pentru trimiterea lui Tambov, dna instrucție În mijlocul pachetului am lipit sigiliul Societății, ștampilat cu cerneală albastră pe o foaie de hârtie decupată în cerc Direcția literelor acestui sigiliu sau ștampilă este determinată cu precizie de noi și notă în raport cu două înțepături făcute de capătul știftului și vizibile doar în lentilă Sub cercul de hârtie punem un fir de păr, tăindu-i capetele exact cu marginile cercului În plus, pe ambele părți ale acestui sigiliu pe ambele supape, am mai pus două ștampile Dacă doamna M - dumneata sau oricine altcineva - s-ar fi hotărât asupra unui fals, atunci, după ce a dezlipit sigiliul, și-ar fi dezlipit părul cu el Dacă s-ar schimba plicul pe care îl trimitem, ar fi greu să falsificăm o ștampilă pe alt plic După aceea, plicul a fost înfășurat în două foi de ziar, pus într-o cutie de lemn cu capac bătut în cuie, legat cu o frânghie și trimis la Tambov la adresa doctorului Khovrin Pe cele două plicuri sigilate în cutie nu era nicio adresă, iar partea din spate a acestora, pe care de obicei este scrisă adresa, a rămas goală Procesul-verbal al ședinței comisiei speciale a Societății Ruse de Psihologie Experimentală, decembrie " Prezenți: Vicepreședinte F F Fisher, membru de onoare A N Aksakov, membri titulari: I Ya Bibikov, G A Donberg, П F Semenov, E O Martsinkevich, Ya M Miller, A V Eliseev și A N Khovrin Dr A N Khovrin a expus în detaliu motivele care l-au forțat să se angajeze în experimente la Tambov cu clarvăzătoarea, doamna M-howl, și a prezentat Societății o cutie cu o scrisoare trimisă lui de domnul Aξ - urlet La examinarea cutiei, nu au fost observate urme de deteriorare externă, sigiliile de pe cutie s-au dovedit a fi intacte Apoi s-a auzit următoarea scrisoare a doamnei M-voy "În octombrie i-am scris domnului Aksakov că nu pot ghici scrisoarea și i-am cerut să-și ceară scuze

Societății M-am îmbolnăvit și am crezut că clarviziunea mea a dispărut În ciuda acestui fapt, încă mai aveam o dorință teribilă de a ghici scrisoarea fără greș Doctorul nu mi l-a dat și eu însumi Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ nu a întrebat și nici nu și-a amintit Așa a fost până pe noiembrie Pe , am avut brusc o nevoie groaznică de a începe să ghicesc scrisoarea L-am cerut doctorului, s-a dovedit că încă nu deschisese pachetul M-am bucurat de asta și l-am îndemnat să mă lase să încerc să ghicesc scrisoarea prin cutie Am făcut asta pentru că sunt suspectat de magie iscusită, adică de a putea tipări cu dibăcie aceste scrisori Așa că, pentru a demonstra că am într-adevăr un fel de abilitate pe care nu o înțeleg, am preluat această meserie grea In plus, am refuzat sa am coletul la mine, a ramas tot timpul la experimentator, am avut ocazia sa vad medicul i - ii / ore pe zi si sa lucrez la pachet cu el Deoarece această problemă este foarte dificilă, nu am rezolvat-o încă și nici nu pot spune dacă o voi rezolva, adică Vorbesc despre sănătate, dacă mă simt foarte rău, atunci voi lăsa aceste experimente pentru totdeauna, dar dacă voi putea, atunci voi termina În ciuda condițiilor proaste în care a trebuit să lucrez la scrisoare, pot să vă spun ceva și anume cum îmi imaginez conținutul cutiei Dacă deschideți coperta A, veți vedea direct un pachet din ziarul german "Beilage der Berliner Vereins-Zeitung", sub el se află un pachet dintr-un alt ziar german "Berliner Vereins Zeitung *", pus astfel încât scrisoarea să nu se întindă Dacă desfacem primul pachet, atunci după ziar vom vedea hârtie de scris albă, în care este înfășurată scrisoarea în sine, adică plicul care conține scrisoarea Apoi, desfășurând hârtia, vom vedea un plic Aspectul său exterior este următorul: format mediu, alb, dens, nu alungit, ci mai degrabă patruunghiular Pe marginea semnelor de lipire sunt următoarele semne: trei ștampile de culoare liliac, două sunt așezate pe laterale, iar a treia la mijloc, cele laterale sunt așezate direct pe plic, iar cea din mijloc este prima pe hârtie , apoi decupați și lipiți Ştampila: "Sigiliul Societăţii Ruse pentru Psihologie Experimentală" Tipăriți fontul în ligatură Sunt patru nasturi mici de metal de culoare roșie, nasturi cu stele pe lipici Sub sigiliul din mijloc este un buton sau un sigiliu mare Pe marginea de sus a plicului, pe partea în care se află semnele, există o mică pată de culoare liliac, precum culoarea ștampilei Mai departe în acest plic este inclus un alt plic lipit cu o cârpă Scrisoarea pare a fi grea, densă Scrisoarea este scrisă pe hârtie poștală, hârtia este groasă și pare să aibă rigle Scris cu cerneală neagră, scris de mână mediu Numărul de linii / sau cam asa ceva Refuz deloc să spun textul acum Aceasta îmi încheie munca, deoarece experimentatorul meu a plecat și nu pot lucra singur fără o scrisoare Ce am spus despre ziar, despre aspectul plicului, sunt mai mult decât sigur de asta În ceea ce privește scrisoarea în sine, adică hârtiile lui, scrisul de mână etc , atunci abia începe să mi se pară și, prin urmare, cer Societății în mod convingător să nu considere acest lucru drept clarviziune, ci doar pentru prima ei perioadă Acest aspect se poate schimba de mai multe ori, așa cum se întâmplă atunci când ghiciți fiecare literă S M-va decembrie Adăpostul Sfintei Elisabeta Biblioteca "Runivers " SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ După ce a citit această scrisoare, dr Donberg a deschis cutia de lemn returnată Societății de la Tambov, iar înăuntru: această cutie s-a dovedit a fi un plic învelit în hârtie de ziar, în nr "Berliner Vereins-Zeitung", așa cum este descris în scrisoarea de la Doamna M - urlă Desenul aranjamentului de sigilii, stampile si nasturii a fost realizat de doamna M-va cu creioane multicolore pe un plic curat gol, care a fost

anexat cu scrisoarea ei (vezi desenul atasat) Descrierea plicului interior nu a fost făcută de doamna M-voi Când închidea pachetul într-o cutie, se însemna că doctorul Khovrin îl deschide, desface foile de ziar și îl predă pentru experiment; Doamna M - urlă doar un pachet Dr Khovrin a declarat că ținea întotdeauna cutia cu pachetul în apartamentul său, în biroul său, iar pentru experimente de clarviziune a dat-o în mâinile doamnei M - urlă doar în prezența lui; în consecință, el poate garanta că ea nu l-ar putea deschide După această declarație, dr Donberg a deschis cutia în așa fel încât sigiliile și frânghia care o legau să fie intacte, dar numai frânghia era foarte întinsă Când au discutat întrebarea dacă a existat un fapt incontestabil de clarviziune în acest caz, unii membri ai comisiei au sugerat ca cutia cu scrisoarea să fie predată doamnei M-howl în timpul absenței doctorului Khovrin, deoarece acesta este mic cutia era păstrată într-un sertar descuiat de pe biroul medicului După aceasta, pachetul, scos din cutie, a fost predat doctorului Khovrin pentru experimente ulterioare cu clarvăzătorul său Protocolul a fost semnat de toți cei prezenți Procesul-verbal al reuniunii comisiei speciale a Societății Ruse de Psihologie Experimentală, aprilie - Prezenți: Vicepreședinte F F Fisher, membru de onoare A N Aksakov, I Ya Bibikov, V V Albov, П F Semenov, A D Stepanov, D V Leshchinskiy, V F Kraevskiy L G Karchagin, V S Gruzdev, A V Elisev, A A Chagin, V N Pribytkov Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ Un membru de onoare al Societății, A N Aksakov, a livrat un pachet pe care îl primise prin poștă de la doctorul Khovrin din Tambov Acest pachet conținea o scrisoare pregătită de Societate pentru citire de către un clarvăzător, așa cum se indică în procesul-verbal al ședinței comisiei speciale, care a avut loc la decembrie La deschiderea pachetului, noi, subsemnatii, am găsit în el scrisoarea menționată în următoarea formă: Plicul exterior de pânză este foarte încrețit și uzat, mai ales în pliurile laterale, pe care se poartă cămașa de hârtie a plicului până în punctul în care pânza este vizibilă pe alocuri și cămașa de hârtie pe alocuri rămâne în urmă; cei patru nasturi metalici cu care a fost închis plicul par a fi nevătămați; garniturile supapelor sunt intacte; o napolitana de hartie cu sigiliul Societatii imprimat cu vopsea anilina, lipita pe mijlocul plicului, este crapata chiar in centru, de-a lungul liniei clapei superioare, ceea ce se explica prin faptul ca centrul plicul reprezintă un deal; format dintr-un nasture metalic cu care era sigilat plicul interior Pe spatele plicului exterior de in se află următoarea inscripție, de mâna doamnei M-urlă: "Iată ce am văzut în scrisoare: "Sunt sigur că îmi vei citi cu ușurință și liber scrisoarea, după care te vei simți grozav " Petersburg L G Karchagin Scris pe hârtie groasă fără rigle, / rânduri, scris de mână mediu, destul de frumos După ce tăiem partea din spate a plicului de pânză la jumătate de centimetru de marginea superioară și laterale, am scos al doilea plic sigilat din el și, totuși, s-a dovedit că acest plic a fost lipit în mai multe locuri de plicul de pânză , ceea ce era parțial și inevitabil, deoarece plicul de pânză cu clapă de sus a trebuit să fie sigilat deja după sigilarea cu doi nasturi metalici; astfel, a trebuit să rupem cu grijă cel de-al doilea plic de pe plicul de in în mai multe locuri După ce am scos plicul interior, ne-am putut convinge că căptușeala de pânză a plicului era complet intactă de-a lungul tuturor pliurilor sale, iar aspectul butoanelor metalice din interiorul lor indica inviolabilitatea lor aparentă Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ Plicul simplu de hârtie pe care l-am scos s-a dovedit a fi curat, sigilat și sigilat, așa cum se arată în

procesul-verbal al ședinței din noiembrie ; dar pliurile sale laterale s-au dovedit a fi complet zdrobite, astfel încât noi, despărțind părțile laterale ale plicului și fără a scoate din el butonul metalic din mijloc cu care a fost străpuns biletul cuprins în el, împreună cu plicul, am putut citi conținutul acestuia, care s-a dovedit a fi exact aceeași cu inscripția făcută de domnul -zhey M - urlet pe spatele plicului de pânză Astfel, acest al doilea plic nu mai poate servi ca un obstacol suplimentar pentru citirea conținutului său într-un mod natural și, prin urmare, întreaga examinare ar trebui să se limiteze la o examinare mai atentă a integrității plicului exterior de lenjerie În primul rând, este necesar să aflați cum ar putea fi deschis și resigilat acest plic? Pentru a face acest lucru, în primul rând, ambii butoane metalice ale supapei superioare trebuie îndepărtate, apoi, supapa superioară și sigiliul Societății trebuie să fie înmuiate pentru a le dezlipi; plicul interior trebuie smuls, scos și citit (să zicem: citiți prin pliurile uzate), reintrodus, lipit de plicul exterior de pânză, iar clapa acestuia din urmă este sigilată cu doi nasturi metalici, iar sigiliul de Societatea trebuie lipită pe mijlocul ei Pentru a discuta această problemă, toți membrii Societății care au participat la această întâlnire au fost trimiși spre examinare exact aceleași plicuri de in cu clape superioare sigilate, sigilate cu aceiași doi nasturi metalici Trebuie precizat că butoanele metalice folosite constau dintr-un disc metalic de mm diametru cu dinți-labe în formă de pană, care, cu ajutorul unei mașini adaptate acestuia, străpung valvele plicului și, sprijinindu-se pe o mică șanțură rotundă a celei de închidere plăci metalice sunt înfășurate din interiorul plicului perforat de ele până în centrul butonului, cu fiecare picior neplatindu-se aproape de plic, ci îndoindu-se într-un mod arcuit în interiorul acestuia Hotărât * să-i ceară lui A N Aksakov să efectueze examinarea propusă de acesta Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ Õ După aceasta, președintele a adresat întrebarea: membrii prezenți ai Societății consideră că este neîndoielnic că plicul exterior, pe spatele căruia doamna sa deteriorat strat de lenjerie de jos? La această întrebare toți cei prezenți au răspuns afirmativ și au semnat protocolul Procesul-verbal al Adunării Generale a Societății Ruse de Psihologie Experimentală, mai Prezenți: Vicepreședinte F F Fisher, A N Aksakov, I Ya Bibikov, П F Semenov, A D Stepanov, A V Elisev, V F Kraevsky, V V Albov, V I Pribytkov S-a auzit o scrisoare a doamnei M-voi către A N Aksakov din ianuarie : Da: "Vă mulțumesc foarte mult pentru răspunsul dumneavoastră prompt Trimit descrierea pachetului interior; Sunt sigur că am stabilit corect, dar totuși vă rog să mă anunțați că este destul de corect Anexez note mici, sunt foarte importante pentru mine Citiți din următorul motiv Dintr-un motiv oarecare scrisoarea ta nu mi se dă curând; oricât aș munci, nu, încă nu iese nimic, mai ales fără A N (Dr Khovrin) Ți-am scris că mă abandonase aproape complet Ce să fac? Dacă încep să lucrez singur, atunci nu iese nimic; Așa că, la ianuarie, am început să mă gândesc la scris și am căzut într-un somn hipnotic, am dormit fără să mă trezesc timp de de ore; nu voi descrie ce mi s-a întâmplat după aceea, - vezi ce rezultat a transformat activitatea mea independentă să fie Apoi am decis că această abilitate a dispărut în mine, m-am dus la A N și i-am cerut convingător să facă experimente pe mine, am făcut și asta pentru a-l asigura pe A N Dacă ai ști ce sceptic groaznic este El chiar are un greu timp crezând ce se întâmplă în fața ochilor lui Sedinta a fost dupa-amiaza, au facut asta: m-au trimis in alta camera, apoi a scris un bilet, l-a pus intr-un plic si l-a sigilat M-au sunat, mi-au dat

această scrisoare, iar eu imediat, sub ochii expertului Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ mentatorul a spus ceea ce a fost scris Am luat doar scrisoarea în mâini, mi-am trecut degetele peste ea și am ghicit-o Repet că tot timpul ei nu și-au luat ochii de la mine, încât nu am putut nici să mă uit la lumină, nici să deschid plicul La ora am citit fraze asemanatoare, nu mi-au venit foarte repede, ci instant Fiecare a fost închis într-un plic separat, pe care l-am pus ulterior într-unul pentru comoditate; aici, fiecare dintre ei a primit același lucru pe care îl trimit eu ^ i e într-un plic Se pare că A N a fost convins și este greu de crezut, pentru că toate acestea s-au făcut foarte simplu și sub ochii noștri De ce nu mi se dă scrisoarea ta? O să propun o întrebare: știe cineva conținutul scrisorii? Desigur, cine a scris știe, dar până la urmă ar putea ieși confuzie, în loc de o literă se putea pune alta, amesteca, etc Trebuie să vă spun că în capacitatea mea este de mare importanță ca, deși la distanță , a existat un Cine ar ști sigur ce este scris Judecând după faptul că scrisoarea nu mi-a fost dată, cred că există un motiv, pur și simplu nu o să-mi dau seama, dar A N spune că nu știe nimic Va rog sa-mi raspundeti la aceasta intrebare, sunt sigur ca este ceva in neregula Nu voi spune cât de îngrijorat sunt Cere, pentru numele lui Dumnezeu, să te mulțumești cu puțin De ce mi s-au dat semnele? Mi se poate spune că acest lucru nu face parte din program, dar nu este vina mea că secvența există în capacitatea mea Trimit notițele pentru că acesta este un fenomen foarte remarcabil pentru mine și ca o confirmare a capacității mele Păcat că nu pot să-ți arăt toată abilitățile pe loc Scrieți că nu mă voi odihni până nu voi termina totul; da, este adevărat, dar de îndată ce A N mi-ar sugera să uit de tot și să fiu în pace, voi uita imediat și voi fi sănătos De aceea vă rog să vă mulțumiți, măcar cu semne, atunci se va mulțumi și A N , iar eu mă voi liniști și voi pune capăt pentru totdeauna Știi, nu poți convinge toți scepticii! Că această abilitate există în mine, este adevărat, căci nu sunt un escroc și nu am niciun scop să înșel - Gata de service S M-va Ascultat: o scrisoare a doctorului Khovrin către A N Aksakov din martie , cu următorul cuprins "Vă informez până acum în cuvinte scurte despre observațiile mele Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ deniya peste M-howl în timpul ghicirii de către ea a sarcinii care i-a fost dată de Societate Chiar înainte de plecarea mea la Petersburg în decembrie, când încercam să citesc scrisoarea prin cutie, lui M-voy i s-a părut că următoarea frază era scrisă în scrisoare: Societatea pentru Psihologie Experimentală îți cere să citești din nou o scrisoare, sau un frază apropiată de aceasta Dar, în același timp, ea nu a arătat niciodată acele momente strălucitoare când vede clar cuvintele, scrisul de mână, hârtia și, în general, toate detaliile sarcinii care i-au fost date Această frază, după cum vă amintiți, am lăsat-o într-un plic sigilat cu doctorul Fischer, care, probabil, este încă păstrată de el M-va însăși mi-a cerut să nu raportez ceea ce i s-a părut și a avertizat că s-ar putea dovedi a fi fals La întoarcerea mea la Tambov, am găsit-o pe M-va într-o stare foarte proastă: era capricioasă, iritată, nu voia să audă de scrisoare, refuzând să citească Pe ianuarie, ea a dezvoltat din nou nevoia de a ghici Acum a declarat că o altă frază i s-a părut: "clarviziunea este un fapt care nu a fost încă dovedit științific" Nevoia de a ghici a continuat până pe ianuarie În tot acest timp, M-va a fost foarte agitată, a căzut într-o transă, care de foarte multe ori se termina cu crize isterice, dar clarviziunea directă încă nu s-a dezvoltat Au fost momente izolate când vedea ceva, dar erau atât de scurte încât nu putea

vedea nimic clar Între timp, în raport cu scrisorile mele închise, capacitatea ei a crescut semnificativ: în prezența mea citește cu deplină libertate notițe pregătite dinainte Din ianuarie și până ultima dată, M-va a renunțat complet să mai încerce să rezolve problema Întrucât capacitatea ei în raport cu scrisorile mele a fost întărită, pentru a se asigura că M nu folosea niciun truc când citește scrisori închise de la alte persoane, am venit cu tot felul de control: am lipit scrisorile de plicuri putrezind ele într-un anumit fel și ceară de sigilare, imprimate, lipite hârtii subțiri de control în interiorul scrisorii, care, atunci când scrisoarea era scoasă, trebuiau rupte etc , au găsit întotdeauna controlul în siguranță Trebuie să vă avertizez că scrisoarea de control a Societății de la întoarcerea mea din Sankt Petersburg a fost întotdeauna păstrată de M-voy Controlând plicul, care a fost destul Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ deseori și în cele mai nedeterminate momente, nu am putut observa niciodată nimic suspect în înfățișarea lui și în poziția butoanelor În timpul experimentelor de ghicire, M-va mototolea întotdeauna îngrozitor scrisoarea și, datorită numai faptului că plicul era de in, aceasta a rămas intactă; prin urmare, nu trebuie să fii surprins de aspectul trist al scrisorii Cu o astfel de manipulare a unei scrisori, trebuie să vă temeți că plicul interior, dacă este doar unul obișnuit de hârtie, trebuie să se deterioreze și el Prin urmare, v-aș ruga, în cazul în care se găsesc o astfel de deteriorare, să controlați cu atenție originea acestui fapt, care este foarte important pentru stabilirea capacității lui M-howl Din martie, care a coincis cu perioada obișnuită, ea a dezvoltat din nou nevoia de a rezolva problema, iar de atunci până la chiar ghicire, a venit la mine în fiecare zi, cerând să o ajut cu sugestiile mele În fiecare zi cădea în transă, rămânând complet nemișcată și insensibilă la toți stimulii externi; în acel moment putea fi înjunghiată, ciupită, înfiptă în ace și nu s-a obținut nicio reacție La începutul transei, M stătea întinsă liniștită, din când în când se observau doar mișcări convulsive la nivelul trunchiului, membrelor și mușchilor umărului, la sfârșit a țipat zgomotos, strângându-și capul, întregul corp zvâcni convulsiv, iar transa s-a încheiat, pacienta a venit în sine și a declarat cu disperare, că a văzut doar momente strălucitoare, dar nu a reușit să citească nimic În fiecare zi aceste momente apăreau din ce în ce mai des, uneori de mai multe ori, urmând una după alta, dar totuși ea nu reușea să prindă nimic cert Pe martie, într-unul dintre acele momente strălucitoare, ea a prins cuvântul Petersburg și sub , iar apoi cuvântul încă neclar ceea ce aproape a făcut-o convinsă de teza a -a, compusă astfel: "Clarviziunea este un fapt care nu a fost încă dovedit științific Petersburg, x / Cu toate acestea, din anumite motive, ea nu a dezvoltat o convingere finală în corectitudinea sarcinii pe care o rezolvase Au fost momente când a intrat direct în disperare și a refuzat din nou să rezolve problema Sub influența acestei disperări, ea ți-a scris o scrisoare pe care ai primit-o, dacă nu mă înșel, pe martie Deci bunicul despre Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ <> scade pe martie În aceste zile pacienta s-a simțit foarte rău, a dormit prost, nu a mâncat nimic și, în ciuda tuturor îndemnurilor de a pleca, deși pentru o vreme, încercările de a ghici scrisoarea, nu a reușit, declarând că ar înnebuni dacă ar face-o nu ghici scrisoarea Pe martie a venit din nou la mine dimineața, dar, din păcate, nu am fost toată ziua acasă și, prin urmare, involuntar a trebuit să facă față singură cu scrisoarea Mi s-a spus mai târziu că a fost într-o stare groaznică toată ziua Pe la ora după-amiaza M a căzut

în transă, timp în care a avut un moment luminos destul de lung de clarviziune și a putut să citească clar textul scrisorii și alte detalii ale acesteia S-a dovedit că scrisoarea fusese scrisă de domnul Korchagin Ea a scris conținutul textului, după cum veți vedea, pe plic Apoi și-a dezvoltat deplina încredere că asta era exact ceea ce trebuia să decidă, așa că m-a îndemnat să vă trimit o telegramă O împrejurare este interesantă în tot acest proces: pe sau martie, în timpul unei transe, M a văzut clar camera și patru persoane stând în jurul unei mese rotunde Una dintre ele, așa cum ți-am scris deja, ea a reușit clar să o examineze - a scris el; camera avea ceva ca o nișă Ar fi foarte important pentru noi să subliniem i) dacă primele două fraze aparente au fost printre sarcinile distruse în comisie și) dacă halucinația lui M corespundea realității sau a fost doar întâmplătoare M-va însăși a declarat în același timp că i se scrie o scrisoare la Petersburg Asta este tot ceea ce vă pot spune deocamdată despre observațiile mele despre M-howl în timpul ghicirii sarcinii pe care i-a dat-o Societatea Să dea Dumnezeu ca ostenelile mele și cele bolnave să nu fie în zadar, altfel ar trebui să abandonez pentru totdeauna dovada clarviziunii cu întristare spirituală, în ciuda toată certitudinea existenței realității faptului clarviziunii M-va însăși este în prezent bolnavă și nu poate scrie nimic până la un moment mai convenabil Aceste experiențe nu au fost ușoare pentru ea Trebuie să o las să se îmbunătățească Ascultat: o scrisoare din aprilie a oficialului poștal S A Stroganov din Tambov către Dr Khovrin, predată Societății de A N Aksakov "Ieri am primit scrisoarea mea de la dumneavoastră cu un indiciu pentru pacientul dumneavoastră interesant, doamna M-voy Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ Acest indiciu este plasat pe partea cu adresa a plicului cu următoarele cuvinte: "Sunt lucruri pe lume la care nu am visat", și se adaugă că scrisoarea constă tocmai din această frază și este scrisă aproximativ cu aceeași scriere de mână cu soluția reprodusă pe plic La examinarea atentă a acestei scrisori (înainte de a fi tipărită) de către mine și alții, s-a dovedit a fi în aceeași formă în care v-am dat-o: sigiliul meu nominal (de ceară), impus în mijlocul plicului de la partea laterală a clapetelor, adică în locul în care converg, și având o impresie complet distinctă, a fost găsit intactă; de-a lungul liniilor supapelor, etanșate peste tot, nu există nici cea mai mică urmă de desprindere, înmuiere, etc ; scrise de mine de-a lungul liniilor de supape, cu scris de mână subțire, cuvintele (astfel încât aceste rânduri să împartă fiecare literă în jumătate) nu și-au schimbat câtuși de puțin aspectul în ceea ce privește corectitudinea cifrelor literelor, iar la examinarea ceea ce a fost scris printr-o lupă, s-a dovedit că chiar și cele mai subțiri trăsături "păroase", supapele încrucișate, au păstrat poziția (direcția) care le-a fost dată atunci când scriau scrisori, iar cerneala "nu s-a estompat" nu mai puțin Este este evident că atunci când supapele au fost desprinse prin aburire, înmuiere etc , nici una, nici alta nu puteau fi "Atunci, complet nervurile (nu voi ridica alt nume) plicului, colțurile lui sunt și ele intacte, și, în general, nu există daune pe plic, cum ar fi tăieturi, înțepături și găuri similare Pentru a deschide scrisoarea, plicul a fost tăiat cu foarfece pe toate cele patru părți - mai precis: de-a lungul tuturor celor patru margini ale acesteia, pliuri de hârtie au fost tăiate în linie dreaptă Aceste pliuri tăiate au fost îndreptate și, de asemenea, examinate cu atenție: hârtia a fost găsită întreagă; în consecință, tăieturile cu lipire ulterioară nu au putut avea loc Scrisoarea în sine *) a fost găsită i) lipită de una dintre părțile interioare ale plicului, așa cum am făcut

după ce am pus scrisoarea în plic și) învelită în cruce într-o panglică îngustă (în și sant) subțire (ca șervețele) hârtie de o culoare și model special; în plus, capetele benzii au fost lipite și de părțile interioare ale plicului; asta a fost facut si de mine *) Aici o numesc deja scrisoare pe ceea ce a constituit atașamentul la plic Biblioteca "Runivers" SCOALA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALA când scrie o scrisoare Este evident că pentru a scoate scrisoarea din plic, aceasta (scrisoarea) trebuia smulsă, într-un cuvânt, dezlipită de peretele plicului, iar pentru a desface scrisoarea (scoaterea sau nescoatendu-l din plic), a fost necesar să se rupă banda de hârtie menționată, deoarece, deși stătea pe scrisoare și liber, a făcut complet imposibilă, fără a o deteriora, îndepărtarea sau desfacerea foilor conținute în ea Dar la examinarea pereților plicului, din interior, nu s-au găsit urme de decojire și lipire, nici în clapete, nici în locul în care s-a lipit hârtia de scris împreună cu hârtia plicului; în perfectă integritate, se afla însă o panglică de hârtie subțire care înconjura scrisoarea și era lipită la capete de plic Scrisoarea era compusă din două coli de hârtie poștală "groasă" de format mare Pe una dintre ele am scris cu cerneală neagră (cu scrierea de mână a acestei scrisori) următoarea frază în două rânduri: Sunt lucruri pe lume la care înțelepții nu le visau Această foaie a fost îndoită de patru ori, în plus, în așa fel încât la prima rupere (îndoire) a hârtiei, linia de fractură a împărțit liniile în două părți, care a coincis cu prima pliere a foii și, prin urmare, dacă aceasta era posibil să se vadă "în lumină" scris printr-o hârtie îndoită (doar) pe hârtie, atunci chiar și atunci ar fi imposibil să se desprindă cuvintele, deoarece, coincizând, au schimbat formele literelor, - într-un cuvânt, stricat, distrus ceea ce era scris O foaie pliată de patru ori cu o frază scrisă a fost înfășurată în exact aceeași foaie de hârtie, de asemenea împăturită de patru ori, iar apoi scrisoarea în această formă a fost suprapusă cu banda de hârtie descrisă în ordinea descrisă A citi "la lumină" o frază scrisă cu o asemenea compoziție și cu un astfel de înveliș al scrisorii, și chiar și prin hârtia (tot foarte groasă) care alcătuiește plicul, pare imposibil în orice condiții, cel puțin după părerea mea De aceea, și nepermițând, din motivele de mai sus, posibilitatea de a-mi deschide scrisoarea și apoi de a o readuce la forma anterioară (în toate detaliile), nu pot decât să-mi exprim surprinderea față de faptul că doamna înfățișează, condiții nefirești ' Din compararea frazei mele cu soluția uimitoarei Biblioteca "Runivers" SOCIETATEA DE PSIHOLOGIE EXPERIMENTALĂ ghicitorul, e clar că ea a greșit într-un singur cuvânt și anume: în loc de "înțelepți", ea a citit "la noi" Această împrejurare, care, dintr-un anumit punct de vedere, nu poate servi decât ca dovadă a capacității doamnei de a citi prima jumătate a frazei, a denaturat toată cealaltă jumătate a acesteia?! Răspunsul negativ este clar), deci aceasta împrejurarea, spun eu, îmi dă motive să exprim mai multe presupuneri personale Îmi amintesc că atunci când am scris o frază pentru un experiment adevărat, prima mea dorință a fost să o scriu așa: există în lume nu am visat Dar, fără să scrie ultimul cuvânt, s-a răzgândit și a vrut să scrie în schimb doctorilor, apoi s-a răzgândit din nou și a scris înțelepților Dacă de data asta îmi servește memoria, nu a citit doamna M-va ultimul cuvânt al frazei clasice care apare în acest caz în așa fel încât să fie gata să fie reprodus la prima dorință, la primul gând? Nu putea ghicitorul să citească chiar gândul în forma care corespundea primei mele idei? Și ce, de fapt, pentru ea, citind ceea ce au scris alții prin zece cochilii, este chiar această Scriptură, acest font, această cerneală,

pe scurt, toată această latură fizică a problemei ?? Nu este oare corect să credem că pentru ea, atât de neobișnuit de receptivă, este totuna să citesc ce am scris pe hârtie cu cerneală, sau ce am vrut doar să scriu (am scris mental) sau am scris pe această hârtie cu degetul (fără amprente și impresii)? Aceste concluzii, aceste presupuneri (poate, din punct de vedere științific, până la punctul de a fi curios de îndrăzneți) se sugerează cumva în perspectiva unui fapt excepțional de excepțional luat în considerare Am uitat să spun în locul meu că recunosc că scrisul de mână cu care este reprodusă fraza în ghicitori este într-adevăr asemănător cu scrisul meu de mână În concluzie, justiția mă obligă să notez aici că scrisoarea mea returnată (de fapt și doar plicul) era oarecum mototolită, de parcă ar fi fost simțită de mână M-am oprit atât de mult la descrierea acestui fapt în minte